

સેપાદ્યાનો સવારી રિકાસ કરતું
શ્રી ત્વા મંદિર - સરધારનું મુખપત્ર

ચિંતન

જુલાઈ અભીજણ - 2012
એ વર્ષ લબ્ધિમ રૂ. 1૫૦/-

હોલ્ડિન (યુ.કે.)ને આંગણે પાપ્યુ. ૧૦૮ શ્રી ધર્મકુળ મુગટમણિ શ્રી નૃગોળ્પ્રસાદજી મહારાજશ્રીનાટિવ્ય સાનિધ્યમાં ઉજવાયો સમસ્મી સોપાન

શ્રી હરિદમ મહાત્મા મેલા

આદિ આચાર્યજીની શ્રી રઘુવીરજી મહારાજ દ્રિશ્વતાછદી ઇતાંજલિ મંહોત્સવ ૨૦૧૨

આયોજક :- ધર્મકુળ આશ્રિત શ્રી સ્વામિનારાયણ આજ્ઞા-ઉપાસના સત્સંગ મંડળ - યુ.કે.

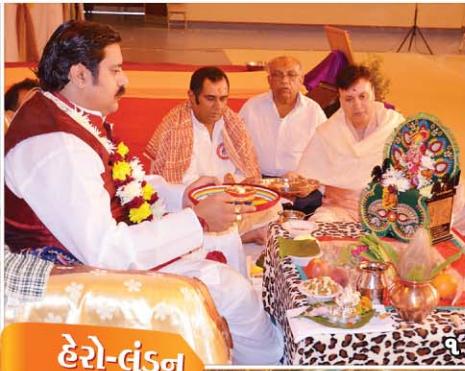

હેરો-લંડન

હેરો-લંડન (પુ.કે)ને આંગણે પ.પુ. ધ.પુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આશાથી પ.પુ. લાલજી મહારાજશ્રીના ટિવ્ય સંનિધિમાં ધર્મકુળ આંશિકત શ્રી સ્વામિનારાયણ આઝા-ઉપાસના સત્સંગ મંડળ દ્વારા યોજાયેલ સમુસ્યાન શ્રી હરિદ્રષ્ણ મહારાજ સૂત આદિઆચાર્ય શ્રી રઘુવીરજી મહારાજ દ્વિશતાન્ની કૃતાંભલિ મહોત્સવ તથા પુ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યખ્રિપદાસજીના વક્તાપદે યોજાયેલ 'શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથા પારાયણ' (તા. ઉ થી ૮-૮-૨૦૧૨)

૧-૩. પ.પુ. લાલજી મહારાજશ્રીની સ્વાગત શોભાયાત્રા. ૪. પ.પુ. લાલજી મહારાજશ્રીનું પૂજન કરીને ભાવથી બેટા વક્તા મહોદય પુ. સ્વામી. ૫. પ.પુ. લાલજી મહારાજશ્રીને પુષ્યમાણ પહેરાવીને સ્વાગત કરતા પૂ. થા. સ્વામી શ્રી પ્રેમસ્વરૂપદાસજી - ચેરમેનશ્રી જૂનાગઢ. ૬. પુ. એસ.પી. સ્વામી - ગઢા. ૭-૮. શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથા અંતર્ગત ઉજવાયેલ શ્રી ધનશયામ જન્મોત્સવનો આનંદ માણસા સંતો-ભક્તો. ૧૦-૧૨. કથા અંતર્ગત ઉજવાયેલ શ્રીહરિ જેતપુર ગાદિપદ્ધિપેક મહોત્સવમાં ઠકોરજીનો અભિષેક કરતા પ.પુ. લાલજી મહારાજશ્રી તથા યજમાન પરિવારો.

हेरो-लंडन (यु.के)ने आंगणे प.पू. ध.धु. आचार्य महाराजश्रीना रुदा आशीर्वाद सह आशाथी प.पू. लालज महाराजश्रीना हित्य सानिध्यमां धर्मकुळ आश्रित श्री स्वामिनारायण आज्ञा-उपासना सत्संग मंडल द्वारा योजायेल सम्म सोपान श्री हरिकृष्ण महाराज सूत आदिआचार्य श्री रघुवीरजु महाराज द्विषताब्दी कृतांजलि महोत्सव तथा पू. स.गु. श्वामी श्री नित्यस्वरूपदासजुना वक्तापटे योजायेल 'श्रीमद् सत्संगिज्ञवन कथा पारायण' (ता. उ थी ८-८-२०१२)

१-३. महोत्सव अंतर्गत योजायेल समूह महापूजामां ठाकोरज्ञनु पूजन-अर्चन करता प.पू. लालज महाराजश्री तथा साथे यजमान परिवार ४-५. कथा पारायण अंतर्गत ठाकोरज्ञ समक्ष धरावेल अन्नकूटी अपार्टमेंट ऊपरी ऊपरी तथा यजमान परिवार ६. कथा पारायण अंतर्गत पंचाया रासोलेस्वर लीलाप्रसंगमां रासोलेस्वरो प.पू. लालज महाराजश्री साथे अनांद मासात संतो-भक्तो ७. प.पू. आदिआचार्य श्री रघुवीरजु महाराजश्रीना द्विषताब्दी ग्रागट्य प्रसंगे पूजन-अर्चन करता प.पू. लालज महाराजश्री तथा पू. वील संतो अने यजमानो ८. प.पू. ध.ध. १००८ आचार्य श्री अन्नप्रसादज महाराजश्रीना द्विषताब्दी ग्रागट्य प्रसंगे पूजन करता प.पू. लालज महाराजश्री तथा पू. वील संतो अने यजमानो ९. प.पू. ध.ध. महोत्सव सभामंडपमां भव्य स्वागत साथे नित्य पारायण प.पू. लालज महाराजश्री ११-१२. ओक्सफोर्ड म्युजियममां शिक्षापत्रनीना दर्शन करता प.पू. लालज महाराजश्री तथा पू. संतो-भक्तो

સેશલ ટ્રેનિંગા-૨૦૧૨

પ.પુ. સનાતન પ.પુ. ૧૦૦૮ શ્રી વિદ્માન આચાર્ય શ્રી અરેણ્દ્રપ્રસાદજી મહારાજાના ઝડા આશીર્વાદ સહ આશાથી, પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજીના માર્ગદર્શન પ્રમાણે
તા. ૩-૭-૨૦૧૨ થી ૩૧-૭-૨૦૧૨ સુધી યોજાયેલ ચારઘામારી નવમી 'શ્રી સ્વામિનારાયણ સેશલ ટ્રેનિંગા-૨૦૧૨'

૧. અંબકેશ્વર જ્યોતિર્લિંગના દર્શને પૂ. સ્વામી તથા યાનિક સંતો-ભક્તો. ૨. નાસિક તપોવનમાં મહાપ્રલુષ શ્રી નીલકંઠ વર્ણાના વનવિશ્વરણાના પ્રાસાદિકના દર્શન કરતા પૂ. સંતો-ભક્તો. ૩. રામેશ્વરાના પ્રાસાદિક સમુદ્રનટે ઢાકોરજીના અભિષેક સાથે સમૂહ સ્નાન. ૪. શ્રીરંનશેત્રના મંદિર પરિસરમાં દર્શને જતા પૂ. સ્વામી તથા યાત્રિક સંતો-ભક્તો. ૫. જગત્તાથપુરીમાં પ્રાસાદિક સમુદ્ર કિનારે ઢાકોરજીનો અભિષેક કરતા પૂ. સ્વામી સાથે સંતો-ભક્તો. ૬. શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન ઉદ્ગમસ્થાન ચક્કીરીના દર્શન કરતા પૂ. સ્વામી તથા સંતો-ભક્તો. ૭. શ્રી નીલકંઠ વર્ણાને જ્યાં ૧૦ માસ નિવાસ કરીને નિત્ય સ્નાન કર્યું છે તેવા ઈન્ડ્રિયુન સરોવરમાં ઢાકોરજીના અભિષેક સાથે સમૂહ સ્નાન. ૮. અશોક સમાટાના વૈરાગ્ય ઉત્પત્તિ સ્થાન ખોલાગોરીમાં શાંતિસ્નૂપ બૌદ્ધ સ્મારકના દર્શન કરતા પૂ. સ્વામી સાથે સંતો-ભક્તો. ૯. શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - કાશીમાં દોવો દર્શન કરતા પૂ. સ્વામી. ૧૦. નવનિમંદ્બા શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - અલ્લાબાદાના મહંત સ્વામી સાથે પૂ. સ્વામી તથા સંતો-ભક્તો. ૧૧. ત્રિવેણી સંગમ - પ્રયાગરાજમાં ઢાકોરજીનો અભિષેક કરતા પૂ. સ્વામી તથા સંતો-ભક્તો. ૧૨. અલ્લાબાદમાં શ્રી રામ-ભરત મિલાપમ્થાન ભારતાજમુનુના આશ્રમના દર્શન યાત્રિક સંતો-ભક્તો.

પ.પૂ. સનાતન પ.પૂ. ૧૦૦૮ શ્રી વિદ્યમાન આચાર્ય શ્રી લાગેન્ડ્રામણ મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આશાઢી સરધાર મંદિર આયોજન ચારઘામણી નવમી
શ્રી સ્વામિનારાયણ સેવયાલ ટ્રેનનાં-૨૦૧૨ના યાત્રિકોને દર્શન અને આશીર્વાદ આપવા દેવભૂમિ હરિદારથ્યાં પથારેલા પ.પૂ. નાનાલાલજી મહારાજશ્રી. (૨૭-૭-૨૦૧૨)

૧. પ.પૂ. નાનાલાલજી મહારાજશ્રીનું પુષ્પમાળા પહેરાવીને સ્વાગત કરતા પૂ. સ્વામી. ૨. ધર્મકુણ પૂજનના યજમાન પ.ભ. શ્રી વસંતભાઈ આંકડિયા દ્વારા
પ.પૂ. નાનાલાલજી મહારાજશ્રીનું પૂજન. ૩. હરિદાર રેલ્વે સ્ટેશન પર સત્સંગ સભામાં મેગલ ઉદ્ભોદન કરતા પૂ. સ્વામી. ૪. સત્સંગ સભામાં પ.પૂ.
નાનાલાલજી મહારાજશ્રીના આર્થિક વાદનો લાભ વેતા યાત્રિક ભક્તજનો. ૫. હરિદાર રેલ્વે સ્ટેશન પર પૂ. સ્વામીનું સ્વાગત-પૂજન કરતા મુંબઈ થાણાથી
પથારેલ પ.ભ. શ્રી અમરશરીભાઈ નિસર. ૬. હરિદાર રેલ્વે સ્ટેશન પર પૂ. સ્વામીનું સ્વાગત-પૂજન કરતા સુરતથી પથારેલ પ.ભ. શ્રી મગનભાઈ સભાયા.
૭. મહાપ્રભુ શ્રી નીલકંદ વર્ણાના ચરણકમળથી અર્કિત એવી ગંગા નદીમાં દાકોરજનો અભિર્ખણ કરતા પૂ. સ્વામી તથા સંતો-હરિભક્તો.

પ.પુ. સનાતન પ.પુ. ૧૦૦૮ શ્રી વિઘનાલ આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપત્રાદજી મહારાજાભીના ઇડા આશીર્વાદ સહ આશાબી, પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વિપદાસજીના માર્ગદર્શન પ્રમાણે
તા. ૩-૭-૨૦૧૨ થી ૩૧-૭-૨૦૧૨ સુધી યોજાયેલ ચારઘામની નવમી 'શ્રી સ્વામિનારાયણ સ્પેશિયલ ટ્રેનયાગ્રા-૨૦૧૨'

૧. છપૈયાધીશ શ્રી ધનશ્યામ મહારાજનો પંચભૂત-કેસરાદિક જગોથી અભિષેક કરતા પૂ. સ્વામી તથા છપૈયા મંદિરના પૂ. મહંત સ્વામી.
૨. બાલપ્રાણુ શ્રી ધનશ્યામ મહારાજા સમક્ષ સરધાર મંદિર દ્વારા ધરાવેલ અન્નકૂણની આરતી ઉતારતા પૂ. સ્વામી. ૩. જન્મભૂમિ છપૈયા મંદિરના પટાંગણામં મહાપૂજાનો લાલ લેતા ટ્રેનયાત્રાના યાનિક ભક્તજનો. ૪. શ્રી નારાયણ સરોવરની પ્રદક્ષિણા કરતા પૂ. સ્વામી તથા યાનિક સંતોષભરિભક્તો. ૫. બાલપ્રાણુશ્રીના બાળલીલા સ્થાન દર્શન કરતા પૂ. સ્વામી તથા સંતોષભક્તો. ૬. પ્રાસાદિક ત્રિકોણીય ખેતર. ૭. પ્રાસાદિક જંબુવૃષ લીલાસ્થાન. ૮. ગૌધાટ દર્શન. ૯. પ્રાસાદિક પતળ્યા મહાઠેવ સ્થાન. ૧૦. છપૈયામાં ધર્મકુણ અને ભજિતકુણે અનાજ વિતરણ કરતા પૂ. સ્વામી સાથે પ.ભ. શ્રી રસિકપાંડિતના નિસર - થાણા તથા પ.ભ. શ્રી જગર પટેલ - અમેરિકા. ૧૧. અયોધ્યા સરયુ નદીમાં હાકોરજના અભિષેક સાથે સાનાર કરતા પૂ. સ્વામી તથા સંતોષભક્તો. ૧૨. અયોધ્યા શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં દેવોની સંદ્યા આરતી ઉતારા પૂ. સ્વામી તથા દર્શન કરતા યાત્રિકો.

પ.પુ. સનાતન પ.પુ. ૧૦૦૮ શ્રી વિદ્મહાલ આચાર્ય ક્રી અંજેન્પ્રસાદજી મહારાજશ્રીના રૂપા આશીર્વાદ સહ આશાથી, પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી લિંગાયત્વપાદાશલૃણા માર્ગદર્શન પ્રમાણે
તા. ૩-૭-૨૦૧૨ થી ૩૧-૭-૨૦૧૨ સુધી યોજાયેલ ચારઘામની નવમી 'શ્રી સ્વામિનારાયણ સેશયલ ટ્રેનયાત્રા-૨૦૧૨'

૧. અમદાવાદ રેલ્વે સ્ટેશન પર દર્શન-સ્વાગતપૂજન અર્થે પથારેલા ભક્તજનોને સત્સંગ કથાનો લાભ આપતા પૂ. સ્વામી. ૨. વડોદરા રેલ્વે સ્ટેશન પર યાત્રિક સંતો-ભક્તોને વિદાય આપવા પથારેલા પ.પુ. નાનાલાલજી મહારાજશ્રીનું સ્વાગત કરતા પૂ. સ્વામી. ૩. સુરત રેલ્વે સ્ટેશન પર ઢાકોરજી અને પૂ. સ્વામી તથા સંતો-ભક્તોનું સ્વાગત કરતા સુરતનિવાસી ભક્તજનો. ૪. જગન્નાથપુરી રેલ્વે સ્ટેશન પર યોજાયેલ યાત્રિકોની દિવ્ય સત્સંગ સભા. ૫. છપૈયા મંદિરના પટાંગાશમાં યોજાયેલ રાત્રિ સત્સંગ સભા પૂ. સ્વામીનું પૂજન કરતા પ.ભ. શ્રી રસિકભાઈ નિસર - થાણા. ૬. સત્સંગ સભામાં કથાવાતાનો લાભ માણતા યાત્રિકો. ૭. યાત્રિકોને છપૈયાધામનો મહિમા સમજાવતા કાલપુર માળમહંત પૂ. પી.પી. સ્વામી. ૮. છપૈયા નિવાસ દરમ્યાન શ્રી ધનશ્યામ જન્મોત્સવ ઉજવતા યાત્રિક સંતો-હરિભક્તો. ૯. દ્વારકા શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર પટાંગાશમાં યોજાયેલ યાત્રિકોની સત્સંગ સભા. ૧૦-૧-૧૨. ચાલુ ટ્રેન દરમ્યાન કથાવાત્તા, તીર્તન-ભક્તિ અને રાસોત્સવ આનંદ માણતા યાત્રિક સંતો-ભક્તો.

प.पू. सनातन ध.पु. १००८ श्री विघ्नान आचार्य श्री अषेन्द्रप्रसादज्ञ महाराजभीना इडा आशीर्वाद सह आशावी, पू. स.गु. त्वामी श्री नित्यस्वप्नासंज्ञा भार्गदर्शन प्रमाणे
ता.उ-७-२०१२ थी ३१-७-२०१२ सुधी योजायेल चारधामी नवमी 'श्री त्वामिनारायण स्पेशल ट्रेनयात्रा-२०१२'

१. बद्रीनाथ भगवान दर्शनार्थ पू. स्वामी तथा यात्रिको. २. बद्रीनाथ तमरुडमां स्ना करता पू. स्वामी तथा संतो-भक्तो. ३-४. बद्रीनाथमां नारायण पर्वत पर चरणपादुकाना दर्शनार्थ जता पू. स्वामी साथे प.भ. श्री अमरशीर्षार्थ निसर - थाणा तथा प.भ. श्री मगनभार्थ सभाया, श्री रमेशभार्थ राखोलीया - सुरत वगेरे संतो-भक्तो. ५. केदारनाथ-त्रियुगीनारायण स्थान पर शिवपार्वतीना लगनस्थली पर पूजन्नो लाभ लेता पू. स्वामी तथा संतो-भक्तो. ६. त्रियुगीनारायण मंटिरमां अग्नितीर्थमां काए अर्पण करता पू. स्वामी तथा संतो-भक्तो. ७. द्वारका श्री त्वामिनारायण मंटिरमां विराजमान बालप्रभु श्री धनश्याम महाराजनी शशगार आरती उतारता पू. स्वामी. ८. द्वेन्यात्राना यात्रिको माटे समये समये महाप्रसादनी दाद मांगी लेवी तेवी अभूतपूर्व सेवामां रत रसोडाना स्वयंसेवको.

પુરુષોત્તમ માસ - અધિક માસ માહાત્મ્ય

સંસ્કૃતાપક ::

આદ્યકા ::

ચિંતન

વર્ષ :- ૭-૮, અંક :- ૧૨-૧, તા. ૨૦-૭/૮-૧૨

પ્રયોજક ::

પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી

પ્રકાશક ::

શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયસ્થ શ્રી લક્ષ્મીનારાયણ દેવ
પીઠસ્થાન સંસ્કૃતાન - વડતાલ વતી
શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધાર
તા.જી. રાજકોટ - ૩૬૦૦૨૫.

તંત્રી : સાધુ પતિતપાવનદાસજી

સંપાદક ::

સ્વામી આનંદસ્વરૂપદાસજી (વેદાંતાચાય)

સંપ્રદાયસ્થ સર્વાંગી વિકાસ કરતું શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર -
સરધારનું રજિસ્ટર્ડ મુખ્યપત્ર ઈ.સ. ૨૦૦૫ના જૂન માસથી
પ્રારંભયેલું, દર માસની ૨૦ તારીખે પ્રકાશિત થતું, આપના
સમગ્ર કુદુભ-પરિવારમાં આંદ્દ અને સંસ્કારની સૌરભ
પ્રસરાવે અને જીવનનું અનેં ઘડતર કરતું સામયિક.

લવાજમના દર ::

બે વર્ષ	: ₹. ૧૬૦/-
પંચવર્ષિક	: ₹. ૩૫૦/-
પચ્ચીસ વર્ષ	: ₹. ૭૫૦/-
પરદેશમાં લવાજમ	: \$ 200 U.S.A. : £ 100 U.K.

લવાજમદર અંગ ગ્રાહક પત્ર વ્યવહાર ::

'ચિંતન કાર્યાલય'

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધાર
તા.જી. રાજકોટ - ૩૬૦૦૨૫. ફોન. ૦૨૮૧ - ૨૭૮૧૨૧૧

Visit us : www.sardhardham.org
www.swaminarayanavdalgadi.org
E-mail : chintansardhar@yahoo.in
sardhardhamandir@gmail.com

આ પુરુષોત્તમ માસમાં યથાશક્તિ ત્રતા-દાન-તપ પરાયણ રહીને
ભગવાનની ભક્તિનું બળ સવિશેષ વધારવાનું હોય છે, તેને
અનુલક્ષીને.....નિષ્ઠામ-ભાવથી પ્રભુ પ્રસન્નતાર્થે કરેલા પૂજા-યજ્ઞાદિથી
પણ ભગવાન શ્રીહરિના પ્રીતિપાત્ર થવાય તો તેવા ભગવદ્ આરાધનામય
યજ્ઞાદિ પણ એહિક-પારલૌકિક શ્રેયસ્કારી જરૂર બની જાય છે. તે માટે કોઈ
પણ ત્રતા-દાન-યજ્ઞાદિથી ભગવત્પરાયણ થવું એ જ આ પુરુષોત્તમ માસનો
અધિક લાભ માનેલો છે.

ઉપરોક્ત હેતુ અનુસાર તેમજ અહિસામય યજ્ઞ તથા વિપ્ર પ્રિય ભગવાન
શ્રી સ્વામિનારાયણની ડાબાણ, જેતલપુર વગેરેમાં પ્રવર્તાવેલી સર્વહિતાવહ
પરંપરાને જીવંત રાખવા માટે વડતાલ પીઠાધિપતિ પ.પૂ. ધ.ধ. ૧૦૦૮ શ્રી
આચાર્ય શ્રી અજેન્પ્રસાદજી મહારાજશ્રીની કુળપરંપરા મુજબ દર અધિક
માસમાં સમસ્ત સત્સંગ સમાજના હિતને માટે સંપૂર્ણ એક મહિના સુધી
યજ્ઞાનુષ્ઠાન કરવામાં આવે છે.

જેમાં દક્ષિણ વિભાગસ્થ તમામ નાના-મોટા હરિમંદિરોના ટેવોના
નામથી પ.પૂ. મહારાજશ્રી દારા યજ્ઞદ્રવ્ય-બીરંજ આદિની આખુતિઓ
અર્પવામાં આવે છે અને તેનાથી સંતુષ્ટ થયેલા દેવો દારા સમય સત્સંગના
શ્રેયસની શુભકામના સાકારિત કરવામાં આવે છે. તો આ ચાલુ વર્ષ પણ
અધિક જેઠ માસ આવી રહ્યો છે તો તેમાં પણ આવા અલોકિક યજ્ઞના
દર્શનાદિ કરીને અલભ્ય લાભ લેવા યોગ્ય છે. આ યજ્ઞમાં પચાસથી સો
જેટલા વિપ્રો પ.પૂ. ધ.ধ. મહારાજશ્રીના નિવાસસ્થાને શ્રી રધુવીરવાડીમાં
એક મહિનો સુધી અખંડ નિવાસ કરીને સાક્ષાત્ ભગવાન શ્રી
સ્વામિનારાયણનું આરાધનામય યજ્ઞશી પૂજન કરાવે છે. પ.પૂ. ધ.મુખ્યનું દારા
આ વિપ્રોને ભોજન-દક્ષિણાદિથી ખૂબજ સંતુષ્ટ કરવામાં આવે છે. અને આ
રીતે 'યજ્ઞો વૈ વિજ્ઞા' એમાં કહ્યા મુજબ તે પુરુષોત્તમ માસના યજ્ઞ
અનુષ્ઠાનનાં દર્શનનો લાભ પણ અચૂક લેવા જોવો બની રહે છે !!!

પ્રારંભ :- તા. ૧૮-૮-૨૦૧૨, અધિક ભાદરવા સુદ - ૧

પૂણાદુતિ :- તા. ૧૬-૯-૨૦૧૨ અધિક ભાદરવા વદ - ૩૦

અનુક્રમણિકા

૧ શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્રના ગૂઢ અર્થથી સ્પષ્ટતા માટે કેટલાક પ્રક્ષણો તથા તેના ઉત્તરો ૧૦

- સાધુ યોગેશ્વરદાસજી, ગુરુ : પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી

૨ સત્સંગ સમાચાર પત્રિકા...

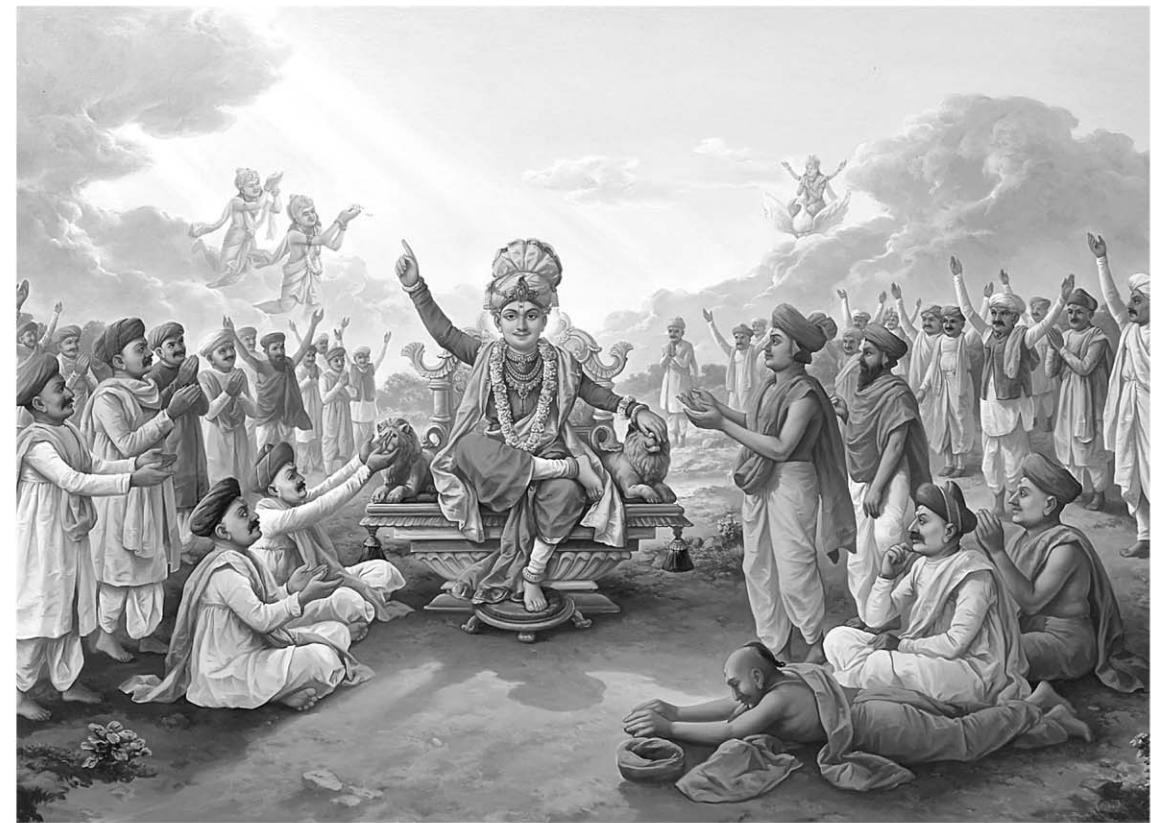
- સ્વામી ધનશયામદાસજી - રધુવીરવાડી તથા સાધુ ધર્મવલ્લભદાસજી - સરધાર

૩ ડાકોરજીને થાળ તથા સંતો-ભક્તોને રસોઈ દેનારની નામાવલી... ૨૮

- સંક્ષિપ્ત

૪ દશમી શ્રી સ્વામિનારાયણ સ્પેશ્યલ જગત્તાથપુરી મહોત્સવ ટ્રેનયાત્રા... ૩૧

- સંક્ષિપ્ત

‘શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર મહિમા’ ગ્રંથ અંતર્ગત

શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્રના ગૂઢ-અર્થની સ્પષ્ટતા ભાટેના કેટલાક પ્રશ્નો તથા તેના ઉત્તરો

ગંતાકથી ચાલુ.....

સાધુ ઘોગેશ્વરદાસજી - સરધાર ગુરુ : પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી

એક વખત સદ્ગુરુ બ્રહ્મચારી આનંદાનંદ સ્વામી ગામ હરિશંકરનો સેવક હતો. તેથી સ્વામીએ પૂછ્યું. પછી રોહીશાળો પથાર્યો હતા અને બળેવાનો દિવસ હતો. પછી તે ગામના ભગવાનજીએ કહ્યું જે, ‘સ્વામી ! તે તો ભગવાનનો અવતાર છે.’ બ્લાબણ ભગવાનજી કરીને હતા. તે જનોઈઓ પહેરીને સ્વામીની પૂજા કરવા માટે ચંદન તથા પુષ્પના હાર લઈને મંદિરમાં આવ્યા. તે વખતે સ્વામી પૂજા કરવા બેઠા હતા અને ભગવાનજી ત્યાં આવીને સ્વામિનારાયણનો બ્રહ્મચારી નહીં.’ એમ કહીને સ્વામીએ તેને સ્વામીને દડવત કરીને પગે લાગ્યા ને સ્વામીને કહ્યું જે, ‘સ્વામી ! મેદેથી હેઠે ઉતારી મેલ્યો અને પછી ત્રીજે દિવસે મેલો લઈને કોઈ મારે તમારી પૂજા કરવી છે.’ ત્યારે સ્વામી કહે કે, ‘તું મને કેવો જાણો માણસ ચુદેથી રોહીશાળે આવ્યો. તે વખતે સ્વામી રોહીશાળાની છે ?’ ત્યારે ભગવાનજી કહે કે, ‘સ્વામી ! તમે સનકાદિક છો અને નદીમાં સવારમાં નહાવા પથાર્યા હતા. પછી ભગવાનજી આવીને શ્રીજમહારાજે તમારી આરતી ઉતારેલી છે.’ પછી સ્વામી કહે, સ્વામીને પગે લાગ્યો અને બોલ્યો જે, ‘સ્વામી ! તમારા કહેવા ‘ચુડાવણા હરિશંકરને તું કેવો જાણો છે ?’ ત્યારે ભગવાનજી પ્રમાણે હરિશંકરભાઈ મૃત્યુને પામ્યાના ખબર આવ્યા

छे.’ (आवी रीते श्री हरिकृष्ण के श्रीहरिना अवतार जेवा पोताने कहेवाय नहीं, अने हाल वर्तमान काणमां खोटा, पांखंडी भगवान थाय छे, पश श्रीहरिने मणेला आनंदानंद स्वामीनो आ डेकाणे वातमां सिल्हांत कहेलो छे के जे भित्या भगवान थाय तेनो तत्काळ श्रपचनी पेढे त्याग करजे. एटेले आपणे अमे जाणावुं के खोटा भगवान थाय छे तेनो नाश थई गयो. (श्री अक्षरानंद स्वामीनी वातो : नं. ८२५)

सत्संगमां कोई आसुरी जुव आव्यो होय तेने पश श्रीहरिना तानवाणा भक्तो छे ते आसुरीने जाणी ले छे. रामदासभाई, मुक्तमुनि अने आत्मानंद स्वामी विगेरे श्रीहरिने विषे अतिशो तानवाणा छे. अने मुक्तमुनिना करेला काव्यमां सर्वत्र श्रीहरिनुं तान छे. श्रीहरि विना बीजा अनंत प्रकारना कोईक चमत्कार देखाई तो पश तेने माने ज नहि, तेने बाझुगर जेवा खोटा जाणे अने विमुख जाणे. हरिभक्तोमां पर्वतभाई छे ते पश अेवा ज छे. तेने श्रीहरि विना बीजा अनेक अवतारना दर्शन थाय अने श्रीहरि कहे के अवतार ए हुं ज छुं तोपश पर्वतभाईने लेश भाज. अवतारने विषे प्रेम थाय नहि. अेवी रीते पर्वतभाईनुं श्रीहरिने विषे पतित्रता भक्तिमांथी लव लेश मन डऱ्युन नहि. अने अवतार सर्वे पर्वतभाईनी पाइण फेरे, ज्यां ज्यां भेटीनुं काम करवा जता त्यां त्यां पर्वतभाईनी पाइण अवतार पांच वर्ष सुधी फर्या तोपश पर्वतभाईनुं मन जरापश ३०युं नहि. एटेले श्रीहरि पश पांच वर्ष सुधी पर्वतभाईने वारंवार वठेता. त्यारे पर्वतभाई आनंदीह सत्ता पश श्रीहरिनो अवगुण क्यारे लेता नहि. अने खाहु वढे त्यारे श्रीज्ञमहाराजने पर्वतभाई कहेता के आप अक्षरथी पर सर्वेकारणा कारण तमे अमोने मण्या, अने कारणामां ज अनेक कार्यो आवी जाय छे. अने तमारो पार कोई अक्षर पर्यात पामे नहि तो पधी अमे तो तमारी आगण ज्ञव छीये ते अेवी एक मति राखी शकीये? अने ज्यारे कृष्णावतार धरीने गोकुणमां विचर्या त्यारे तमारी मायामां भ्रमा पश मुंजाई गया माटे एक वृक्षना जे सर्वे डाणां, पांडां, कूल विगेरेनो अनंत अपार विस्तार थ्यो छे. ते सर्वे विस्तार अमारी बाथमां आवे नहि पश अमे एक थड्रूप तमने ज बाथ लीधी छे एटेले ते सर्वे बाथमां आवी गयुं गणाय. अमे सर्वे अवतारना कारण तमने ज एक थड रुपे मानीये छीये. अने हवे तो कोटि भुजावाणी भगवान आवे तो पश तमाराथी अविक बीजो कोई नथी. अेवी स्वरूप निष्ठा अमे दृढ वज्र समान तमारे विषे राखेली छे. अने श्रीज्ञमहाराज विना अमने बीज वात गमे ज नहि. अने श्रीहरिनुं अनंत सामर्थ्य अमे देखेलुं छे. अेवुं अक्षर पर्यात

बीजा कोईनुं नथी, केम के जेवो अमे मनमां घाट

संकल्प करीये छीये ते प्रमाणे हे श्रीहरि! तमे तत्काळ दर्शन आपो छो. अने तमारा विना बीज वात करता नथी, केम के सर्वना कारण श्रीहरि तमने छोडीने जे जे हरिभक्तो बीजा कारने विषे वणगे छे ते सर्वे हरिभक्तो अति अङ्गानी भोणा छे. (श्रीहरिचरित्रामृतसागर : पुर - ८, तरंग - २५.)

(श्री स्वा. अवतारी स्वरूप निरुपण : पेज नं. ८८८-८९४, लेखक : पार्षद गांडा भगत - अमदावाद. सं. २०२८)

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

बोचासषापंथी तरफथी पुराणी गोपीनाथज्ञ द्वारा लभायेल ‘सिद्धांतसार’ पुस्तकना पेज नं. ८२ उपर : ‘धूण उडती पश वायुदेवे स्वामी (यज्ञपुरुष शास्त्री)ने राज्ञ करवा ते काम बंध कर्म तेमज ईन्द्र महाराजे पोताना सेवक मेधराजा पासे पाणी छंटावीने सेवा करी अने कुबेर भंडारीऐ कोठार खूटवा दीधो ज नहि तेथी प्रगट प्रभुभे धण्डा राज्ञ थईने देवोने आशीर्वाद आया.’

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

वडोदरामां एक समये गोकुण अष्टमीना दिवसे हिंडोणो शशगार्यो त्यारे स.गु. श्री गोपाणानंद स्वामीना हेतने कारणो तेमां श्रीज्ञमहाराज आवी विराजमान थया. दुष्काणना उनाणामां पश तेमजे त्रष्ण दिवस वरसाद वरसाव्यो त्यारे ‘लाग्या गोपाण स्वामीने पाच, धन्य धन्य तमे मुनिराय...’ लोको तेमने कहेवा लाग्या के, तमारे प्रतापे वरसाद थयो छे. त्यारे गोपाणानंद स्वामी कहे छे :-

‘बोत्या गोपाल स्वामी ते प्रत्ये, जे थचुं ते श्रीज्ञ सामर्थ्य.

बीजा थकी ते कांઈ न थाय, ढालो भलो फोगट कुलाय.’

(भक्तचिन्तामणी : प्र. १४२)

स.गु. श्री गोपाणानंद स्वामी आवा समर्थ उता, छतां पोतानामां जे कांઈ सामर्थ्य हतुं ते भगवान श्री स्वामिनारायणनुं ज हतुं. अमे तेओ विनयपूर्वक ज्ञाणावता हता. ज्यारे विमुखोना गुरुओमां अमनाथी करोडमां भागनुं पश सामर्थ्य न होवा छतां ‘राईनो पर्वत’ करवानी अमनी कुञ्जाण्यज्ञबनी छे.

धण्डीवार एकनी एक जूठी वात पश वारंवार प्रचारवामां आवती होवाने कारणो अे जूठ, जूठ मटीने सत्य भनीने भासतुं होय अेवुं बने छे. आवा प्रकारना सत्यने ‘गोबल्स सत्य’ कहेवामां आवे छे.

हिटलरनो प्रचारमंत्री गोबल्स कहेतो के, एक असत्यने वारंवार कह्या करो तो ते सायुं मनाशो. विमुखोनी आसिद्ध करेली टेक्नीकी छे. अेवा ‘गोबल्स सत्य’ ने आगण जोईअ.

पेज नं. २११ उपर : आशंदमां उतारो मणिभाई

નારણભાઈને ઘેર હતો. એટલે જ્યારે સ્વામીશ્રી ત્યાં પધારવાના હોય ત્યારે આગળથી ચંચળબાને દર્શન દઈને કહે જે ‘અમો આવીએ છીએ.’ એટલે પાણી ભરી રાખે. મેડા ઉપર વાળીને સાક રાખે ક્યારેક રસોઈ પણ કરી રાખે. એમ આગળથી દર્શન આપીને રૂભર કહેતા... તેમજ મોતી ભગવાનદાસના ઘરના સુરજભાને પણ સ્વામી દર્શન આપતા ને તેમના મનોરથો પુરા કરતા... કયાં આ મિથ્યા પ્રચાર ? અને કચાં એ ભારતદેશના મહાન સંત રમણ મહર્ષિનો પ્રસંગ !!

જે આશ્રમના રૂમમાં રમણ મહર્ષિ શાંતિથી સૂતા હતા તે રૂમને પૂજારીએ બહારથી કરી ચાડાવીને વિદાય લીધી.

પણ તે દિવસે મહર્ષિ વહેલા ઉઠાયા, બહાર દૂર જઈને રોજના સ્થળે વહેલા પહોંચ્યાવાની ઈચ્છા થઈ. બારણે જોયું તો બહારથી કરી ચાડાવેલી છે. મહર્ષિએ બારણું બેંચ્યા જે તિરાડ પરી તેમાંથી અંગળી બહાર કાઢીને કરી ગબડાવી દીધી. બહાર નીકળી ગયા, ફરી તેજ રીતે કરી ચાડાવીને બે કિલોમીટર દૂરના પથ્થરે બેઠા.

આશ્રમમાં પૂજારીએ વાત ફેલાવી કે, કરીથી બારણું વાસેલું હતું છતાં મહર્ષિ સૂક્ષ્મટેહથી પથ્થરે પહોંચ્યા છે. ચમત્કાર...! ચમત્કાર...!

રમણ મહર્ષિને મફતમાં આ યશ મળતો હતો પણ યશ તો તેમને મન જુંનું હતું. એકઠા થયેલા લોકોમાં જે ચમત્કારની વાત ફેલાણી હતી તે તેમણે બંધ કરાવી., પછી પેટ પકડીને હસ્યા. તેમણે કહ્યું: “મને ચમત્કાર આવડતો જ નથી.”

રમણ મહર્ષિના અંતકાળના છેલ્લા શષ્ટ્યો હતા : “મારા મૃત્યુ બાદ કોઈઓ મારી કોઈ હસ્તી રાખવાની નથી. ગુરુમંદિર નહિ, જીવનચરિત્ર પણ નહિ જે તમે મારી વાત નહિ માનો તો મારા આત્માને દુઃખ થશે.”

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

અદ્યાચ પછ પેજ નં. ૧૬૮ ઉપર : રાધારમણને સમાધીમાં શાસ્ત્રીજ મહારાજના જ્યારે દર્શન થયાં ત્યારે ‘સ્વામીજ મને કેલાસમાં તેડી ગયા. ત્યાં શંકર પાર્વતી ને ગણોના દર્શન કરાવ્યાં. પછી બ્રહ્માના લોકમાં લઈ ગયા ને સત્યલોકમાં કોઈ ચાર મુખ બ્રહ્મા ને કોઈ દસ મુખ, કોઈ સો મુખ ને કોઈ હજાર મુખવાળા બ્રહ્મા જોયા ને ત્યાં નિરંતર યશ થતો ને હોમ થતો વેદના મંત્રોનો ઉચ્ચાર થતો એમ જોયું. પછી ત્યાંથી વિષ્ણુના લોકમાં ગયા. ત્યાં વિષ્ણુના પાર્થદો ને લક્ષ્મીજ જોઈ રાજુ થયા. પછી બદ્રિકાશમના લોકમાં પધાર્યા. ત્યાં નર ને નારાયણ તથા અણાસી હજાર ઝષિ મુનિઓ જોયા. સર્વના તપમય શરીર જોયાં. પછી સ્વામીશ્રી તેમને શેત્દીપમાં લઈ ગયા. ત્યાં વાસુદેવ ભગવાન શેપશાયી (શેપશાયા) પર પોઢેલા ને લક્ષ્મીજ સેવામાં ને સર્વ મુક્તો નિરન્દ્રપણે ધ્યાન પરાયણ જોયા. પછી તેમને મહાવૈકુંઠ જે રામયંત્રજ્ઞનું ધામ બતાવ્યું. રામ લક્ષ્મણા ને સીતાજ સર્વને જોયાં ને

તેમના મુક્તોને પણ જોયા. હનુમાનજને પણ દીઠા. પછી સ્વામીજ તેમને ગોલોકમાં જ્યાં શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન રાધિકાજ તથા લક્ષ્મી આટિક પટરાણીઓ, ઉદ્ધવ આટિક પાર્થદો, ગોપી ગણો યુક્ત ભગવાનના દર્શન કર્યા પછી પ્રધાન પુરુષના લોકમાં ગયા. ત્યાં પણ તે લોક ને તેમના મુક્તો ને ભગવાનને જોયા. પછી પ્રકૃતી પુરુષના લોકમાં ગયા. ત્યાં પણ ભૂમા પુરુષને ને તેમના લોકો જોયા આ બંને ધારોમાં ચાર ભૂજાવાળા પુરુષો જોયા ને ચાર ચરણની ઉપાસનાવાળા મુક્તો જોયા. પછી સ્વામીજ મને અક્ષરધામમાં લઈ ગયા. સમાધીમાં કેલાસથી માંચીને અક્ષરધામમાં જતા સુધીજે જે લોકમાં ગયા ત્યાંના અધિષ્ઠાતા દેવતા જે તે લોકના ઈશ્વર તેમણે શાસ્ત્રી મહારાજની પૂજા આરતી સ્તુતિ વંદન કરી આશીર્વાદી માયા તે સર્વે રાધારમણે જોયું. મનમાં વિચાર કરવા લાગ્યા જે આ સાધુ છે ને આમને સર્વ પોતપોતાની શક્તિઓ સાથે કેમ પૂજનવિધિ કરે છે એમ સંકલ્પ કરતા થક કેઠ અક્ષરધામમાં ગયા, જ્યાં તેજોમય એવું અક્ષરધામમાં તેજોમય દિવ્ય સિંહાસનમાં તેજોમય કિશોર મૂર્તિના દર્શન થયાં, ત્યાં સાથે રહેલા શાસ્ત્રીજ મહારાજ અદ્દશ્ય થઈ ગયા. ને શ્રીજની મૂર્તિ દેખાવા લાગી. ને તે મૂર્તિની ચારે બાજુ અનંતકોટિ મુક્તો જોયા. તે સર્વ મહારાજ સામે જોઈ રહ્યા હતા એવું જોયું પછી મહારાજની પૂજા કરવાનો મનમાં સંકલ્પ થયો ત્યારે સર્વ સામગ્રી પોતા પાસેજ દીઠી. પછી મહારાજની પૂજા કરી હાર પહેરાવી આરતી ઉતારી ને હાથ જોડીને પોતે બેઠા ને પછી પાછા આવવા જ્યાં વિચાર થયો ત્યાં મહારાજની મૂર્તિ અદ્દશ્ય થઈ ગઈ ને શાસ્ત્રી મહારાજ દેખાયા. પછી શાસ્ત્રીજ મહારાજ લાવીને નારાયણ કુંડ પર થઈને મંદિરમાં યશ કુંડ પર મૂર્તી દીધા ને પોતે અદ્દશ્ય થઈ ગયા. તે વખતે યશકુંડ પર મહાન તેજનો સમુદ્રાય થયો. તે મંદિરમાં તથા બહાર પણ વ્યાપ્તો તે સર્વ માણસોએ જોયો... એ સ્વામીને કોઈ સાધુ માનશો નહિ એ તો મારી સાથે જોડે જ હતા ને ધામમાં તો મહારાજને શાસ્ત્રીજ મહારાજ એક જ સ્વરૂપે થઈ ગયા તે મેનજરો નજરો જોયું. માટે આ શાસ્ત્રીજ મહારાજ તો સાક્ષાત પુરુષોત્તમ નારાયણ પોતે જ છે. માટે તેમાં ને શ્રીજુમહારાજમાં એક રોમનો પણ કેર નથી એમ સમજશો. પણ આ સાધુ છે એમ મનુષ્યભાવ લાવશો નહિ. એમ વાત કરીને પછી સર્વ પોતપોતાને ઉતારે જઈને પદ્ધતિ ને સ્વામીશ્રી પણ પોતાને ઉતારે પોઢી ગયા...’ હવે પોતે મૂર્તિદારે ઔદ્ઘર્ય વાપરીને કામ લેવાનું વિચાર્ય. એટલે તો આંશંદ, નડિયાદ, વઠવાણ, અમદાવાદ, મુંબઈ, ચાંદસાદ, બોચાસણ, સારંગપુર, પુરુષોત્તમપુરા, સોખડા વગેરે વગેરે ગામોમાં સમાધિ થવા લાગી. તેમાં સાધુ હોય, પાળા હોય, ભાઈ હોય કે બાઈ હોય, બાળક હોય કે સત્સંગી હોય, બીનસત્સંગી હોય, તો પણ મગાટ પુરુષોત્તમ નારાયણ શાસ્ત્રીજ મહારાજ શ્રી પજપુરુષદાસજી

મહારાજના પ્રતાપ વડે સમાધિ⁺ થાયી. આવી રીતે આખા પુસ્તકમાં યજ્ઞપુરુષ શાસીને પૂર્ણ પુરુષોત્તમ ભગવાન ચીતર્યા છે. જેવા શ્રીજીમહારાજે પરચા આચ્ચા હતા તે જ પ્રમાણે સમાધિ કરાવી બીજે સ્વરૂપે દર્શન દીધા, ધામમાં તેરી ગયા, સંકલ્પો પૂર્ણ કર્યા - આ બધું ચીતરી તેમને પૂર્ણ પુરુષોત્તમ ભગવાન જ ઠરાવ્યા છે.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

‘સ્વામી શ્રી યજ્ઞપુરુષદાસજી’ નામના પુસ્તકમાં પેજ નં.

૩૫૪માં લખે છે:-

એકવખત ભાદરણથી અંબારામ ભગત બોચાસણ આવ્યા. હરિકૃષ્ણદાસને તેમના વિષે ગુરુભાવ હોવાથી અંબારામ ભગતની તેઓ સેવા કરતા. આવા એક પ્રસ્તે અંબારામ ભગત પાસે બેસીને તેમને સ્વામીશ્રી (યજ્ઞપુરુષદાસની) મૂર્તિમાં અતિશય તેજના દર્શન થયા તે વાત કરી. હરિકૃષ્ણદાસની આ વાત સાંભળી અંબારામ ભગતે તેમને કહ્યું : “સ્વામીશ્રીની તમારી ઉપર અત્યંત કૃપા થઈ છે એટલે તમને સાચું સ્વરૂપ ઓળખાવ્યું છે. હવે તે દઢ કરી અનન્યભાવે જોડાઈ જશો.”

એમ કહીને તેમણે કહ્યું : “હરિકૃષ્ણદાસ, આપણા તો અહોભાગ્ય છે કે, આપણને આવા શ્રીજીના અખંડ સંબંધવાળા સંત મળ્યા. મને પણ આવી દઢ નિષ્ઠા છે. પણ ગુરુરૂપ હરિનું ધ્યાન થાય કે નહિ તે ગાડમયલમાં હતો. ગયા વર્ષે કંથારિયા ગયો ત્યારે માનસી કરવા બેસતાં આ જ સંકલ્પ ઉદ્ઘ્યો એટલે તરત જ સ્વામીશ્રીએ મને દર્શન દીધા. સાથે પ્રભુદાસ કોઠારી હતાં. પ્રભુદાસ કોઠારીએ સ્વામીશ્રી યજ્ઞપુરુષદાસજી તરફ આંગળી ચીંધીને મને કહ્યું, ભગત ! આ સ્વરૂપને જ્યારે તમો ધારણો ત્યારે તમને શાંતિ થશે. તે દિવસથી મને આનંદ આવે છે. અને તમે પણ મહારાજના અખંડ ધારક આ સ્વામીશ્રીના સ્વરૂપમાં સર્વ પ્રકારે જીવ જરી દેશો તો તમને પણ એ આનંદનો અનુભવ થશે.”

આ બધું વાંચન કર્યા પણી ખરા મુમુક્ષુને ખ્યાલ આવી જશે કે, બોચાસણ સંસ્થાવાળા કઈ પ્રકારની ઉપાસના પ્રવત્તિવિધા માગે છે. બહારથી વાત કરે છે કે, એમે કોઈને અમારા પ્રગત બ્લંબસ્વરૂપ ગુરુની ભક્તિ કરવાની વાત કરતા નથી. અમે તો શ્રીજીમહારાજની જ ભક્તિ કરવાની વાત કરીએ છીએ. ઉપરોક્ત પ્રસંગને જોતાં, શું આ વાત તદ્દન ખોટી નથી ? અર્થાતું

❖ શ્રીહરિચિત્રામૃતસાગરમાં દંભીઓની ખોટી સમાધિનું ખંડન કરતા સ્વયં ભગવાન શ્રીહરિએ કહ્યું છે:-

“શ્રીહરિને સંકલ્પે કેટલકને સમાધિ થઈ જતી. શ્રીહરિ પોતે પૂર્ણી પર રદ્યા ત્યાં સુધી સમાધિનો સંકલ્પ રાખ્યો, પછી બંધ કર્યો. પ્રગત હરિ વિના સમાધિ થાય જ નહિ. લોક દેખાડવા સારું કરાવે તો તે દેંબ જાણાયો. દંભી ઓળખાયા વિના રહે નહિ. શ્રીહરિ પોતે પણ કહેતા કે અમે રહીશું ત્યાં સુધી સમાધિ સત્ય રહેશે.” (શ્રીહરિચિત્રામૃતસાગર: પૃષ્ઠ-૧૬, તરંગ-૪૦)

ખોટી જ સાભિત થાય છે.

નવા મુમુક્ષુને બોચાસણ સંસ્થાવાળા સમજાવે છે કે, આ સ્વામીશ્રી છે તે પ્રગત બ્લંબસ્વરૂપ છે. આપણે એમને ભગવાન ન કહીએ, પણ તેમના પ્રતિ ભગવાન જેવી પૂજયબુદ્ધિ તો રાખવી જ જોઈએ. આવી સલાહ મુમુક્ષુને આડે માર્ગ દોરવાની શરૂઆત છે. જો મુમુક્ષુ જરા ઊરો ઉત્તરશે તો તેને સમજાશે કે તેઓનો અંતિમ પ્રયત્ન તો તે પ્રગત બ્લંબસ્વરૂપ સ્વામીશ્રીને ભગવાન મનાવવાનો જ છે.

મૂળ સંપ્રદાયથી વિમુખ સંસ્થાઓ એવી ગેરસમજ ફેલાવવાનો પ્રયત્ન કરે છે કે, અમુક ‘જુદા’ ને ‘ઉંચા’ તત્ત્વ વિચારને અથવા ‘સાચી સમજાણ’ કે ‘શુદ્ધ ઉપાસના’ને ફેલાવવા માટે મૂળ સંપ્રદાય આડો આવતો હોવાથી તેનાથી ના ધૂટકે ધૂટા પડ્યા છીએ. પરંતુ આવું બહાનું બીજા પાયેદાર છે. જો તેઓ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની સર્વોપરી ઉપાસના પ્રવત્તિવિધા માટે જ ધૂટા થયા હોય તો તે મુજબ તેમની બધી વાતમાં હેમેશા ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણનું જ મુખ્યપણું આવવું જોઈએ. અને સર્વે અનુયાયીઓને કેવળ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણને વિષે જ જોડવા જોઈએ. તેને બદલે પોતાને વિષે જોડવા અને ‘પ્રગત ગુરુરૂપ હરિ’નો પ્રચાર કરી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણનો આધાર લઈ પોતાને ‘ભગવાન’ મનાવવા તે તો અતિ હીન પ્રવૃત્તિ જ ગણાય. જે જે મુમુક્ષુઓ આવી પ્રવૃત્તિમાં જોડયા હોય તેમનો મૂળ ઉદેશ ગમે તેટલો ઊંચો હોય તોપણ તે ગરમાગંડોરવાઈ ગયા છે, એમ સત્ય કહેવું જ રહ્યું.

જે કોઈ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ સાથે શાસ્ત્રોક્ત સિદ્ધાંત મુજબ જોડતા નથી, બીજા પોતાના મનક્ષિલિંપને માધ્યમ બનાવે છે તે પોતે ભૂલેલા છે. અને અચ્યને પણ ભૂલા પાડે છે. ગઢા અંત્ય પ્રકરણાની ૧૬મા વચ્ચામૃતમાં સ્વયં શ્રીજીમહારાજ કહે છે કે, “ભગવાનના ભક્તને પણ ભગવાન સંગાથે દઢ ટેક રૂપે કરીને ભગવાનનું દર્શન પોતાને થયું છે ને તે સંગાથે જેને પ્રતિપ્રતિતાના જેવી દઢ પ્રીતિ બંધાણી છે, તેને મોટા મોટા જે બીજા મુક્ત સાધુ તે સંગાથે પણ પ્રીતિ થાય જ નહિ અને પોતાના ઈષ્ટદેવ જે ભગવાન તેના જે બીજા અવતાર હોય તે સંગાથે પણ પ્રીતિ થાય જ નહિ, કેવળ જે સ્વરૂપની પોતાને પ્રાપ્તિ થઈ હોય તેને સંગાથે જ પ્રીતિ રહે..., ... માટે જાહી જોઈને પોતાનું નાક કપાય એવી ભક્તિ ન કરવી ને ભગવાનના ભક્તને તો સમજ વિચારીને પત્રિતાની જેવી દટ ભક્તિ કરવી.”

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

માટે જે મુમુક્ષુ હોય તેને ભગવાનના જેવું હેત કોઈ મુક્ત કે સાધુને વિષે ન કર્યું અને જો તેવું હેત તેને વિષે કરે તો તેને પણ પોતાને વિષે જોડે. માટે વિચારીને હેત કરવું. આ વાત પણ

અવશ્ય સમજવાની છે. (શ્રી ગોપાળાનંદ સ્વામીની વાતો : ૨/૫)

વાસે (તે માટે) મહારાજના જેવું કોઈ મુક્તને વિષે હેત ન રાખવું. (શ્રી ગોપાળાનંદ સ્વામીની વાતો : ૨/૬)

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

[નોંધ :- શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના સિદ્ધાંત મુજબ શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્રના મૂળ અર્થથી તદન જુદો જ 'સ્વામીએ સહિત નારાયણ' આવો નવો અર્થ શ્રીજમહારાજના સ્વધામગમન બાદ એટલાક વ્યક્તિઓએ સ્વાર્થવશ કર્યો છે. તેઓએ 'સ્વામિનારાયણ' આવી રીતે (૧) 'દીર્ઘ' ઉચ્ચારણ કરીને કર્યો છે. પરંતુ 'સ્વામિનારાયણ' આવી રીતે (૨) 'હ્રસ્વ' ઉચ્ચારણ કરીને કર્યો નથી. આ વાતની સાક્ષી ભગવદ્ગોમેંડળ નામનો અતિ વિશાળ ગુજરાતી કોષ આપે છે. તેમાં આ રીતે કર્યું છે :-]

સ્વામીનારાયણ = સ્વામી (ગુણાતીતાનંદ સ્વામી) + નારાયણ = (સહજાનંદ સ્વામી) સ્વામિનારાયણ (૧) 'હ્રસ્વ' એટલે સર્વથી શ્રેષ્ઠ નારાયણ એવો મૂળ અર્થ છે. અને સ્વામિનારાયણ (૨) 'દીર્ઘ' એટલે સહજાનંદ સ્વામી અને ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની જોડી એવો નવો અર્થ પણ કરવામાં આવે છે. આમાં શાસ્ત્રી યજપુરુષદાસજી મુખ્ય છે.

(ભગવદ્ગોમેંડલ ગુજરાતી બૃહદ કોષ, ભાગ - ૮ : પેજ નં. ૮૦૫૪)

'સ્વામિનારાયણ' આવી રીતે (૧) 'દીર્ઘ' ઉચ્ચારણમાં (લેખનમાં) પ્રેસદોષ આદિ કોઈ કારણ હોય એમ અહીં તો કહી શકાય એમ જ નથી. કારણ કે ભગવત્ગોમેંડળ ગુજરાતી કોષમાં હ્રસ્વ ઈકારાન્તના કમમાં પાના નં. ૮૦૫૩માં મૂળ સંપ્રદાયને માન્ય એવો 'સ્વામિનારાયણ' શબ્દ આપવામાં આવ્યો છે. અને (૨) 'દીર્ઘ' ઈકારાન્તના કમમાં પાના નં. ૮૦૫૪માં 'સ્વામિનારાયણ' આવો બીજો શબ્દ આપવામાં આવ્યો છે. અને અની વ્યાખ્યા કરતા રાજસાહેબ શ્રી ભગવત્સિંહજી કહે છે કે, 'સ્વામિનારાયણ (૨) 'હ્રસ્વ' એટલે સર્વથી શ્રેષ્ઠ નારાયણ એવો મૂળ અર્થ છે. જે મૂળ સંપ્રદાય સ્વીકારે છે. અને સ્વામિનારાયણ (૨) 'દીર્ઘ' એટલે સહજાનંદ સ્વામી અને ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની જોડી એવો નવો અર્થ (મનમુખી કલ્યિત અર્થ) પણ કરવામાં આવે છે. આવી રીતે (૨) 'હ્રસ્વ' ઉચ્ચારણવાળા મૂળ શાસ્ત્રોકત સ્વામિનારાયણ શબ્દની અને (૨) 'દીર્ઘ' ઉચ્ચારણવાળા કલ્યિત સ્વામિનારાયણ શબ્દની વ્યાખ્યા પણ કરી છે.]

શાસ્ત્રી યજપુરુષદાસજીના શિષ્યો જે વિમુખ બોચાસણ સંસ્થા દ્વારા પ્રકાશિત - 'સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર અર્થ અને મહિમા' નામની પુસ્તિકામાં પાના નં. ૪૬ પર પોતે જ કહે છે કે, "સ્વામિનારાયણ મહામંત્રમાં 'મી' અક્ષરની દીર્ઘ જોડણી ખોટી છે." શાસ્ત્રી યજપુરુષદાસે 'સ્વામીએ સહિત નારાયણ' આવો નવો (કલ્યિત) અર્થ કરવા માટે 'સ્વામિનારાયણ' આવી રીતે 'મી' દીર્ઘ ઉચ્ચારણ કરીને કર્યો હતો. વર્તમાનકાળમાં તેમના જ શિષ્યો કહે છે

કે, "સ્વામીનારાયણ મહામંત્રમાં 'મી' અક્ષરની દીર્ઘ જોડણી ખોટી છે." સ્વામીનારાયણ મહામંત્રમાં 'મી' અક્ષરની દીર્ઘ જોડણી ખોટી છે તો શાસ્ત્રી યજપુરુષદાસે સ્વીકારેલો 'સ્વામીએ સહિત નારાયણ' આવો અર્થ પણ ખોટો છે એ માનવું જ રહ્યું.

● પ્રશ્ન : ૬. 'સ્વામિના યુત ઇતિ સ્વામિયુત: સ્વામિયુતશ્વાસૌ નારાયણશચ ઇતિ સ્વામિનારાયણ:' આવો શબ્દ સિદ્ધ થાય છે. જેનો અર્થ 'સ્વામીએ સહિત નારાયણ' એવો થાય છે. જીવો તથા ઈશ્વરો અક્ષરબ્રહ્મનો મનન દ્વારા સંગ કરીને બ્રહ્મરૂપ થઈ; એટલે કે પ્રાણી રીતે પ્રાણ બાદ પરબ્રહ્મનું દાસભાવે ભજન-ભક્તિ કરવી એવો 'સ્વામિનારાયણ' મહામંત્રનો ભાવાર્થ સમજીયે તો શોભાધ આવે?

ઉત્તર :- સ.ગુ. શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામી પ્રથમ પ્રકરણની ૧૫૪મી વાતમાં કહે છે :- "...સ્વામિનારાયણ નામના મંત્ર જેવો બીજો કોઈ મંત્ર આજ બળિયો નથી. એ મંત્રે કાળા નાગાનું જે ન ચદે ને એ મંત્રે વિષય ઉત્તી જાય છે ને બ્રહ્મરૂપ થવાય છે ને કાળ, કર્મ, માયાનું બંધન છૂટી જાય છે. એવો બહુ બળિયો એ મંત્ર છે. માટે નિરંતર ભજન કરવું." આ વાતમાં સ.ગુ. શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામી 'સ્વામિનારાયણ' મહામંત્રને બ્રહ્મરૂપ થવાનું સાધન બતાવે છે. તે સાથે વિરોધ થશે.

તે વિરોધ કઈ રીતે આવશે તે વિસ્તારથી જોઈએ : શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામી આ વાતમાં સ્પષ્ટ કહે છે કે, 'સ્વામિનારાયણ મંત્રના ભજનથી બ્રહ્મરૂપ થાય છે.' અને તમે કહો છો કે, 'બ્રહ્મરૂપ થયા બાદ પરબ્રહ્મનું દાસભાવે ભજન કરવું.'

'સ્વામિનારાયણ મંત્રના ભજનથી બ્રહ્મરૂપ થવાય છે' એમ શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામી કહે છે અને તમે કહો છો કે, 'બ્રહ્મરૂપ થયા બાદ પરબ્રહ્મની દાસભાવે ભજિત કરવી.' એવો 'સ્વામિનારાયણ' મહામંત્રનો ભાવાર્થ છે. તો હવે પ્રશ્ન થશે કે તમે બ્રહ્મરૂપ થશો કોનાથી?

મહાભાષ્યકાર કહે છે : 'ઇતરેતરાશ્રયાણ ચ કાર્યાણ ન પ્રકલ્પન્ત (૧૧૧૧૧૧૧૧ ભાષ્ય)' એકબીજા પર આધારિત કાર્યો સિદ્ધ થતા નથી.

નામસ્મરણરૂપી ભક્તિથી બ્રહ્મરૂપ થાય છે અને જ્યાં સુધી બ્રહ્મરૂપ ન થાય ત્યાં સુધી પરબ્રહ્મની દાસભાવે ભજિત ન થાય. અર્થાત્ ભજિત થયા બાદ બ્રહ્મરૂપ થાય છે અને બ્રહ્મરૂપ થયા બાદ ભજિત થાય છે. આમ મુજબી પહેલા કે ઈંડુ પહેલા એની જેમ ગોળ ગોળ ફર્યા જ કરવાનું એમાંથી કોઈ કાર્યની સિદ્ધિ ન થાય. પેલા આપમેળે બંધ થતા તાળા જેવો આ 'ઇતરેતરાશ્રય' થયો. ચાવી રૂમની અંદર રહી છે અને તાણું મરાઈ ગયું. હવે શી રીતે રૂમ ખૂલે ? જો તાણું ખૂલે તો ચાવી મળે, પણ ચાવી મળે તો જ તાણું ખૂલેને !! અને હા, 'નિજાત્માન બ્રહ્મસ્ત દેહવ્યવિલક્ષણમ् । વિભાવ્ય તેન કર્તવ્ય ભક્તિ: કૃષ્ણસ્ય સર્વદા ॥' - અને સ્થૂળ, સૂક્ષ્મ

અને કારણ - એ જે ત્રણ દેહ તે થકી વિલક્ષણ એવો જે પોતાનો શ્રીહરિદિગ્વજ્યમાં શ્રીમદ્ ઉદ્ધવ સ્વામીને આચાર્ય સ્થાપ્યા એ જીવાત્મા, તેને બ્રહ્મરૂપની ભાવના કરીને પછી તે બ્રહ્મરૂપે કરીને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની ભક્તિ જે તે સર્વ કાળને વિષે કરવી. (શિક્ષાપત્રી - ૧ ૧૬) આ શિક્ષાપત્રીના શ્લોકમાં શ્રીજમહારાજે બ્રહ્મરૂપ થઈને ભક્તિ કરવાનો આદેશ દીધો છે, પરંતુ આ ભાવાર્થ ‘સ્વામિનારાયણ’ મહામંત્રમાંથી નીકળતો નથી. મહામંત્રમાંથી આવો ભાવાર્થ લેવા જનાં સ્વામીની વાત સાથે ‘ઝરતરતરાશ્રય’ રૂપી દોષ આવે છે. માટે અક્ષરબ્લાન્ડો મનન દ્વારા સંગ કરીને બ્રહ્મરૂપ થઈ એટલે કે ખ્રાણી સ્થિતિ પ્રાપ્ત કર્યા બાદ પરબ્રહ્મની દાસભાવે ભક્તિ કરવી આવો ભાવાર્થ લઈને ‘સ્વામિયુતશ્ચાસૌ નારાયણશ્ચ ઇતિ સ્વામિનારાયણ’ આવો મધ્યમપદલોપિ-તત્પુરુષ સમાસ સ્વીકારશું તો ‘સ્વામિનારાયણ’ નામના મંત્રથી બ્રહ્મરૂપ થાય છે એ વાતમાં ‘ઝરતરતરાશ્રય’ રૂપી દોષ આવશે. માટે ‘સ્વામિનારાયણ’ મહામંત્રમાં ‘સ્વામી ચાસૌ નારાયણશ્ચ ઇતિ સ્વામિનારાયણ’ આવો શ્રી શુક્રાનંદ સ્વામી વગેરેએ સ્વીકારેલો કર્મધારય સમાસ જ સુયોગથી.

‘વૃદ્ધવ્યવહારસ્ય શબ્દાર્થનિશ્ચયહેતુચ’ (શબ્દેનુશોખર) જ્યારે શબ્દના અર્થનો નિર્ણય કરવાનો હોય ત્યારે વૃદ્ધવ્યવહાર (શ્રીજમહારાજ સમકાળીન નંદસંતો અને આચાર્યશ્રીઓનો વ્યવહાર) જ માન્ય થાય છે.

આપણા નંદસંતો બ્રિકાળ જ્ઞાની હતા અને સાથે પ્રજ્જવલિત વિદ્વતા પણ હતી. પ.પૂ. ધ.ধુ. આચાર્ય શ્રી ભગવત્પ્રસાદજી મહારાજ ‘શ્રીમદ્ ભાગવત’-ની ‘ભક્તમનોરંજની ટીકા’માં ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણનો પરિચય આપતા કહે છે:-

‘અપિ ચ યच્છાયા: શતાનન્દમુક્તાનન્દાદય: પ્રૌઢપ્રચણં-પ્રતાપિણ્ડિતા: પ્રબ્રહ્મુ: ।’ જે ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના શિષ્યોમાં શતાનંદ સ્વામી, મુક્તાનંદ સ્વામી વગેરે પ્રૌઢ અને પ્રચંડ (અતિ તેજસ્વી) પ્રતાપી પંડિતો શિષ્યો હતા. આચાર્ય શ્રી ભગવત્પ્રસાદજી મહારાજ શતાનંદ સ્વામી, મુક્તાનંદ સ્વામી વગેરેની વિદ્વતાને પ્રૌઢ, પ્રચંડ અને પ્રતાપી આવો ત્રણ-ત્રણ વિશેષજ્ઞોથી નવાજે છે.

સ્વયં વિદ્વત્વર્થ શ્રી નિત્યાનંદ સ્વામી સ્વવિરચિત ‘શ્રીહરિદિગ્વજ્ય’ નામના ગ્રંથમાં પ્રત્યેક ઉલ્લાસને અંતે લખે છે: ‘ઇતિ શ્રીમદુદ્ધ્વસમ્પ્રદાવાચાર્યપ્રવર શ્રી સહજાનંદ સ્વામિશિષ્ય તત્ત્વપ્રદાય સકલહાર્દ્ભિજનિત્યાનંદમુનિ વિરચિતે શ્રીહરિદિગ્વજયે શ્રીમદુદ્ધ્વસ્વામિનામાચાર્યપદસ્થાપનનામા પ્રથમ ઉલ્લાસ: ॥૧૧॥’

એટિ શ્રીમદ્ ઉદ્ધવ સંપ્રદાય આચાર્યપ્રવર શ્રી સહજાનંદ સ્વામિના શિષ્ય અને તેમના સંપ્રદાયના સકળ રહસ્યને

જ્ઞાનારા નિત્યાનંદ મુનિ વિરચિત

શ્રીહરિદિગ્વજ્યમાં શ્રીમદ્ ઉદ્ધવ સ્વામીને આચાર્ય સ્થાપ્યા એ નામે પ્રથમ ઉલ્લાસ સંપૂર્ણ થયો. ॥૧॥

મહાન અને શ્રેષ્ઠ વિદ્વાન સ.ગુ. શ્રી નિત્યાનંદ સ્વામી ‘શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય’ના રહસ્યને જ્ઞાનારા હતા એમ સ્વયં કહે છે.

બંને દેશના વરીલ તથા વિદ્વાન સ.ગુ. શ્રી ગોપાળાનંદ સ્વામી, સર્મર્થ સંસ્કૃત વિદ્વાન આદિઆચાર્ય શ્રી રઘુવીરજી મહારાજ, આચાર્ય શ્રી ભગવત્પ્રસાદજી મહારાજ, આચાર્ય શ્રી વિહારીલાલજી મહારાજ વગેરેએ તથા ભગવાન શ્રીહરિની સમીપ રહેનારામાંથી કોઈએ પોતાના ગ્રંથોમાં ‘સ્વામીએ સહિત નારાયણ’ એવા અર્થની જલક પણ દેખાડી નથી.

આચાર્યશ્રીઓ તથા નંદસંતો દ્વારા લખાયેલા ગ્રંથોમાં ક્યાંય પણ પરસ્પર વિરોધ આવતો હોય એવું એકપણ વચન જોવામાં આવતું નથી.

‘પરસ્પરં ચ શાસ્ત્રાણાં સાંકર્ય નैવ ભાવયેત् ।

અર્થપ્રાન્તેસ્થા સર્વ કૃતં સીમાતિલઙ્ઘનાત् ॥’

ધર્મગ્રંથોમાં પરસ્પર ‘સાંકર્ય’ (ભેળસેળ) અવરોધક વિચાર હોતો નથી. કારણ કે ધર્મગ્રંથોની પણ પોતાની કંઈક સીમા હોય છે. પરંતુ અર્થવિદ્વાન તે સીમાઓનું ઉલ્લંઘન કરી ધર્મગ્રંથોને પરસ્પર સાંકરપણું (ભેળસેળ) કરીનાએ છે.

(તર્કસંશોધ - આલોક વ્યાખ્યા)

‘સ્વામિયુતશ્ચાસૌ નારાયણશ્ચ ઇતિ સ્વામિનારાયણ:’ આવો મધ્યમપદલોપિ-તત્પુરુષ સમાસથી ‘સ્વામિનારાયણ’ શબ્દને સિક્ષ કરવો તે તદન શાસ્ત્રોથી વિલાલ છે, કપોલ-કલ્પિત છે. પોતાના સ્વાર્થને ખાતર, પોતાની અક્ષર-પુરુષોત્તમની ઉપાસના સિક્ષ કરવા માટે ‘સ્વામિનારાયણ’ મહામંત્ર સાથે શબ્દછલ આયરેલું છે. અન્યત્ર પણ આરિતે શબ્દછલ આયરે છે, જેમ કે-વચનામૃત ગઢા અંત્ય પ્રકરણના રમાં ‘પ્રત્યક્ષ ગુરુરૂપ હરિ’ મનુષ્યાકૃતિ પ્રત્યક્ષ ભગવાન શ્રીહરિને જ કહ્યા છે. તેમ છાતાં તે શબ્દના મૂળ અર્થને મયડીને અન્ય કોઈ એક જ વ્યક્તિપરક અર્થનું પ્રતિપાદન કરે છે. તેમજ ભક્તચિંતામણી ગ્રંથની પંક્તિ ‘અક્ષર પર પુરુષોત્તમ જેણ, તેણે ધર્યુ મનુષ્યનું દેણ...’ (ભક્તચિંતામણી : પ્ર.૭૭/૬) તેણે પણ ફેરબદલ કરીને આ રીતે ‘અક્ષર પુરુષોત્તમ જેણ, તેણે ધર્યુ મનુષ્યનું દેણ...’ ગાવામાં આવે છે. શ્રી સત્સંગિજીવન અને ભક્તચિંતામણી તથા શ્રીજમહારાજના પાંચસો પરમહંસોના નામોમાં એકેયાંનું નામ અક્ષર-પુરુષોત્તમ નથી. તેમજ જનમંગલ તથા સર્વમંગલ સ્તોત્રમાં શ્રીજમહારાજના હજાર નામોમાં પણ એકેય નામ અક્ષર-પુરુષોત્તમ નથી.

આના ઉપરથી એ ફલિત થાય છે કે, ‘સ્વામિનારાયણ’ શબ્દમાં ‘સ્વામિ’ શબ્દ એ શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામીને માટે

પ્રયોજયેલો નથી. પરંતુ 'સ્વામિ' અને 'નારાયણ' આ બંને શબ્દો એક જ વ્યક્તિ માટે અને તે ભગવાન શ્રી સહજાનંદ સ્વામી માટે જ પ્રયોજયેલા છે અર્થાત્ 'સ્વામી ચાસૌ નારાયણશ્વ ઇતિ સ્વામિનારાયણઃ' આવો કર્મધારય સમાસથી શબ્દ સિદ્ધ થાય છે. જેનો અર્થ 'સ્વામી એવા જે નારાયણ' એવો થાય છે.

'સ્વામિનારાયણઃ' મહામંત્રમાં 'સ્વામિયુતશ્વાસૌ નારાયણશ્વ ઇતિ સ્વામિનારાયણઃ' આવો મધ્યમપદલોપિ-તત્પુરુષ સમાસ ન થઈ શકે. કારણ કે સ્વયં શ્રીજમહારાજ ગઢા મધ્ય પ્રકરણના ગ્રીજા વચનામૃતમાં કહે છે:- "એ ખ્રબ થકી પરબ્રહ્મ જે પુરુષોત્તમ નારાયણ તે નોંધા છે ને એ ખ્રબના પણ કારણ છે ને આધાર ને પ્રેરક છે."

કારણ અને કાર્ય, આધાર અને આવેય, પ્રયોજક અને પ્રયોજય હંમેશા અલગ જ હોય છે. બે સાથે મનવામાં આવે તો કાર્યકારણ આદિક ભાવની વ્યુત્પત્તિ થઈ શકે નથિ.

અને બીજી વાત એ સમજવાની કે, દરેક ધામમાં ઉપાસ્યમૂર્તિ ધામ થકી જુદી જ હોય છે. ધામ એ જ ઉપાસ્ય સ્વરૂપ નથી હોતું. જેમ કે - બદ્રિકાશ્રમમાં શ્રી નરનારાયણ દેવ, વૈકુંઠમાં શ્રી લક્ષ્મીનારાયણ દેવ, ગોલોકમાં શ્રી રાધાકૃષ્ણ દેવ તેમ અક્ષરધામમાં ઉપાસ્યમૂર્તિ 'ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ' છે તે અક્ષરધામ - અક્ષરબ્રહ્મ થકી જુદા છે અને અક્ષરબ્રહ્મ થકી પર છે. અક્ષરાતીત છે, અક્ષરધામના અધિપતિ છે માટે ઉપાસ્ય સ્વરૂપમાં 'ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણઃ' માં 'સ્વામિ' તે ધામરૂપ અક્ષરબ્રહ્મ નથી, પરંતુ 'સ્વામિ' એ નારાયણનું એશ્વર્યવાચક વિશેષણ છે.

● પ્રશ્ન : ૭. 'સ્વામી ચાસૌ નારાયણશ્વ ઇતિ સ્વામિનારાયણઃ' આવો કર્મધારય સમાસથી શબ્દ સિદ્ધ થાય છે. જેનો અર્થ 'સ્વામી એવા જે નારાયણઃ' એવો થાય છે. આવી રીતના અર્થથી સિદ્ધ થતાં શબ્દને શ્રીજમહારાજનું નામ સમજાયે અને 'સ્વામિયુતશ્વાસૌ નારાયણશ્વ ઇતિ સ્વામિનારાયણઃ' આવો મધ્યમપદલોપિ-તત્પુરુષ સમાસથી શબ્દ સિદ્ધ થાય છે. જેનો અર્થ 'સ્વામીએ સહિત નારાયણઃ' એવો થાય છે. આવી રીતના અર્થથી સિદ્ધ થતો 'સ્વામિનારાયણઃ' શબ્દ મહામંત્ર છે (આ પ્રમાણે કેટલાક કહે છે તો) એમ સમજી શકાય કે નહિ?

ઉત્તર :- ના, ન સમજી શકાય. કારણ કે શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના ધર્મયંથોમાં સ્વામિનારાયણ 'નામ' અને સ્વામિનારાયણ 'મહામંત્ર' આ બંને શબ્દનો સમાન અર્થમાં જ પ્રયોગ થયેલો છે. (દા.ત.) સ.ગુ. શ્રી અદ્ભુતાનંદ સ્વામીના શિષ્ય વિદ્વાન સ.ગુ. શ્રી ધનશ્યામયરાણદાસજી સ્વામી 'આધ્યાત્મિક તત્ત્વાખ્યાનમં' નામના ગ્રંથમાં સ્વામિનારાયણ મહામંત્રમાં કર્મધારય સમાસ કરતા લખે છે:-

'કર્મધારયવૃત્ત્યાં સ્વામિનારાયણેતિ વૈ ।

મન્ત્ર: સર્વાન્તરાત્માનં સર્વધારં પતિ તથા ॥'

(અ. ૨૨, શ્લોક-૭૪)

સ્વામી અને નારાયણ - આ બંને સાર્થક નામો વચ્ચે 'સ્વામી ચાસૌ નારાયણશ્વ ઇતિ સ્વામિનારાયણ?' કર્મધારય સમાસથી આવો મહામંત્ર સિદ્ધ થાય છે. જેનો અર્થ સર્વ એશ્વર્ય સંપત્તિ, સર્વશોધી, સર્વાન્તર્યામી, સર્વધાર શ્રીજમહારાજ છે, એવો થાય છે. આમ, 'આધ્યાત્મિક તત્ત્વાખ્યાનમં' ગ્રંથમાં 'શ્રી સ્વામિનારાયણ' મહામંત્રમાં કર્મધારય સમાસ જ સ્વીકાર્યો છે. પરંતુ મધ્યમપદલોપિ તત્પુરુષ સમાસ સ્વીકાર્યો નથિ.

એ જ મહામંત્ર ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણનું નામ છે એ કહેતા 'આધ્યાત્મિક તત્ત્વાખ્યાનમં' ગ્રંથમાં લખે છે:-

'સ એવ શ્રીહરિ: કૃષ્ણ: પ્રાદુર્ભૂત: કલાવિહ ।

નામા ચ હરિકૃષ્ણ: સ્વામિનારાયણસ્તથા ॥ ૧.૨૨ શલો. ૭૧૧ ॥

જે સર્વાત્તરાત્મા, સર્વનિયંતા, સર્વધાર, સર્વજ્ઞ, સર્વતંત્ર-સ્વતંત્ર જે નારાયણ કહ્યા એ જ શ્રીહરિકૃષ્ણા તથા સ્વામિનારાયણ નામથી આ કળિયુગમાં પ્રગત્યા છે.

સ.ગુ. શ્રી પ્રેમાનંદ સ્વામી પ્રગટ ભગવાન શ્રીહરિના નામને જ મહામંત્ર કહે છે:-

'સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર છે, પ્રગટ હરિનું નામ;

આ અવસર જે કોઈ લેશો, તેના સરશે કામ.'

(પ્રેમાનંદ કાવ્ય : ૫૮ - ૫૮૦/૧)

અને બીજી ખાસ વાત એ સમજવાની કે, શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયમાં ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના નામને જ 'મહામંત્ર' કહેવામાં આવે છે. અર્થાત્ 'સ્વામિનારાયણ' નામનો મહામંત્રના શબ્દથી વ્યવહાર કરવામાં આવે છે. એટલે 'સ્વામિનારાયણ' નામ અને 'મહામંત્ર' બંને એકજ છે. બંનેને અલગ-અલગ સમજવું એ બુદ્ધિની શુદ્ધતા છે. અન્ય સંપ્રદાયમાં પણ ભગવાનનું નામ અને મંત્ર બંનેને એકજ ગણવામાં આવ્યા છે. દા.ત. દશરથના પુત્ર જે શ્રી રામ હતા તે રામનામને જ મંત્ર કહેવામાં આવે છે. વસુદેવના પુત્રનું નામ જે શ્રી કૃષ્ણ હતું તે કૃષ્ણનામને જ મંત્ર કહેવામાં આવે છે. પરંતુ કોઈ સ્વાર્થને ખાતર એમ કહે કે, દશરથના પુત્ર શ્રી રામ છે એને નામ સમજવાનું અને 'રમન્તે યોગિનઃ યસ્મિન ઇતિ રામઃ' આવી રીતની વ્યુત્પત્તિથી જે શબ્દ સિદ્ધ થાય તેને મંત્ર સમજવો. એવી રીતે વસુદેવના પુત્ર શ્રી કૃષ્ણ છે એને નામ સમજવાનું અને 'કર્મતિ અરીનું મહાપ્રભાવશક્ત્યા ઇતિ કૃષ્ણ:' આવી રીતની વ્યુત્પત્તિથી જે શબ્દ સિદ્ધ થાય તેને મંત્ર સમજવો. આમ, કદાચ કોઈ કહે તો એ કેવળ પોતાની બુદ્ધિનું પ્રદર્શન કર્યું કહેવાય પરંતુ તેમાં કશું તથ નથી. કોઈ 'રામ' શબ્દને સંશોધન માની 'અર્થવદાતુરપ્રત્યય: પ્રાતિપદિકમ' (અષ્ટાધ્યાયી : ૧/૨/૪૫) સૂત્રથી માત્રાત્મક સંશોધન કરે છે. તો કોઈ ભગવત્ગુણ અનુરૂપ વ્યુત્પત્તિથી રામ શબ્દ સિદ્ધ કરી 'કૃત તદ્વિતસમાસાશ્વ' (અષ્ટાધ્યાયી : ૧/૨/૪૬) સૂત્રથી પ્રાતિપદિક સંશોધન કરે છે. પરંતુ આ બંને શબ્દોથી અર્થ તો

એક વ્યક્તિપરક જ લેવાય છે. આ સમજાવતા મહાભાષ્યકાર કહે છે :- ‘અર્થગત્યઃ શબ્દ પ્રયોગः । અર્થ સંપ્રત્યાયિદ્વારીમાત્રિ શબ્દः પ્રયુષ્યતે તત્ક્રૈકોનોક્તાત્ ॥ તસ્વાર્થસ્ય દ્વિતીયસ્ય પ્રયોગેણ ન ભવિતવ્યમ् ॥૧૨॥૧૧॥ ભાવ્ય’ - અર્થનો બોધ કરવા માટે શબ્દનો પ્રયોગ કરવામાં આવે છે. એક શબ્દથી અર્થનો બોધ થઈ ગયા પછી બીજાવાર એ જ અર્થના બોધ માટે એ જ શબ્દનો પ્રયોગ કરી શકાય નહિ.

નામ હોય કે મંત્ર હોય પણ બંને પ્રયોગ અર્થ અને ઓળખ બતાવવા માટે જ થાય છે. ‘ક: સ્વામિનારાયણः ? ઇતિ’ પ્રશ્ને ‘કુણલી વ્યુદોરસ્કો વૃત્તબાહુરીદૃશઃ સ્વામિનારાયણः’ કોણ સ્વામિનારાયણ છે ? આ પ્રશ્નના ઉત્તરમાં કહેવામાં આવે છે કે, કુણલના ધરતલ, ઉપડતી ધાતીવાળા, આજાનબાહુવાળા છે એ સ્વામિનારાયણ. આમ, નામ અને મંત્ર આ બંનેથી એકજ અર્થ બતાવવામાં આવે છે.

‘ધળી આ સમે ધર્યુ જે નામ રે, તેને જપતાં જાયે અક્ષરધામ રે; નીલકંઠ નામ ધનશયામ રે, સદા સર્વ સુખનું ધામ રે. ॥૧૪॥ સ્વામિનારાયણ નારાયણ રે, ભજુ કેં થયા ધામપારાયણ રે; લેતા નારાયણ મુનિ નામ રે, પાચા કંઈ સુખવિશામ રે. ॥૧૫॥ હરિ હરિકૃષ્ણ કૃષ્ણ કે’તા રે, તર્યા આપાર એ નામ લેતાં રે; એવા નામના નામી જે સ્વામી રે, તે છે અક્ષરધામના ધામી રે. ॥૧૬॥’

(પુરુષોત્તમ પ્રકાશ : ૨૨)

‘એવો નામનો છે પ્રતાપ રે, ધન્ય જે જન જ્પે આપ રે; પૂર્વા પુરુષોત્તમ સુખધામ રે, તેણે ધર્યુ સહજાનંદ નામ રે. ॥૧૫॥ સહજાનંદ સહજાનંદ ગાય રે, તે તો અક્ષરધામમાં જાય રે; સહજાનંદ નામ જેણે સુખે રે, તે તો બ્રહ્મપુર જાય સુખે રે. ॥૧૬॥ જીછ સુખે એ નામ ઉચ્ચાર રે, તે તો પામી ગાય ભવપાર રે; સહજાનંદ નામ સમરતાં રે, નથી પરિશ્રમ પાર ઊતરતાં રે. ॥૧૭॥ સહજાનંદ નામ જે વદને રે, તે તો પહોંચા બ્રહ્મસદને રે; સહજાનંદ સહજાનંદ ગાતાં રે, નથી કઢા એને ધામ જતાં રે. ॥૧૮॥ સહજાનંદ સહજાનંદ કહિયે રે, જાણે એથી પરમપદ લહિયે રે; જેણે આંદ એ છે રટન રે, તેને ન રહે લેવ અટન રે. ॥૧૯॥ સ્વામિનારાયણ શબદે રે, પ્રાણી વાસ કરે છે લેહદે રે; સહજાનંદ નામ સુણ્યુ કાને રે, તેને આચ્યુ છે એ ધામ પાને રે. ॥૨૦॥’

(પુરુષોત્તમ પ્રકાશ : ૨૩)

[નોંધ :- ઉપરોક્ત પંજિઓમાં સ.ગુ. શ્રી નિષ્કુળાનંદ સ્વામીના મતો નીલકંઠ, ધનશયામ, સ્વામિનારાયણ, નારાયણમુનિ, હરિ, હરિકૃષ્ણ, સહજાનંદ - આ બધા નામોમાં શબ્દ લોભોહોવા છતાં તાં અર્થભેદ બિલકુલ નથી.]

જે તરસ ધીપાવે છે તેને કોઈ પાણી કહે છે, કોઈ જલ પણ કહે છે, કોઈ ભૂ કહે છે, કોઈ વોટર કહે છે. આ બધા શાહુલેદ હોય પણ તેમાં અર્થ ફેર નથી અને જે પદાર્થ છે તે તો એક જ છે. તેમાં કશો ફરક પડતો નથી.

‘સ્વામિનારાયણ નામનું રટન કરવું’ કે ‘સ્વામિનારાયણ

મહામંત્રનો જપ કરવો’ - આ બંનેમાં શબ્દભેદ હોવા છતાં અર્થભેદ બિલકુલ નથી.

‘નામાર્થયોરભેદસમ્બન્ધેનેવાન્વયો વ્યુત્પત્તઃ’ શબ્દ (નામ) અને અર્થનો પરસ્પર અભેદ સંબંધથી અન્વય થાય છે. આ વાતને સમજાવતા યોગભાષ્યમાં પાતાંજલિ કહે છે :- ‘પદપદાર્થયોરિતરેતરાધ્યાસરૂપઃ સ્મૃત્યાત્મકો યોડયં શબ્દः સોઽથો યોડયઃ સ શબ્દः ઇતિ (યો.ભા. ૩ ૧૭)’ પદ અને પદાર્થમાં પરસ્પર તાદાત્મ્યરૂપ સ્મૃતિનો વિષય, જે આ શબ્દ છે તે જ અર્થ છે અને જે આ અર્થ તે જ શબ્દ છે.

જેમ કે - કોઈ પ્રશ્ન પૂછુ કે શબ્દ શું છે ? અથવા અર્થ શું છે ? આ બંને પ્રકારના પ્રશ્નોના ઉત્તરમાં ‘સ્વામિનારાયણ’ આ શબ્દ છે. ‘સ્વામિનારાયણ’ આ અર્થ છે. આવો એકજ પ્રકારનો ઉત્તર જોવામાં આવે છે. કારણ કે બંનેમાં તાદાત્મ્ય સંબંધ છે.

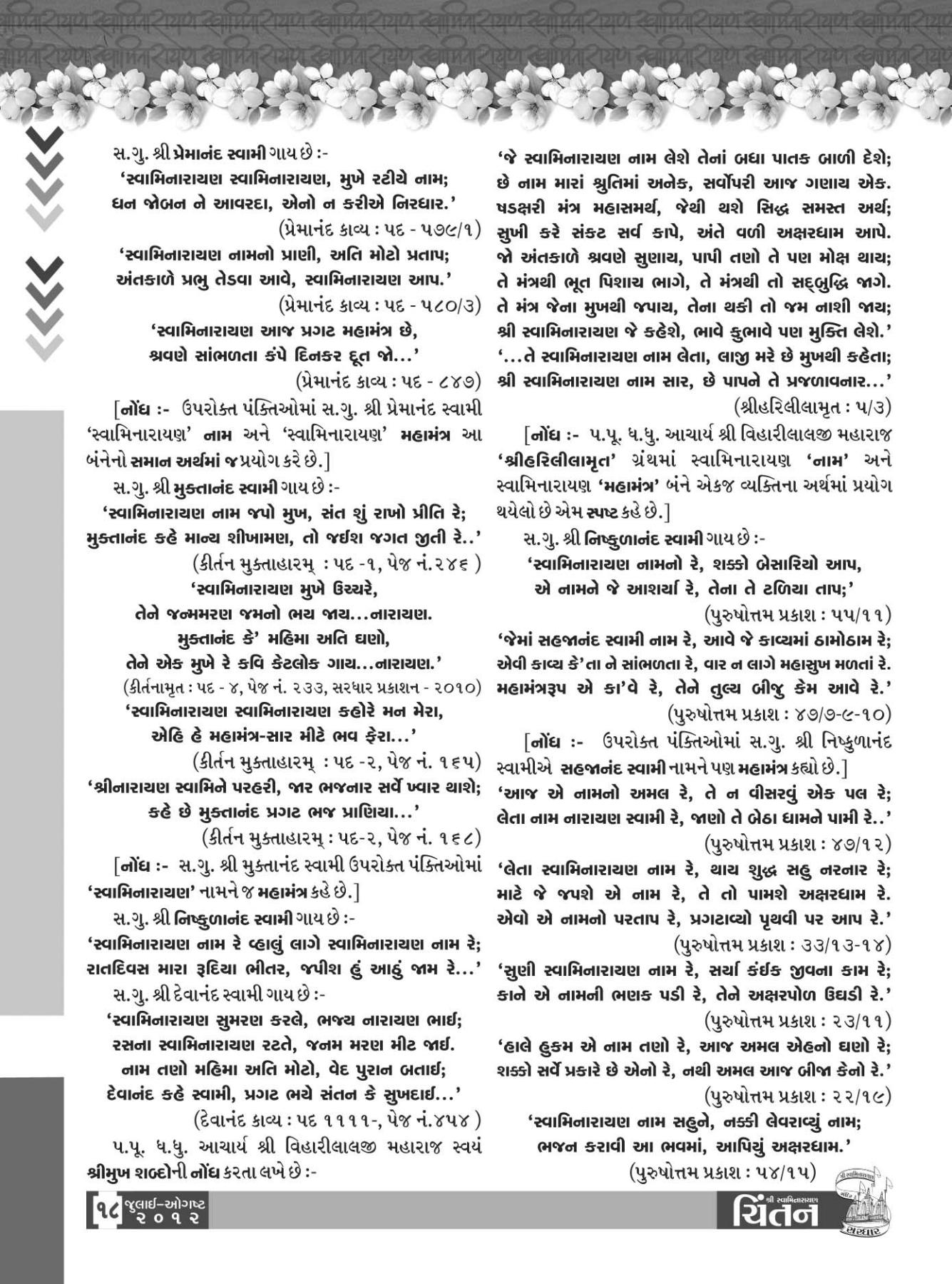
‘ઓમિત્યોકાક્ષરં બ્રહ્મ (બ્રહ્મવિદ્યોપ. - ૩) રામેતિ દ્વયક્ષરં નામ માનભદ્ગः પિનાકિનઃ (પરમલઘુમંજુષા શક્તિનિરૂપણ)’ ઓમ્ભુ એ એક અક્ષર (વંશી) ધ્રાત્ર છે, ‘રામ’ એ બે અક્ષરવાણું નામ પિનાકીનું માનબંંગ કરે છે. એક વર્ષાવાળા બ્રહ્મ કેમ હોય શકે ? બે અક્ષરવાણું ‘રામ’ શબ્દથી પિનાકી ધનુષ્ય કેમ બાંગે ? એક વર્ષાવાળો ‘ઓમ’ વર્ષા અને બ્રહ્માં તાદાત્મ્ય સંબંધમાનથી પ્રયોગ થઈ શકે છે. ‘રામ’ એ શબ્દનો મર્યાદા પુરુષોત્તમ રામની સાથે અભેદ સંબંધ થવાથી જ પિનાકી ધનુષ્ય બાંગવું સંભવ છે. સ.ગુ. શ્રી મુક્તાનંદ સ્વામી પણ શબ્દ અને અર્થનું તાદાત્મ્ય સંબંધ માની પ્રયોગ કરે છે. જેમ કે - ‘સ્વામિનારાયણ સ્વામિનારાયણ સ્વામિનારાયણ જપના, મનવા એહી મંત્રાજ ઈષ્ટદેવ અપના...’

અહિ મંત્ર તો એક શબ્દ (ની આનુપૂર્વી) છે તે ઈષ્ટદેવ કંઈ રીતે માની શકાય ? પરંતુ ‘સ્વામિનારાયણ’ આ શબ્દો સહજાનંદ સ્વામીની સાથે તાદાત્મ્ય સંબંધ થવાથી જ ઈષ્ટદેવ થઈ શકે છે.

‘મનનાત् ત્રયતે યસ્માત् તસ્માત્ મન્ત્રઃ પ્રકીર્તિતઃ (શબ્દકલ્પદ્રુમः)’ એટલે કે મનન-ચિંતનપૂર્વક જપ કરવાથી રક્ષણ કરે છે, તેથી મંત્ર કહેવાય છે. અર્થાત् મનન-ચિંતનપૂર્વક ભગવાનના નામનો જપ કરવાથી રક્ષણ થાય છે, તેથી મંત્ર કહેવાય છે.

મંત્રનો બીજો અર્થએ પણ થાય છે : દેવતાને સંભોધિત કરવું અને નામનો અર્થ થાય છે : કોઈ વિશેષ વ્યક્તિને સંભોધિત કરવું. અર્થની દેખ્ખિએ તો બંને સમાન અર્થની પ્રતીતિ કરાવે છે. શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના સાહિત્યમાં તો નામ અને મંત્ર એ બંનેનો સમાન અર્થમાં જ પ્રયોગ થયેલો છે :

સ.ગુ. શ્રી પ્રેમાનંદ સ્વામી ગાય છે :-

‘સ્વામિનારાયણ સ્વામિનારાયણ, મુખે રટીયે નામ;
ધન જોળન ને આવરદા, અનો ન કરીએ નિરઘાર.’

(પ્રેમાનંદ કાવ્ય : પદ - ૫૭૮/૧)

‘સ્વામિનારાયણ નામનો પ્રાણી, અતિ મોટો પ્રતાપ;
અંતકાળે પ્રલુબ તેડવા આવે, સ્વામિનારાયણ આપ.’

(પ્રેમાનંદ કાવ્ય : પદ - ૫૮૦/૩)

‘સ્વામિનારાયણ આજ પ્રગાટ મહામંત્ર છે,
શ્રવણે સાંભળતા કંપે દિનકર દૂત જો...’

(પ્રેમાનંદ કાવ્ય : પદ - ૮૪૭)

[નોંધ :- ઉપરોક્ત પંક્તિઓમાં સ.ગુ. શ્રી પ્રેમાનંદ સ્વામી ‘સ્વામિનારાયણ’ નામ અને ‘સ્વામિનારાયણ’ મહામંત્ર આ બંનેનો સમાન અર્થમાં જપ્રયોગ કરે છે.]

સ.ગુ. શ્રી મુક્તાનંદ સ્વામી ગાય છે :-

‘સ્વામિનારાયણ નામ જપો મુખ, સંત શું રાખો પ્રીતિ રે;
મુક્તાનંદ કહે માન્ય શીખામણા, તો જઈશ જગત જીતી રે..’

(કીર્તન મુક્તાહારમ્ : પદ - ૧, પેજ નં. ૨૪૬)

‘સ્વામિનારાયણ મુખ ઉચ્ચારે,

તેને જન્મમરણ જમનો ભય જાય...નારાયણ.

મુક્તાનંદ કે’ મહિમા અતિ ઘણો,

તેને એક મુખે રે કબિ કેટલોક ગાય...નારાયણ.’

(કીર્તનામૃત : પદ - ૪, પેજ નં. ૨૩૭, સરધાર પ્રકાશન - ૨૦૧૦)

‘સ્વામિનારાયણ સ્વામિનારાયણ કહોરે મન મેરા,

અહિ હે મહામંત્ર-સાર મીટે ભવ ફેરા...’

(કીર્તન મુક્તાહારમ્ : પદ - ૨, પેજ નં. ૧૬૫)

‘શ્રીનારાયણ સ્વામિને પરહરી, જાર ભજનાર સર્વે ખ્વાર થાશે;

કહે છે મુક્તાનંદ પ્રગાટ ભજ પ્રાણિયા...’

(કીર્તન મુક્તાહારમ્ : પદ - ૨, પેજ નં. ૧૬૮)

[નોંધ :- સ.ગુ. શ્રી મુક્તાનંદ સ્વામી ઉપરોક્ત પંક્તિઓમાં ‘સ્વામિનારાયણ’ નામને જ મહામંત્ર કહેયે છે.]

સ.ગુ. શ્રી નિષ્કુળાનંદ સ્વામી ગાય છે :-

‘સ્વામિનારાયણ નામ રે વ્હાલું લાગે સ્વામિનારાયણ નામ રે;
રાતદિવસ મારા ઝાંદ્યા ભીતર, જીવિશ હું આહું જામ રે...’

સ.ગુ. શ્રી દેવાનંદ સ્વામી ગાય છે:-

‘સ્વામિનારાયણ સુમરણ કરલે, ભજ્ય નારાયણ ભાઈ;
રસાના સ્વામિનારાયણ રટને, જનમ મરણ મીટ ભઈ.

નામ તણો મહિમા અતિ મોટો, વેદ પુરાણ ભતાઈ;

દેવાનંદ કહે સ્વામી, પ્રગાટ ભયે સંતન કે સુખદાઈ...’

(દેવાનંદ કાવ્ય : પદ ૧૧૧૧, પેજ નં. ૪૫૪)

પ.પુ. ધ.ধુ. આચાર્ય શ્રી વિહારીલાલજી મહારાજ સ્વયં
શ્રીમુખ શાદોની નોંધ કરતા લખે છે:-

‘જે સ્વામિનારાયણ નામ લેશો તેનાં બધા પાતક બાળી દેશે;
છે નામ મારાં શુલ્પિમાં અનેક, સર્વોપરી આજ ગણાય એક.
ખડકશરી મંત્ર મહાસમર્થ, જેથી થશે સિદ્ધ સમર્પત અર્થ;
સુખી કરે સંકટ સર્વ કાપે, અંતે વળી અક્ષરધામ આપે.
જે અંતકાળે શ્રવણે સુધ્યાય, પાપી તણો તે પણ મોક્ષ થાય;
તે મંત્રથી ભૂત પિશાચ ભાગે, તે મંત્રથી તો સદ્બુદ્ધિ જાગે.
તે મંત્ર જેના મુખથી જપાય, તેના થકી તો જમ નાશી જાય;
શ્રી સ્વામિનારાયણ જે કહેશે, ભાવે કુભાવે પણ મુક્તિ લેશે.’
‘...તે સ્વામિનારાયણ નામ લેતા, લાજુ મરે છે મુખથી કહેતા;શ્રી સ્વામિનારાયણ નામ સાર, છે પાપને તે પ્રજળાવનાર...’

(શ્રીહરિલીલામૃત : પ/૩)

[નોંધ :- પ.પુ. ધ.ধુ. આચાર્ય શ્રી વિહારીલાલજી મહારાજ
‘શ્રીહરિલીલામૃત’ થથમાં સ્વામિનારાયણ ‘નામ’ અને
સ્વામિનારાયણ ‘મહામંત્ર’ બંને એકજ વ્યક્તિના અર્થમાં પ્રયોગ
થયેલો છે એમ સ્પષ્ટ કરે છે.]

સ.ગુ. શ્રી નિષ્કુળાનંદ સ્વામી ગાય છે:-

‘સ્વામિનારાયણ નામનો રે, શક્કો બેસારિયો આપ,
એ નામને જે આશર્યા રે, તેના તે ટળિયા તાપ;’

(પુરુષોત્તમ પ્રકાશ : ૫૫/૧૧)

‘જેમાં સહજાનંદ સ્વામી નામ રે, આવે જે કાવ્યમાં દામોદામ રે;
એવી કાવ્ય કે’ તા ને સાંભળતા રે, વાર ન લાગે મહાસુખ મળતાં રે.
મહામંત્રશ્રપ એ કા’વે રે, તેને તુલ્ય બીજુ કેમ આવે રે.’

(પુરુષોત્તમ પ્રકાશ : ૪૭/૭-૮-૧૦)

[નોંધ :- ઉપરોક્ત પંક્તિઓમાં સ.ગુ. શ્રી નિષ્કુળાનંદ
સ્વામીએ સહજાનંદ સ્વામીનામને પણ મહામંત્ર કહ્યો છે.]
‘આજ એ નામનો અમલ રે, તે ન વીસરાંતું એક પલ રે;
લેતા નામ નારાયણ સ્વામી રે, જાણો તે લેણા ધામને પામી રે..’

(પુરુષોત્તમ પ્રકાશ : ૪૭/૧૨)

‘લેતા સ્વામિનારાયણ નામ રે, થાય શુદ્ધ સહુ નરનાર રે;
માટે જે જપશે એ નામ રે, તે તો પામશે અક્ષરધામ રે.
એવો એ નામનો પરતાપ રે, પ્રગાટાવ્યો પૃથ્વી પર આપ રે..’

(પુરુષોત્તમ પ્રકાશ : ૩૩/૧૩-૧૪)

‘સુણી સ્વામિનારાયણ નામ રે, સર્વા કંઈક જુવના કામ રે;
કાને એ નામની ભણક પડી રે, તેને અક્ષરોળ ઊંડાઈ રે.’

(પુરુષોત્તમ પ્રકાશ : ૨૩/૧૧)

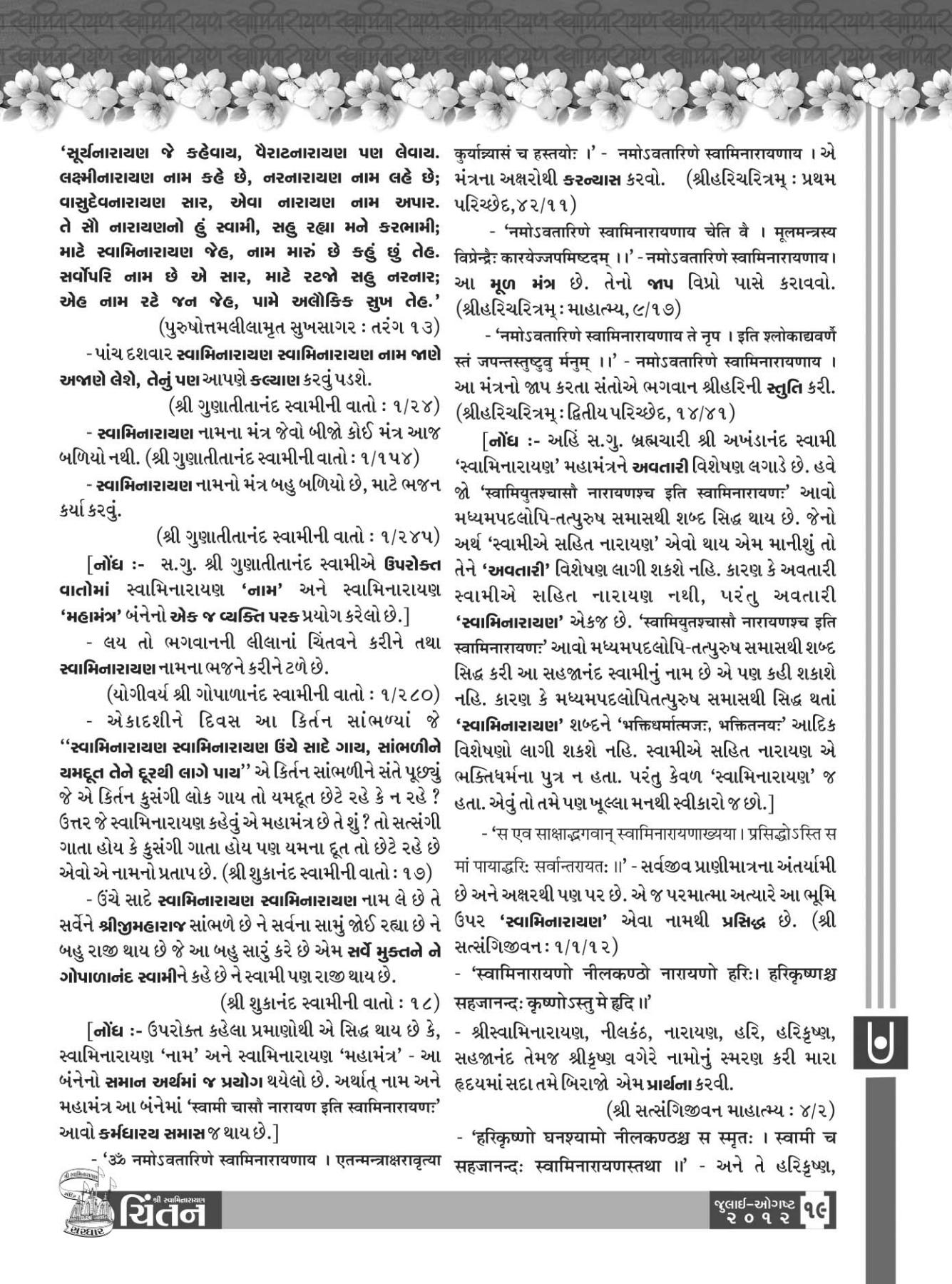
‘હાલે હુકમ એ નામ તણો રે, આજ અમલ એહનો ઘણો રે;
શક્કો સર્વે પ્રકારે છે એનો રે, નથી અમલ આજ બીજા કેનો રે..’

(પુરુષોત્તમ પ્રકાશ : ૨૨/૧૬)

‘સ્વામિનારાયણ નામ સહણે, નક્કી લેવારાયું નામ;
ભજન કરાવી આ ભવમાં, આપિયું અક્ષરધામ.’

(પુરુષોત્તમ પ્રકાશ : ૫૪/૧૫)

‘શૂર્યનારાયણ જે કહેવાય, પૈરાટનારાયણ પણ લેવાય, વાસુદેવનારાયણ સાર, એવા નારાયણ નામ અપાર. તે સો નારાયણનો હું સ્વામી, સહુ રહા મને કરબામી; માટે સ્વામિનારાયણ જેહ, નામ મારું છે કહું છું તેહ. સરોપરિ નામ છે એ સાર, માટે રટજે સહુ નરનાર; એહ નામ રટે જન જેહ, પામે અલોકિક સુખ તેહ.’

(પુરુષોત્તમલીલામૃત સુખસાગર : તરંગ ૧૩)

- પાંચ દશવાર સ્વામિનારાયણ સ્વામિનારાયણ નામ જાહે અજાહે લેશે, તેનું પણ આપણે કલ્યાણ કરવું પડશે.

(શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની વાતો : ૧/૨૪)

- સ્વામિનારાયણ નામના મંત્ર જેવો બીજો કોઈ મંત્ર આજ બળિયો નથી. (શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની વાતો : ૧/૧૫૪)

- સ્વામિનારાયણ નામનો મંત્ર બહુ બળિયો છે, માટે ભજન કર્યા કરવું.

(શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની વાતો : ૧/૨૪૫)

[નોંધ :- સ.ગુ. શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ ઉપરોક્ત વાતોમાં સ્વામિનારાયણ ‘નામ’ અને સ્વામિનારાયણ ‘મહામંત્ર’ બંનેનો એક જ વ્યક્તિ પરક પ્રયોગ કરેલો છે.]

- લય તો ભગવાનની લીલાનાં ચિંતવને કરીને તથા સ્વામિનારાયણ નામના ભજને કરીને ટળે છે.

(યોગીવર્ણ શ્રી ગોપાળાનંદ સ્વામીની વાતો : ૧/૨૮૦)

- એકાદશીને દિવસ આ કિર્તન સાંભળ્યાં જે “સ્વામિનારાયણ સ્વામિનારાયણ ઉચ્ચે સાદે ગાય, સાંભળીને યમહૂત તને દૂરથી લાગે પાચ” એ કિર્તન સાંભળીને સંતે પૂછ્યું જે એ કિર્તન કુસંગી લોક ગાય તો યમહૂત છેટે રહે કે ન રહે? ઉત્તર જે સ્વામિનારાયણ કહેવું એ મહામંત્ર છે તે શું? તો સત્યંગી ગતા હોય કે કુસંગી ગતા હોય પણ યમના દૂત તો છેટે રહે છે એવો એ નામનો પ્રતાપ છે. (શ્રી શુકાનંદ સ્વામીની વાતો : ૧૭)

- ઉચ્ચે સાદે સ્વામિનારાયણ સ્વામિનારાયણ નામ લે છે તે સર્વને શ્રીજીમહારાજ સાંભળે છે ને સર્વના સામું જોઈ રહા છે ને બહુ રાજ થાય છે જે આ બહુ સારું કરે છે એમ સર્વ મુક્તને ને ગોપાળાનંદ સ્વામીને કહે છે ને સ્વામી પણ રાજ થાય છે.

(શ્રી શુકાનંદ સ્વામીની વાતો : ૧૮)

[નોંધ :- ઉપરોક્ત કહેલા પ્રમાણોથી એ સિદ્ધ થાય છે કે, સ્વામિનારાયણ ‘નામ’ અને સ્વામિનારાયણ ‘મહામંત્ર’ - આ બંનેનો સમાન અર્થમાં જ પ્રયોગ થયેલો છે. અર્થાત્ નામ અને મહામંત્ર આ બંનેમાં ‘સ્વામી ચાસૌ નારાયણ ઇતિ સ્વામિનારાયણ’ આવો કર્મધારય સમાસ જ થાય છે.]

- ‘૩૦ નમોઽવતારિણે સ્વામિનારાયણાય। એતન્મન્ત્રાક્ષરાવૃત્તા

કૃર્યાન્યાસં ચ હસ્તયો:’ - નમોઽવતારિણે સ્વામિનારાયણાય। એ મંત્રના અક્ષરોથી કરન્યાસ કરવો. (શ્રીહરિયરિત્રિમુદ્ : પ્રથમ પરિચ્છેદ, ૪૨/૧૧)

- ‘નમોઽવતારિણે સ્વામિનારાયણાય ચેતિ વૈ। મૂલમન્ત્રસ્ય વિપ્રેન્દ્રે: કારયેજપમિષ્ટદમ્।’ - નમોઽવતારિણે સ્વામિનારાયણાય। આ મૂળ મંત્ર છે. તેનો જાપ વિપ્રો પાસે કરાવવો. (શ્રીહરિયરિત્રિમુદ્ : માહાત્મ્ય, ૬/૧૭)

- ‘નમોઽવતારિણે સ્વામિનારાયણાય તે નૃપ। ઇતિ શલોકાદ્યવર્ણ સ્તં જપન્તસ્તષ્ઠુ મંનુમ् ।’ - નમોઽવતારિણે સ્વામિનારાયણાય। આ મંત્રનો જાપ કરતા સંતોષે ભગવાન શ્રીહરિની સ્તુતિ કરી. (શ્રીહરિયરિત્રિમુદ્ : દ્વિનીય પરિચ્છેદ, ૧૪/૪૧)

[નોંધ :- અહિં સ.ગુ. બ્રહ્મચારી શ્રી અંદાનંદ સ્વામી ‘સ્વામિનારાયણ’ મહામંત્રને અવતારી વિશેષણ લગાડે છે. હવે જો ‘સ્વામિયુતશ્ચાસૌ નારાયણશ્ચ ઇતિ સ્વામિનારાયણ’ આવો મધ્યમપદલોપિ-તત્પુરુષ સમાસથી શબ્દ સિદ્ધ થાય છે. જેનો અર્થ ‘સ્વામીએ સહિત નારાયણ’ એવો થાય એમ માનીશું તો તેને ‘અવતારી’ વિશેષણ લાગી શકશે નહિ. કારણ કે અવતારી સ્વામીએ સહિત નારાયણ નથી, પરંતુ અવતારી ‘સ્વામિનારાયણ’ એકજ છે. ‘સ્વામિયુતશ્ચાસૌ નારાયણશ્ચ ઇતિ સ્વામિનારાયણ’ આવો મધ્યમપદલોપિ-તત્પુરુષ સમાસથી શબ્દ સિદ્ધ કરી આ સહજાનંદ સ્વામીનું નામ છે એ પણ કહી શકાશે નહિ. કારણ કે મધ્યમપદલોપિતત્પુરુષ સમાસથી સિદ્ધ થતાં ‘સ્વામિનારાયણ’ શબ્દને ‘ભક્તિધર્માત્મજ, ભક્તિતન્ય’ આદિક વિશેષણો લાગી શકશે નહિ. સ્વામીએ સહિત નારાયણ એ ભક્તિધર્મના પુત્ર ન હતા. પરંતુ કેવળ ‘સ્વામિનારાયણ’ જ હતા. એવું તો તમે પણ ખૂલ્લા મનથી સ્વીકારો જ છો.]

- ‘સ એવ સાક્ષાદ્ગાવાનું સ્વામિનારાયણાખ્યયા। પ્રસિદ્ધોઽસ્તિ સ માં પાયાદ્રદિઃ સર્વન્તારયતઃ ॥’ - સર્વજીવ પ્રાણીમાત્રના અંતર્યામી છે અને અક્ષરથી પણ પર છે. એ જ પરમાત્મા અત્યારે આ ભૂમિ ઉપર ‘સ્વામિનારાયણ’ એવા નામથી પ્રસિદ્ધ છે. (શ્રી સત્સંગિજીવન : ૧/૧/૧૨)

- ‘સ્વામિનારાયણો નીલકણઠો નારાયણો હરિઃ। હરિકૃષ્ણ સહજાનંદ: કૃષ્ણોઽસ્તુ મે હૃદિ ॥’

- શ્રીસ્વામિનારાયણ, નીલકંઠ, નારાયણ, હરિ, હરિકૃષ્ણ, સહજાનંદ તેમજ શ્રીકૃષ્ણ વગેરે નામોનું સ્મરણ કરી મારા હદ્યમાં સદા તમે બિરાજો એમ પ્રાર્થના કરવી.

(શ્રી સત્સંગિજીવન માહાત્મ્ય : ૪/૨)

- ‘હરિકૃષ્ણો ઘનશ્યામો નીલકણઠું સ સ્મૃતઃ । સ્વામી ચ સહજાનંદ: સ્વામિનારાયણસ્તથા ॥’ - અને તે હરિકૃષ્ણ,

ઘનશ્યામ, નીલકંઠ આ નામોથી તથા સ્વામી, સહજાનંદ, ભક્તિધર્મના પુત્ર, ‘સ્વામિનારાયણ’ નામે પ્રસિદ્ધ થયેલા અક્ષરધામના અધિપતિ અવતારી એવા આપને અમે સહુ વારંવાર નમસ્કાર કરીએ છીએ.

- ‘સ્વેન શોકશચ સર્વોં હત: સાર્થ હરિસ્તત: । ઇતિ ચક્રે નિંજ નામ સ્વામિનારાયણ: સ્વયમ् ॥’ - અક્ષરધિપતિ સ્વયં ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે ભક્તોના શોક હરી-ટાળીને પોતાનું ‘હરિ’ એવું નામ સાર્થક કર્યું. (શ્રીહરિચરિત્રમૃ: પ્રથમ પરિચ્છેદ, ૭/૩૧)

- ‘શ્રીસ્વામિનારાયણસંજ્ઞાઽદ્વા તસ્ય પ્રસિદ્ધસ્ય હરે હિં પશ્ચાત् । કે ચાવતારાસત્તુપાસકાશ્ચ કેચિચ્ચ મુક્ત ક્રષ્ણયો�ત્ત્ર જાતાઃ ॥’ - તે ભગવાન શ્રીહરિ ‘સ્વામિનારાયણ’ એવે નામે પ્રસિદ્ધ થયા તે પછી કેટલાક અવતારો, તેમના ભક્તો, અક્ષરાદિ ધામોના મુક્તો અને મરીચ્યાદિ ઋષિઓ પણ આ ભૂમિ ઉપર પ્રકટ્યા છે. (શ્રીહરિચરિત્રમૃ: પ્રથમ પરિચ્છેદ, ૨/૧/૪૦)

- ‘ઈશ્વર: કર્તૃમકર્તુમન્યથાકર્તુમસ્યહમ् । સ્વામિનારાયણાદ્યાખ્યા ભવાત્ત્રન્ મોચયન્તિ મે ॥’ - હું કર્તું અકર્તું અને અન્યથા કર્તું સમર્થ છું. ‘સ્વામિનારાયણ’ આદિ મારા નામનું શ્રવણ કીર્તન સ્મરણ કરનાર મનુષ્યનો આ સંસારથી હું મોક્ષ કરું છું. તે મારા ધામને પામે છે.

(શ્રીહરિચરિત્રમૃ : દ્વિતીય પરિચ્છેદ, ૨/૩/૨૨)

- ‘નમોનમસ્તે હર્યેઽવતારિણે શ્રીસ્વામિનારાયણનામ ધારિણે । બ્રહ્માણ્ડસર્ગસ્થિતિનાશહેતવે નિબદ્ધનાનાનિજભક્તિસેતવે ॥’ - ‘શ્રી સ્વામિનારાયણ’ આવા નામે પ્રકટ થયેલા અવતારી આપ ભગવાન શ્રીહરિને અમે વારે વારે નમસ્કાર કરીએ છીએ. આપ આ બ્રહ્માંડની ઉત્પત્તિ, સ્થિતિ અને પ્રલયનું કારણ છો. આપે પોતાની એકાંતિકી ભક્તિ માટેના વિચિત્ર સેતુઓ બાંધ્યા છે.

(શ્રીહરિચરિત્રમૃ : દ્વિતીય પરિચ્છેદ, ૨/૩/૨૪)

- ‘અતો ભજ ત્વं નૃપ ધર્મસંસ્થિતિ: શ્રી સ્વામિનારાયણસંજ્ઞા ક્ષિતૌ । પ્રસિદ્ધમારીં

સકલાવતારિણ તેનામરૈલપ્યસિ શર્મ દુર્લભમ् ॥’ - હે નૃપ ! માટે તમે ધર્મમાં રહીને આ ભૂમિ ઉપર ‘સ્વામિનારાયણ’ આવે નામે પ્રસિદ્ધ, સર્વ અવતારના અવતારી, સર્વ નિયંતા ભગવાન શ્રીહરિને ભજો. તેથે દેવોને દુર્લભ ભગવદ્ગીતાની પ્રામિદ્ધ સુખને પામશો.

(શ્રીહરિચરિત્રમૃ : તૃતીય પરિચ્છેદ, ૧/૧/૩૧)

- ‘એકૈકાઙ્ગં સ્મરન્ પ્રીત્યા મદીયં માલિકાં જપેત । વદન્ પ્રતિમણિ ભક્ત: સ્વામિનારાયણાઽભિધામ ॥’ - મારા ભક્તે પ્રેમથી મારા એક એક અંગને સંભારવું. પારે પારે ‘સ્વામિનારાયણ’ નામ બોલીને માળા જપવી-ફેરવવી. (શ્રીહરિચરિત્રમૃ : તૃતીય પરિચ્છેદ, ૨/૨/૨૦)

- ‘અતો નમો નમ: સ્વામિન: ભક્તિધર્માત્મજાય તે । સ્વામિનારાયણાદ્યાય બ્રહ્માધારેઽવતારિણે ॥’ - હે સ્વામિન !

ભક્તિધર્મના પુત્ર, ‘સ્વામિનારાયણ’ નામે પ્રસિદ્ધ થયેલા અક્ષરધામના અધિપતિ અવતારી એવા આપને અમે સહુ વારંવાર નમસ્કાર કરીએ છીએ.

(શ્રીહરિચરિત્રમૃ : તૃતીય પરિચ્છેદ, ૨/૪/૫૪)

- ‘માયાપરે વસ્તુત એવ સત્યે કૃષ્ણો પરાત્મન્યખિલૈકપાલે । શ્રીસ્વામિનારાયણ નામિ ચાત્મસ્પેણ હાઈ સ્વહિતાય કાર્યમ् ॥’ - માયાથી પર, સત્ય સ્વરૂપ, સર્વના એક પાલક ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ પરમાત્મામાં આત્મસત્તારૂપે થઈને જોણ કરવો.

(શ્રીહરિચરિત્રમૃ : ચતુર્થ પરિચ્છેદ, ૪/૪/૪૦)

[ખાસનોંદી] :- ઉપરોક્ત શાસ્ત્રોના આધાર-પુરાવા ઉપરથી નિષય થાય છે કે, ‘સ્વામિનારાયણ’ નામ અને ‘સ્વામિનારાયણ’ મહામંત્ર - આ બંનેનો સમાન અર્થમાં પ્રયોગ થયેલો છે. ‘સ્વામી ચાસો નારાયણ: ઇતિ સ્વામિનારાયણ:’ એમ કર્મધારય સમાસ જ સમજવો, અને ઉપરોક્ત શાસ્ત્રોમાં બતાવેલા ‘અવતારી’, ‘સર્વોપરી’ ‘કર્તુમકર્તુમન્યથાકર્તુમ્’ આદિક વિશેષતા એક ‘સ્વામિનારાયણ’ને જ લાગી શકે; પરંતુ આ વિશેપણ લગાડવાની અક્ષરધિત્તમાં ક્યારેય સ્વતંત્ર ચોગ્યતા નથી. ‘સ્વામી ચાસો નારાયણશક ઇતિ સ્વામિનારાયણ:’ આમ કર્મધારય સમાસથી જે શબ્દ સિદ્ધ થાય છે તે સહજાનંદ સ્વામીનું નામ સમજવું. અને ‘સ્વામિયુતશ્ચાસો નારાયણશચ ઇતિ સ્વામિનારાયણ:’ આવો મધ્યમપદલોપિ-તપુરુષ સમાસથી જે શબ્દ સિદ્ધ થાય છે તેને મહામંત્ર સમજવો આવી કલ્પના કરવાની ચયુરાઈ ભરેલી વ્યવસ્થા તો, તમારા વિમુખોના વચ્ચનમાત્રમાં જ - બોલવા માત્રમાં જ શોભે એવી છે. પરંતુ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના ધર્મગ્રંથોની સાથે વિચારવામાં આવે તો તે આખરે મૂળમાંથી જ ખોડું સાબિત થાય છે અને તે કેવળ બુદ્ધિનું પ્રદર્શન જ છે.]

મંત્રમાં મંત્રપણું પણ ભગવાનના નામને કારણે જ છે. જો મંત્રમાંથી ભગવાનના નામની બાદાબાકી કરી નાંભવામાં આવે તો મંત્રમાંથી મંત્રપણું મટી જાય છે. આ વાતને સમજાવતા સ.ગુ. શ્રી શતાનંદ સ્વામી ‘શિક્ષાપત્રી ભાષ્ય’માં લખે છે:-

કપિલગીતાયાં ચ - ‘તેપુસ્તપસ્તે જુહુ: સસ્ત્રાર્યા બ્રહ્માનૂર્ચુનાર્મ ગૃણન્તિ યે તે ।’ વैદિકમન્ત્રકૃતાનાં યજાદિકર્મણાં વैદિકમન્ત્રજપસ્યાપિ સાદગુણ્ય ભગવાન્નાવૈત્યુક્ત શ્રીભાગવતે - ‘મન્ત્રતસ્તન્ત્રતશ્છદ્રં દેશકાલાર્હવસ્તુત: । સર્વ કરોતિ નિશ્ચિદ્રં નામસંકીર્તનં તવ ॥’ (ભાગવત : ૮/૨૩/૧૬)

કપિલગીતામાં કહ્યું છે કે, “ભગવાનના નામનો જેણે ઉચ્ચાર કર્યો છે તેણે જ તપ કરેલું છે, હોમ કરેલો છે, સના કરેલું છે, વેદને ભણેલો છે. આથી તો વૈદિક મંત્રોથી કરેલા યજાદિક કર્મોનું તથા વૈદિક મંત્ર જપનું પણ સાદગુણ્ય તો ભગવાનના

નામને કારણે જ છે. એ શ્રીમહ્મ ભાગવતમાં કહું છે કે, દેશથી - કાળથી - મંત્રથી કે તંત્રથી - કોઈ વસ્તુથી કોઈ ન્યૂનતા હોય તો તમારું નામ સંકીર્ણન સર્વે સંપૂર્ણ કરે છે.” ”

સ્કાન્ડ ચ - ‘યस્ય સૃતાં ચ નામોક્તાં જપયત્ત્ત્રિકયાદિષુ । ન્યૂન સંપૂર્ણાં યાતિ સદ્ગો વન્દે તમચ્યુતમ् ॥’ ઇતિ । શ્રી શઙ્કરાચાર્યકતવિષ્ણુસહસ્રનામભાગ્યાન્તે ચ - ‘પ્રમાદાત् કૃત્તાં કર્મ પ્રચ્યવેતાધ્રેષુ યત् । સ્મરણાદેવ તત્ વિષ્ણો: સંપૂર્ણ સ્વાત્ ઇતિ શ્રુતિ: ॥’ ઇતિ ।

વળી, સ્કંદપુરાણમાં કહું છે કે, “જેના સ્મરણથી કે નામોચ્યારણથી જપ યજ્ઞાદિકમાં અપૂર્ણતા હોય તે તત્કાળ સંપૂર્ણપણાને પામે છે. તે પરમાત્માને હું વંદન કરું છું.” શ્રી શંકરાચાર્યે કરેલા ‘વિષ્ણુસહસ્રનામભાગ્ય’ને અંતે કહું છે કે, ‘યજ્ઞાદિક કર્મો કરતા કોઈ કર્મમાં ન્યૂનતા થાય તો તે તત્કાળ વિષ્ણુ ભગવાનના સ્મરણથકી સંપૂર્ણથાય છે.’ એવી શ્રુતિથી:-

‘તથા ચ શ્રુતિ: - ‘મર્ત્તા અમર્તસ્ય તે નામ ભૂરિ મનામહે વિગ્રાસો જાતવેદસ: ઇતિ ।’ વિષ્ણુધર્મોત્તરે - ‘અધીતા: સકળા વેદા: સાઙ્ગોપાઙ્ગા હિ તેન તુ । ભગવત્ત્તામ યેનાત્ર જન્મ સર્વાર્થસિદ્ધિમ् ॥’ ઇતિ । ‘ન્નારવેદોથ યજુર્વેદ: સામવેદો હૃથર્વણઃ । અધીતાસ્તેન યેનોક્ત હરિરિત્યકારદ્વયમ् ॥’ ઇતિ ।’

શ્રુતિમાં કહું છે કે, “મરણ ધર્મવાળા અમે પ્રાણશો અમૃતરૂપ મૂર્તિવાળા યજ્ઞનારાયણ રૂપ તમારું નામ વૈટિક મંત્રથી, યજ્ઞાદિ કર્મથી પણ અધિક માનીએ છીએ. વિષ્ણુધર્મોત્તરમાં કહું છે કે, તે જ અંગ ઉપાંગસહિત સમગ્ર વેદો ભષેલા છે. સર્વ સિદ્ધિઓને આપનાર તથા સર્વ અર્થોને આપનાર ભગવાનનું નામ આ લોકમાં જેણે જોખેલું છે, હંજી એવું ને અકારનું નામ જેણે લીખેલું છે તે જ ઝાંવેદ-યજુર્વેદ-સામવેદ અને અથવવેદને ભષેલો છે.”

ભગવાનના નામનો આવો મહિમા સાંભળી કોઈ તેને ખોટો મહિમા કહે અથવા અર્થવાદ માત્ર (તેમાં રૂચિ ઉપજાવવા માટે જ મહિમા કથન) છે એમ કહે છે તે પાપનો ભાગી છે. આ સમજાવતા શ્રી શતાનંદ સ્વામી લખે છે:

‘હરિભક્તિવિલાસે ચોક્તમ् - ‘ઇદશે નામમાહાત્મ્યે શ્રતિસ્મृતિવિનિશ્ચિતે । કલ્પયન્નર્થવાદ યે યાન્ત્રિતે ઘોરાયતાના: ॥’ ઇતિ । કાત્યાયનસંહિતાયાજ્વ - ‘અર્થવાદ હરેનામિનિ સંભાવયતિ યો નર: । સ પાપિઠો મનુષ્યેષુ નિરયે પતતિ સ્ફુર્તમ् ॥’ ઇતિ । જैમિનિસંહિતાયાજ્વ - ‘શ્રુતિસ્મृતિપુરાણેષુ નામમાહાત્મ્યવાચિષુ । યેદર્થવાદ ઇતિ બ્રૂયુન તેણં નિરવ્યક્ષય: ॥’ ઇતિ ચ । યાદમે ચ - ‘ગુરોરવજા શ્રુતિસ્તાસ્ત્રનિન્દનં તથાર્થવાદો હરિનામિન કલ્પિત: । નામો બલાદ્યસ્ય ચ પાપબુદ્ધિન વિદ્યતે તત્ય યમોર્વિશુદ્ધિ:

॥’ ઇતિ । બ્રહ્મસંહિતાયાં ચ - ‘મત્તામકીર્તનફલં વિવિધં નિશમ્ય ન શ્રદ્ધ દધાતિ મનુતે ચ તરદ્વથવાદમ् । યો માનુષસ્તમિહ દુઃખચયે ક્ષિપામિ સંસારઘોરવિવિધાર્તિનિપીડિતાઙ્ગમ् ॥’ ઇતિ ।’

હરિભક્તિવિલાસમાં કહું છે કે, “શુતિ-સ્મૃતિએ નિશ્ચય કરેલા આવા નામ માહાત્મ્યમાં જે અર્થવાદને કલ્પે છે તે ઘોરાયતના પામે છે. કાત્યાયનસંહિતામાં કહું છે કે, ભગવાનના નામમાં જે મનુષ્ય અર્થવાદની કલ્પના કરે છે તે મનુષ્યોમાં પાપી છે અને નરકમાં પડે છે એ સ્પષ્ટ છે. જૈમિનિસંહિતામાં કહું છે કે, નામના માહાત્મ્યને કહેનારા શુતિ-સ્મૃતિ-પુરાણોને વિષે જે અર્થવાદ છે એમ કહે છે, તેઓ હેંમેશા નરકમાં રહે છે. પદ્મપુરાણમાં કહું છે કે, ગુરુનો તિરસ્કાર શુતિ અને શાસ્ત્રની નિંદા તથા હરિનામાં કલ્પેલો અર્થવાદ અને નામના બધાને લઈને જ જેની પાપમાં બુદ્ધિ હોય તેની યમરાજાથી પણ શુદ્ધિ થતી નથી. ભાગસંહિતામાં કહું છે કે, મારા નામ સ્મરણનું વિવિધ પ્રકારનું ફળ સાંભળીને જે તેમાં શ્રદ્ધા રાખતો નથી અને અર્થવાદ માને છે, સંસારની ઘોર વિવિધ પીડાઓથી પીડિત અંગવાળા તે મનુષ્યને દુઃખના સમુદ્દ્રાયમાં હું નાખું છું.”

(શિક્ષાપની ભાષ્ય અર્થદીપિકા ટીકા : શ્લોક - ૫૬)

[ભાસાનોંધ :- આ શિક્ષાપત્રી ભાષ્ય ઉપરથી સ્પષ્ટ થાય છે]
કે, ‘સ્વામિનારાયણ’ નામ એ જ મંત્ર છે. કારણ કે મંત્રમાં મંત્રપણું ભગવાન શ્રીહરિના નામથી રહ્યું છે. માટે ‘સ્વામિનારાયણ’ નામ અને ‘સ્વામિનારાયણ’ મહામંત્રબંને એકજ છે. છતાં પોતાને બુદ્ધિજીવી અને વિદ્યાન કહેવડાવનાર વ્યક્તિઓ પોતાની અક્ષર-પુરુષોત્તમ ઉપાસનાને સત્ય કરવા માટે ‘સ્વામિનારાયણ’ નામ અને ‘સ્વામિનારાયણ’ મહામંત્ર બંને અલગ-અલગ છે, એમ આવા ઊંધા એકડા ભષાવીને મુખુશુ જીવાત્માને ગેરમાર્ગ દોરી રહ્યા છે...”

તો અંતે નિષય એ થયો છે કે, ‘સ્વામી ચાસૌ નારાયણશ્ચ ઇતિ સ્વામિનારાયણ?’ એમ કમદ્યારચ સમાસથી જે ‘સ્વામિનારાયણ’ શબ્દ સિદ્ધ થાય છે. તે જ સહજાનંદ સ્વામીનું નામ છે અને જે નામ છે તે જ મહામંત્ર છે. આ વાક્ય બ્રહ્મ સત્ય છે, સનાતન સત્ય છે. તેને સ્વીકાર્યા વિના પોતાને સમર્થ તરીકે પ્રસિદ્ધ મનાવતા રૂસત્મોનેય છૂટકો નથી.]

અક્ષર-પુરુષોત્તમ બોચાસણ સંસ્થાવાળા ‘અમૃત સમીપે’ નામના પુસ્તકના પેજ નં. ૮૬ પર અક્ષર-પુરુષોત્તમ શબ્દનો અર્થ કરતા કહે છે:-

“કૃષ્ણ રાધાએ સહિત હોય ત્યારે રાધાકૃષ્ણ કહેવાય. લક્ષ્મીએ સહિત હોય ત્યારે લક્ષ્મીનારાયણ કહેવાય. પુરુષોત્તમનારાયણ આપણા ઈષ્ટદેવ સ્વામિનારાયણ અક્ષરે

સહિત હોય ત્યારે અક્ષર-પુરુષોત્તમ કહેવાય.

આગળ એજ પેજ ઉપર તથા ‘સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર અર્થ અને મહિમા’ નામના પુસ્તકના પેજ નં. ૨૭ પર સ્વામિનારાયણ શબ્દનો અર્થ કરતા કહે છે, સ્વામિ એટલે ગુણાતીતાનંદ અક્ષરભ્રણ અને નારાયણ એટલે સહજાનંદ સ્વામી - પુરુષોત્તમનારાયણ અર્થાત્ સ્વામીએ સહિત નારાયણ એટલે સ્વામિનારાયણ.”

નોંધ :- વિમુખો અડ્ઝાન મૂલક કપોલ-કલ્પિત ઢંગથી જ્યારે અક્ષર-પુરુષોત્તમ શબ્દનો અર્થ કરે છે ત્યારે અજાણતા પણ વાસ્તવિક એવા સ્વામિનારાયણ શબ્દને એક વ્યક્તિપરક માનીને કહે છે કે, ‘સ્વામિનારાયણ અક્ષરે સહિત હોય ત્યારે અક્ષર-પુરુષોત્તમ કહેવાય’ સ્વામિનારાયણ શબ્દમાં આવેલ સ્વામિ શબ્દથી અક્ષરને ગ્રાહ્ય કરતા નથી. પરંતુ સ્વામી એવા જે નારાયણ એમ સમજીને અર્થ કરે છે. અર્થાત્ ‘સ્વામી ચાસૌ નારાયણઃ ઇતિ સ્વામિનારાયણઃ’ આવો કર્મધારય સમાસ માનીને અર્થ કરે છે.

અને જ્યારે સ્વામિનારાયણ શબ્દનો અર્થ કરે છે ત્યારે સ્વામિનારાયણ શબ્દમાં આવેલ ‘સ્વામિ’ શબ્દથી ગુણાતીતાનંદ સ્વામીને ગ્રહણ કરીને કહે છે કે, ‘સ્વામિ એટલે અક્ષરભ્રણ-ગુણાતીતાનંદ સ્વામી અને નારાયણ એટલે સહજાનંદ સ્વામી અર્થાત્’ ‘સ્વામિયુત્શચાસૌ નારાયણશ્च ઇતિ સ્વામિનારાયણઃ’ આવો મધ્યમપદલોપિ-તત્પુરુષ સમાસ કરે છે. જેનો અર્થ કરે છે ‘સ્વામીએ સહિત નારાયણ એટલે સ્વામિનારાયણ’ આવો શાસ્ત્રભાષા અપ્રમાણિત અર્થપ્રતિપાદન કરે છે.

આવી રીતે વિમુખો શબ્દછાથી (શબ્દથને અન્યથા સમજાવવાથી) લોકોને ભરમાવે છે. ‘ધાર્મિક વિધાનો અને ભાવનાઓ’ નામના પુસ્તકના પેજ નં. ૩૦ પર સ્વામિનારાયણ શબ્દનો અર્થ કરતા કહે છે :- ‘સ્વામી એટલે મૂળ અક્ષર મૂર્તિ ગુણાતીતાનંદ સ્વામી અને નારાયણ એટલે ભગવાન સ્વામિનારાયણ.’

સ્વામિનારાયણ શબ્દમાં આવેલ નારાયણ શબ્દનો અર્થ સ્વામિનારાયણ કરે છે.

અરે ! રાધાકૃષ્ણ શબ્દમાં આવેલ કૃષ્ણનો અર્થ રાધાકૃષ્ણ થઈ શકે ભરો ? નથી જણાનું? આ લોકોની (શાસ્ત્રોક્ત બાધ-નિર્બાધ વિચાર્યાવિનાની) શબ્દ ફિલોસોફી વિચાર માંગી લે છે!!!!

બોરસદ કોર્ટમાં પણ ‘સ્વામિનારાયણ’ નામના અર્થની રસપ્રદ ચર્ચા પ્રતિવાદી તરફથી મંડન-ખંડનાત્મક બધુજ ચર્ચાઈ હતી. શાસ્ત્રી હરિજીવનદાસજીની જુબાનીમાં ‘સ્વામિનારાયણ’ નામનો

અર્થ પૂર્વોક્ત શાસ્ત્ર પ્રણાલિકાએ સમાસ સાથે સમ્પ્રમાણ થઈ ગયો હતો. આ બધું તત્ત્વ જાણવા છતાં પણ શાસ્ત્રોક્ત અર્થને પણ છોટો કે ખોટો કરીને પોતાનો ‘સ્વામિ’ એટલે સ.ગુ. શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામી અને ‘નારાયણ’ એટલે ભગવાન શ્રી સહજાનંદ સ્વામી આવો અર્થ સાબિત કરવાનો દુરાચાહ દુરંત ન્યાય કોર્ટમાં પણ કરવામાં આવેલો. છેવટે ‘રાધયા + યુતઃ = ઇતિ રાધાકૃષ્ણઃ’ આમ મધ્યમપદલોપિ-તત્પુરુષ સમાસ કરવા ગયા. આવો સમાસનો સંપ્રદાયિક આધાર માંગતા તે નહિ મળી આવવાથી તેને પણ પડ્યો મૂક્યો. છેવટે ન ધૂટકે સ.ગુ. શ્રી શુકાનંદ સ્વામી કૃત શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન હેતુટીકા : ૨/૨૪/૪૮માં તથા આદિઆચાર્ય શ્રી રઘુવીરજ મહારાજ રચિત સર્વમંગલ સોત્રની ટીકામાં કહેલો ‘સ્વામીચાસૌ નારાયણઃ ઇતિ સ્વામિનારાયણઃ’ એમ કર્મધારય સમાસ સ્વીકારવો પડ્યો. સમાસ સ્વીકાર્યો એટલે અર્થ પણ સ્વીકારાઈ ગયો. એટલે ‘સ્વામિ’ શબ્દનો ‘અક્ષર’ એવો અર્થ છોડી દેવો પડ્યો. અને છેવટે અમે માનીએ છીએ તેવો અર્થ શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના કોઈપણ ધર્મશાસ્ત્રમાં નથી. તેમ સ્વીકારવું પડયું. અને આવો અર્થ મારા ગુરુ(શાસ્ત્રી યજ્ઞપુરુષદાસ)એ મને શિખવાદેલો એમ કહેવું પડયું. સ્વામિનારાયણ આપો એક જ શબ્દ શ્રીજીમહારાજ માટે જ વપરાયેલો છે. અને વચનામૃતમાં તથા શ્રી સત્સંગિજીવનમાં પણ ‘સ્વામિનારાયણઃ’ શાદ શ્રીજીમહારાજ માટે વપરાયેલો છે. સ્વામિ શબ્દનો અર્થ ચોશ્વર્ય સંપદ અને નારાયણ એટલે અંતચારી એવો અર્થ થાય છે, એમ કહીને હાર કબૂલ કરીને છૂટા પડ્યા.

મંત્રાચાર્યનો અંતિમ એકરાર

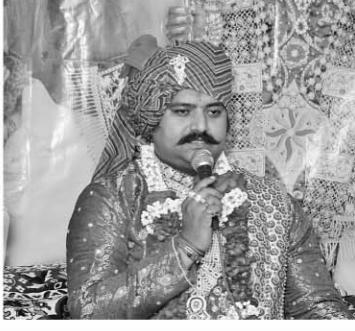
આ સંબંધમાં આંક ૨૮૦ કો. શ્રીજીસ્વરૂપ શાસ્ત્રી કબૂલ કરે છે કે આ શબ્દ (સ્વામિનારાયણ) સત્સંગિજીવન, સર્વમંગલ સોત્ર, જનમંગલ સોત્રમાં શ્રીજીમહારાજ એકલા જ માટે વપરાયેલો છે. સ્વામિનારાયણ શબ્દનો ગુણાતીતાનંદ સ્વામી અને શ્રીજીમહારાજ એવો અર્થ સત્સંગિજીવનમાં કયાંચ કરેલો નથી. અને તેમની જૂબાનીમાં પેરા-લ્પ થી જણાય છે કે બે વ્યક્તિઓના સમાવેશની આ રીતને ટેકો આપી શકાય તેમ નથી. કદાચ, તેનાથી વધારે નહિ તો તેમના જેટલા જ વિદાન અને પવિત્ર માણસો ઉપ વર્પોથી વધારે સમયમાં જે ઉકેલી ન શકાય તે વસ્તુ પ્રતિવાદીઓ કેવી રીતે ખોળી શકાય એ વિચિત્ર છે. સં. ૧૮૬૦ સુધી કોઈ અક્ષરપુરુષોત્તમ વિષે કશું જણાનું ન હતું. આ પ્રમાણે નિર્ણય આપ્યો છે.

સત્સંગ સમાચાર પત્રિકા

સ્વામી ધનશ્યામદાસજી તથા શા. સ્વામી સર્વમંગલદાસજી તથા સાહુ ધર્મવલ્લભદાસજી

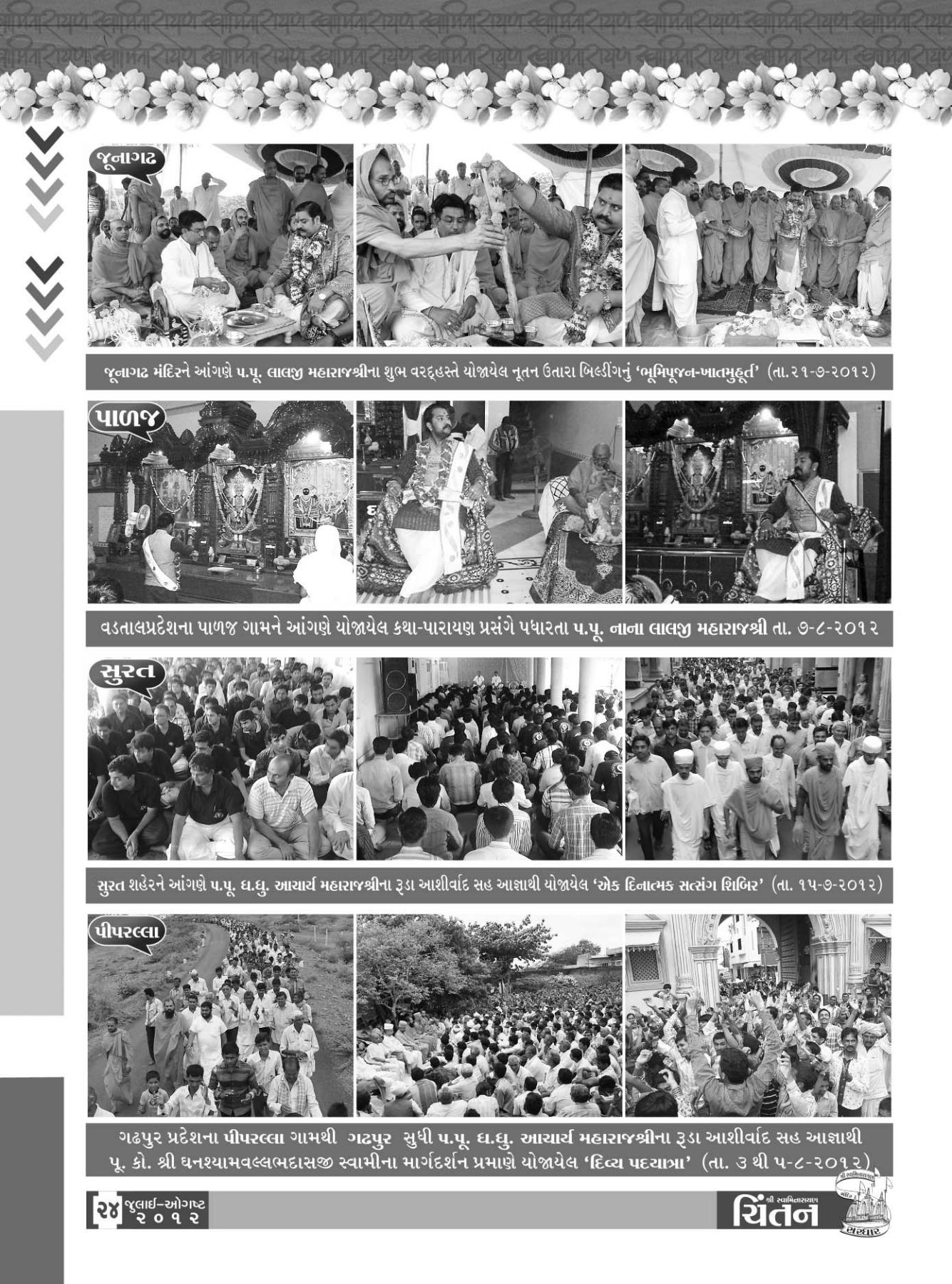
મુંબઈના દહિસરને આંગણો પ.પુ. ધ.ধુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આજાથી
પ.પુ. ૧૦૮ શ્રી ધર્મકુળ મુગટમણિ શ્રી નૃગોદ્વપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં યોજાયેલ
મુંબઈ પરાવિસ્તારની દ્વિમાસિક સત્સંગ સભા તથા શ્રી ધનશ્યામ બાળ-યુવક મંડળનો
તૃતીય વાર્ષિક મહોત્સવ (તા. ૧૫-૭-૨૦૧૨)

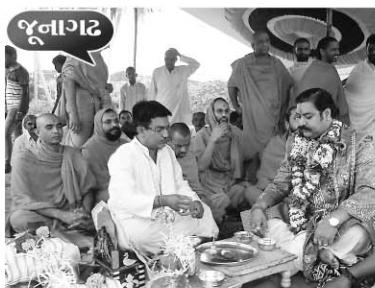
ચિંતન

જુલાઈ-ઓગસ્ટ ૨૦૧૨ ૨૩

જુનાગઢ

જુનાગઢ મંદિરને આંગણે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના શુભ વરદ્વાહસ્તે પોજાયેલ નૂતન ઉતારા બિલ્ડીંગનું 'ભૂમિપૂજન-ખાતમુહૂર્ત' (તા. ૨૧-૭-૨૦૧૨)

પાટેજ

વડતાલપ્રદેશના પાળજ ગામને આંગણે યોજાયેલ કથા-પારાયણ પ્રસંગે પધારતા પ.પૂ. નાના લાલજી મહારાજશ્રી તા. ૭-૮-૨૦૧૨

સુરત

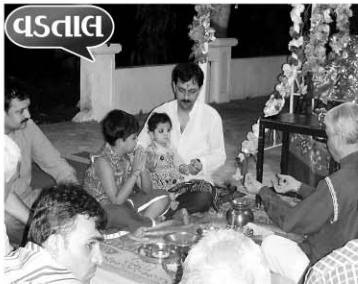
સુરત શહેરે આંગણે પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આશાથી યોજાયેલ 'એક દિનાટક સત્સંગ શિનિર' (તા. ૧૫-૭-૨૦૧૨)

પીપરલ્લા

ગઢપુર પ્રદેશના પીપરલ્લા ગામથી ગઢપુર સુધી પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આશાથી
પ. કો. શ્રી ધનશ્યામવલ્લભદાસજી સ્વામીના માર્ગદર્શન પ્રમાણે યોજાયેલ 'દિવ્ય પદયાત્રા' (તા. ૩ થી ૫-૮-૨૦૧૨)

દસ્તાવેજ

શ્રુતીરાડી-વડતાલને આંગણો સૌપ્રથમવાર પ.પુ. નાળાલાલજી શ્રી અજેન્ડ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના શુભ સાંનિધ્યમાં યોજાયેલ 'શ્રીકૃષ્ણ જન્માષ્ટમી મહોત્સવ' (તા. ૧૦-૮-૨૦૧૨)

દસ્તાવેજ

ગઢપુર તીર્થધામને આંગણો પ.પુ. નાનાલાલજી મહારાજશ્રીની પવિત્ર નિશામાં યોજાયેલ 'શ્રીકૃષ્ણ જન્માષ્ટમી મહોત્સવ' (તા. ૧૦-૮-૨૦૧૨)

સુરત

બ

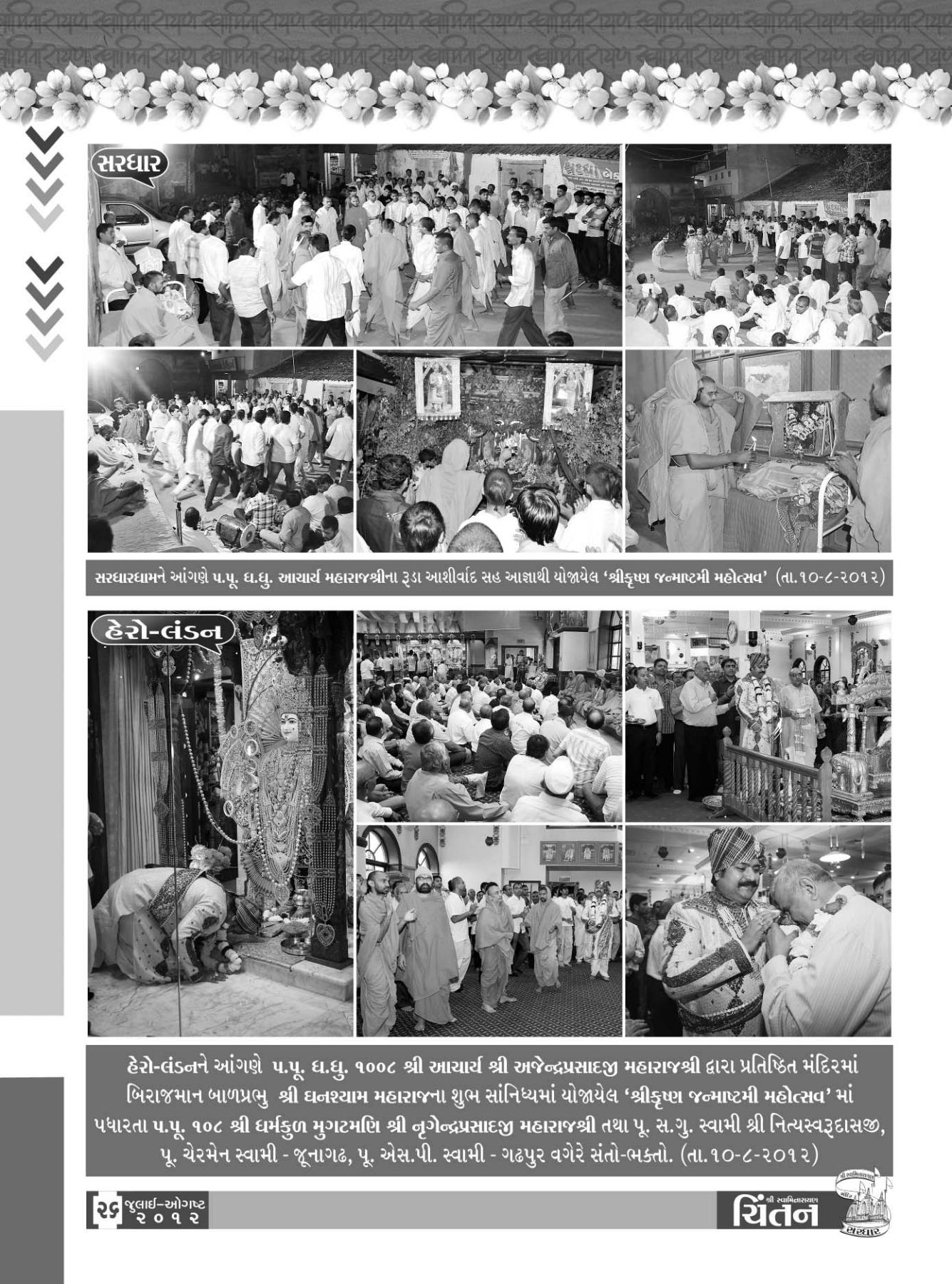
શ્રીજમંદિર-સુરત શહેરને આંગણો પ.પુ. નાનાલાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં યોજાયેલ
પ.પુ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્ડ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીનો 'દશ્મો જન્મોત્સવ તથા સત્સંગ સભા'
(તા. ૮-૮-૨૦૧૨)

યિતન

સ્વામિનારાદાસ

જુલાઈ-ઓગસ્ટ ૨૦૧૨ ૨૫

સરધાર

સરધારથામને આંગણે પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આશાથી યોજાયેલ 'શ્રીકૃષ્ણ જન્માષ્ટમી મહોત્સવ' (તા. ૧૦-૮-૨૦૧૨)

હેરો-લંડન

હેરો-લંડનને આંગણે પ.પૂ. ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્ડ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી દારા પ્રતિષ્ઠિત મંદિરમાં બિરાજમાન બાળપ્રભુ શ્રી ધનશયામ મહારાજા શુભ સાંનિધ્યમાં યોજાયેલ 'શ્રીકૃષ્ણ જન્માષ્ટમી મહોત્સવ' માં પધારતા પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ધર્મકુળ મુગાટમણિ શ્રી નૃગેન્ડ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી તથા પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી, પૂ. ચેરમેન સ્વામી - જૂનાગઢ, પૂ. એસ.પી. સ્વામી - ગઢપુર વગેરે સંતો-ભક્તો. (તા. ૧૦-૮-૨૦૧૨)

પ.પુ. નાનાલાલજી મહારાજશ્રીનું સોરઠ સત્સંગ વિચરણ

સર્વાત્મારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ સ્થાપિત જૂનાગઢવાસી શ્રી રાધારમણ દેવપ્રટેશના ગામોચાં પ.પુ. ઘ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આશાર્ય શ્રી અણેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી તથા પ.પુ. ૧૦૮ શ્રી ધર્મકુળ મુગાટમણિ શ્રી વૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આશાથી ના. ૩૦ અને ૩૧-૭-૨૦૧૨ના રોજ પ.પુ. નાનાલાલજી શ્રી પુષેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીએ સંતમંડળ સાથે સત્સંગ વિચરણ કરીને ભક્તજનોને દર્શન-અમૃતવાણીનો દિવ્ય લાભ આપ્યો હતો.

૧-૨. થાણાપીપળી. ૩-૪. મેંદરડા. ૫-૬. માણીયા હાટીના.

૭-૮. અગતરાય. ૯-૧૦. આંબલીયા. ૧૧-૧૨. પીપલાણા

યિતન

જુલાઈ-ઓગસ્ટ ૨૦૧૨ ૨૭

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - સરધારમાં
**ઢાકોરજુનો થાળ તથા સંતો-ભક્તોને
રસોઈ દેનારની શુભ નામાવલી**

● ३. २४००/- प.भ. श्री धनशयमार्थ जेटाइंड पटेल - लंदन ● ४. भ. श्री धनशयमार्थ ईश्वरबाई पटेल - अमदावाड ● ५. भ. श्री ईश्वरबाई कुणगोपालार्थ पटेल ड. सुपुत्र नविनभासा तथा महेशबाई - (विकास मोटस) अमदावाड ● ६. भ. श्री भासकरबाई ग्रामार्थ पटेल लंदन ● ७. भ. श्री ईन्हुभाई रहरमानभाई पटेल - संघाणा ● ८. भ. श्री ईर्षदबाई विचामार्थ शांग - वॉडेरा ● ९. भ. श्री धनशयमार्थ लभार्थार्थ पटेल - नियायांग - अनि. कल्याणभासा गोकुणदास गोटेडा - केशोंद ● १०. भ. श्री ईषदबाई मनसुभासार्थ योटीलीया - सुरत ● ११. भ. श्री धनशयमार्थ विजयबाई भीमजीभाई - मोटा आंकडीया ● १२. भ. श्री काणुभाई लवजीलाल भंडारीलाल सुरत ● १३. भ. श्री गोपालबाई गोपालबाई तुरुवार्थ धायाणी ड. विजयबाई - जसदास ● १४. भ. श्री गोपरवरबाई नाथार्थार्थ नारकारी - लेवाणा ● १५. भ. श्री गोपेशबाई देवशीलाली गांवी - राजकोट ● १६. भ. श्री हस्सुभासार्थ छाताभासा भिस्ती - पारीची ● १७. भ. श्री मगनभासार्थ मनज्जाभासार्थ सभाया - सुरत ● १८. भ. श्री प्रविशामार्थ विश्रामार्थ पटेल - दोंबीवीली ● १९. भ. श्री अगरबाई अशोकबाई पटेल - अमेरीका ● २०. भ. श्री श्री लेवेलार्थ वापुभासार्थ बोट - शेतुभासार्थ ● २१. भ. श्री भरतबाई कुनुवार्थ धायाणा - सुरत ● २२. ११००/- प.भ. श्री अश्वामार्थ गंगावारा वाला - राजकोट ● २३. भ. श्री ईंसामेन नगीनभासार्थ पटेल - पलवाणा ● २४. भ. श्री कुनुवार्थ वापुभासार्थ पोवरा - ठोरोणा ● २५. भ. श्री राधवार्थ लनथान्नभासार्थ - अमदावाड ● २६. भ. श्री वृक्षभासार्थ विकलाभासार्थ पटेल - संघाणा ● २७. भ. श्री रमेशबाई काणुवार्थ गोपालीया - सुरत ● २८. श्री नायालामार्थ मधुवार्थ रादीया - अमदावाड ● २९. भ. श्री बोगालामार्थ राधवार्थ - पीयावा ● ३०. भ. श्री मोहितबाई रुद्धवार्थ वर्धासिया - राजकोट ● ३१. ११००/- प.भ. श्री हिराबेन मायालेन पटेल - संघाणा ● ३२. भ. श्री माधवज्जाभासार्थ मावज्जाभासार्थ लुर्द ● ३३. भ. श्री हिराबाई नागज्जाभासार्थ भापरुरा ● ३४. भ. श्री प्रभालेन आर. केसरी - आंकडे ● ३५. भ. श्री ज़ुरु कर्ना तोगाज्ज राजश्वान ● ३६. श्री द्वीपीलन करवार्थार्थ गांवा ● ३७. भ. श्री मगनभासार्थ करशनभासार्थ सुहागीया - मोटा - एक्सोट ● ३८. भ. श्री वापुभासार्थ विरज्जाभासार्थ रादीया - पीयावा ● ३९. भ. श्री मुकुंदभासार्थ महेता - दालोट ● ४०. भ. श्री वृक्षभासार्थ गुणज्जाभासार्थ राजीया - जूरी ढिण्याड ● ४१. भ. श्री वलज्जाभासार्थ देवज्जाभासार्थ काणावारा - मेंद्रोटा ● ४२. भ. श्री काणुभासार्थ प्रेमभासार्थ धुकू - दाटरड ● ४३. भ. श्री मनज्जाभासार्थ छगनभासार्थ सुदागीया - पीक्कारी ● ४४. भ. श्री भोगीवारा स्वामिनारायण सत्संग सभामाज - भरता ● ४५. भ. श्री कौतिल्यार्थ रामज्जाभासार्थ धाया - दामनगर ● ४६. भ. श्री कमलालेन धीरबाई गोगदाशी - वेणावारद ● ४७. भ. श्री लालुभे-धीरबाई सुहागीया - धनशयमानगर ● ४८. भ. श्री तुलशीभासार्थ खोडाभासार्थ सुहागीया धनशयमानगर ● ४९. भ. श्री विजयालेन जगदीशबासार्थ सुहागीया - वेरावण शापर ● ५०. भ. श्री नेपालार्थ क्षुद्रवार्थ समदीयाया ● ५१. भ. श्री काणुभासार्थ नानुवार्थ नदाशी - बोटांड ● ५२. भ. श्री कृष्णार्थ छगनभासार्थ रामोलीया - सुरत ● ५३. भ. श्री शारदालेन जसनभासार्थ क्षीरीया - भंडारीया ● ५४. भ. श्री मगनभासार्थ गोदीया - भांवीया ● ५५. भ. श्री मरालेन विनुभासार्थ - मधुवा ● ५६. भ. श्री गोरखरामार्थ लभमासार्थ तावेडा ● ५७. भ. श्री मेरामासार्थ उपलवार्थ चारोटीया गोडल ● ५८. भ. श्री विकलार्थ लभप्रभासार्थ तावेडा ● ५९. भ. श्री धनज्जाभासार्थ बालुवार्थ क्षीरीया - अभद्रीया ● ६०. भ. श्री भूपेन्द्रभासार्थ गनभासार्थ पटेल - सांधी ● ६१. भ. श्री ज्ञानेशबासार्थ नरशीभासार्थ सोरीठीया - कोटा सांगाशी ● ६२. श्री स्वामिनारायण सत्संग सभामाज - नेराणी ● ६३. भ. श्री प्रविशामार्थ शामज्जाभासार्थ योटीलीया - धुलकोट ● ६४. भ. श्री परसोतमभासार्थ देवज्जाभासार्थ राठोड - बोलीमोरांड ● ६५. भ. श्री शांतालेन अमरशीभासार्थ सापरीया - पुना ● ६६. भ. श्री अनिलभासार्थ काणीदास प्रजापति - कलोव ● ६७. भ. श्री देवराजभासार्थ लवज्जाभासार्थ वोडेवा - गोपालवारम ● ६८. भ. श्री जयतिभासार्थ गुणज्जाभासार्थ टांड - सुरत ● ६९. भ. श्री देवराजभासार्थ नरशीभासार्थ योडासा - सुरत ● ७०. भ. श्री मगनभासार्थ सुहागीया मंदीया ● ७१. भ. श्री सानालामार्थ शंकरभासार्थ पटेल - घाटोलीया ● ७२. भ. अ. नि. ने. नेप्रभासार्थ मोहनभासार्थ - वेंडा ● ७३. भ. श्री वापुभासार्थ नामज्जाभासार्थ पटेल - अमदावाड ● ७४. भ. श्री वीरेलार्थ नागज्जाभासार्थ वासाणी - नाना वारीयाणा ● ७५. भ. देशेश्वरभासार्थ राज्याभासार्थ - कल्याणपृष्ठ ● ७६. भ. श्री उकार्बाई सिंधव - खेडा ● ७७. भ. श्री जेरामभासा विराभासार्थ - पांचीयावादर ● ७८. भ. श्री भीजाभासार्थ लामाभासार्थ - देटड ● ७९. भ. श्री ज्ञवरामभासा रामाभासार्थ - देटड ● ८०. भ. श्री नाथार्थार्थ नामज्जाभासार्थ लोरा - विजपीटी ● ८१. भ. श्री बेयरवामार्थ

पानज्ञानार्थी - सुरत ● प.भ. श्री सवन्धुलालार्थी कानज्ञानार्थी रावण - सार्वज्ञपरा ● प.भ. श्री बचुयुमार्थ धरमशीलार्थी - सुरत ● प.भ. श्री शांतिमार्थ वालज्ञानार्थी - अमेरीका ● प.भ. श्री वस्तुज्ञानार्थी नरशीलार्थी योहाणा - सुरत ● प.भ. श्री भानुभेन अरज्ञानार्थी वर - सुरत ● प.भ. श्री भगवानार्थी विकल्पार्थी - पीडीटी ● प.भ. श्री भीष्मनार्थी पोपेपार्थी योहाणा - राजकोट ● प.भ. श्री विष्णुबेन लूपायुधार्थी - अमदाबाद ● प.भ. श्री रसदामार्थी रामज्ञानार्थी - सुरत ● प.भ. श्री गोविन्दार्थी चतुरबार्थी - पद्मश्याम ● प.भ. श्री त्रिमूर्तिमार्थ नरोत्तमार्थी - बाजारा ● प.भ. श्री यंत्रपाल विकल्पार्थी भट्टेडी ● प.भ. श्री विकल्पार्थी अं. कंसारा - नांगापाटी ● प.भ. श्री गुणीबेन वालज्ञानार्थी गोहेंद्र - सुरत ● प.भ. श्री शांतिमार्थी सावालप रपरमार - घेठास ● प.भ. श्री शीलांबेन विजयार्थी राजपुत ● प.भ. श्री छग्ननार्थी कल्याणार्थी - वडेरा ● प.भ. श्री विकम्भार्थी मावज्ञानार्थी वाहेरे - भुपगढ ● प.भ. श्री प्रतापमार्थी राखजोड़बार्थी - भुपगढ ● प.भ. श्री हंसांबेन दामज्ञानार्थी - भगवसरा ● प.भ. श्री रेशमार्थी रामज्ञानार्थी - यरथपीया ● प.भ. श्री मोहननार्थी पांचायामार्थी - अवियाणा ● प.भ. श्री दो. प्रितेशार्थी दुर्लभज्ञानार्थी गंजेरा - नवसारी ● प.भ. श्री विजुभार्थी विरज्ञानार्थी लडेडी - अमदाबाद ● अ.नि. लार्डिंग्हार्थी भुजपतलार्थी - भरुच ● प.भ. श्री लक्ष्मानार्थी क्रान्तिकारी - भावनगर ● प.भ. श्री जीरामार्थी पांचायामार्थी पटेल - धोणका ● प.भ. श्री शिवालार्थी सोमामार्थी पटेल - धोणका ● प.भ. श्री हुंगरबार्थी लक्ष्मीलाल वाली - राजस्थान ● प.भ. श्री ज्ञानरामार्थी वाली - राजस्थान ● प.भ. श्री भरतबार्थी रामज्ञानार्थी वालेशा ● प.भ. श्री संजयार्थी डिलोरोबार्थी श्रोट - वेरावण शापर ● प.भ. श्री कांठांबेन लीजुयुधार्थी नकराणी - भरवाणा ● प.भ. श्री पोपटमार्थी टाकरार्थीबार्थी करकट - मोटा अंकडीया ● प.भ. श्री हुंबींबेन पोपटमार्थी करकट - मोटा अंकडीया ● प.भ. श्री भीमज्ञानार्थी ज्वराज्ञानार्थी हुंमर - मोटा अंकडीया ● प.भ. श्री भुपेन्द्रमार्थी मजेडीया - मोंबीवीली ● प.भ. श्री अरविंदबार्थी अरज्ञानार्थी - मेंदरा ● प.भ. श्री लीजुयुधार्थी पी. थेंबर - बोरिवली ● प.भ. श्री बालुयुधार्थी वालाधारी झुंट - मेंदरा ● अ.नि. प्रकृतदर्शकार्थी दी. विकल्पार्थी - मोरारोड ● प.भ. श्री रजनंबेन ज़जुबार्थी - नांदें ● श्री दंक्षंबेन कंतिमार्थी - नासि ● प.भ. श्री परसोनमार्थी वाल्यज्ञानार्थी जंगेरा - इरुपुरा ● प.भ. श्री निर्मलांबेन वसंतमार्थी पटेल - सुरत ● प.भ. श्री क्रुञ्णार्थी दरज्ञानार्थी खेल - सुरत ● प.भ. श्री हंसांबेन घनश्यामार्थी ज्ञानावाणी - वलभीपुर ● अ.नि. पुतीलांबेन दियावार्थी - सर्वात्माया ● प.भ. श्री क्रांतीबेन वलवत्तमार्थी - समीताया ● प.भ. श्री मगननार्थी दिरज्ञानार्थी - लंगडीया ● प.भ. श्री परसोनमार्थी पटेल - साखेपाणा ● प.भ. श्री दहज्ञानार्थी देवशीलार्थी ठंमर - करमदीया ● प.भ. श्री प्रविष्णुलार्थी काढी - अमदाबाद ● प.भ. श्री दामज्ञानार्थी करशनार्थी संथवारा - भगवसरा ● प.भ. श्री मीनांबेन अरविंदबार्थी पटेल - भरुच ● प.भ. श्री नरशीलार्थी अंबालाला पटेल - वेमारी ● प.भ. श्री दशरथार्थी भगवानार्थी पटेल - वेमारी ● प.भ. श्री महेन्द्रमार्थी भेयरामार्थी पटेल - भरुच ● प.भ. श्री वलवत्तमार्थी मेंदज्ञानार्थी - वेवण शापर ● प.भ. श्री बचुयुधार्थी जेरामार्थी - शांतिनगर ● प.भ. श्री नंदुंबेन नुन्दुभार्थी दीर्घीरीया - मोटी ● प.भ. श्री लीलज्ञानार्थी नामार्थी - धारेश्वर ● प.भ. श्री विजुभार्थी दुर्लभार्थी - धारेश्वर ● प.भ. श्री गोरेश्वरार्थी हुलावार्थी - अंबाला (पे.) ● प.भ. श्री अत्रपूर्णांबेन इरविंदनार्थी झेंबी - भरुच ● प.भ. श्री विमानार्थी युनीबार्थी पटेल - संवाणा ● प.भ. श्री अच्युतार्थी समरवाणा - राजस्थान ● प.भ. श्री क्राणुयुधार्थी रामज्ञानार्थी लीलावाणी - भवनगर ● प.भ. श्री मीनांबेन भमरज्ञानार्थी वाली - राजस्थान ● प.भ. श्री ओरोसिंह समनविंह बाटोरे - आहोरे ● प.भ. श्री बीषुभार्थी भीमज्ञानार्थी - शेहुभार ● प.भ. श्री अरज्ञानार्थी गोननार्थी - शेहुभार ● प.भ. श्री निवेशार्थी ठाकरेशीबार्थी - सरथर ● प.भ. श्री कुंभुंबेन देवज्ञानार्थी - धाघाणी ● प.भ. श्री काशींबेन रवज्ञानार्थी - कंबीली ● प.भ. श्री धनज्ञानार्थी वालायामार्थी - पोरांजा ● प.भ. श्री त्रिमतिमार्थी शुभ्रमार्था - राजस्थान ● प.भ. श्री नीलांबेन विपीनार्थी - वापी ● प.भ. श्री नीलेशांबेन कमलविनार्थी - वापी - प.भ. श्री ज्ञानीतार्थी भार्तीलालार्थी एवं वापी ● प.भ. श्री विष्णुबार्थी चतुरबार्थी पटेल - सारसा ● प.भ. श्री विष्णुबार्थी चतुरबार्थी पटेल - वापी ● प.भ. श्री भरतबार्थी नामज्ञानार्थी वेकटीया - पोटी ● प.भ. श्री त्रिमतिमार्थी शुभ्रमार्था देवाणी - अमतवेल ● प.भ. श्री नीलांबेन विपीनार्थी - वापी ● प.भ. श्री नीलेशांबेन कमलविनार्थी - वापी - प.भ. श्री भरतबार्थी नामज्ञानार्थी एवं वापी ● प.भ. श्री धरज्ञानार्थी कुण्डशीबार्थी - निंगारा ● प.भ. श्री भगवानार्थी निकम्भार्थी - बोटांड ● प.भ. श्री उग्नानार्थी गोविंदबार्थी - बोटांड ● प.भ. श्री धनश्यामार्थी वालज्ञानार्थी - वेवण ● प.भ. श्री मुकुरेशीबार्थी अरज्ञानार्थी श्रोट - वेवण ● प.भ. श्री विमानांबेन पुनार्थार्थी सोज्ञा -

સુરત • પ.ભ. શ્રી પ્રાબ્લાને બાધુભાઈ માલવીયા - સુરત • અ.નિ. કંચનબેન નાચાભાઈ પાવેરા - ઠેગોરાણા • પ.ભ. શ્રી હરિભાઈ કુરજાભાઈ રામાશી - ઠેગોરાણા • પ.ભ. શ્રી દિવિતભાઈ કુરુભાઈ દોગા - મોટા સમૃદ્ધીપાણા • શ્રી સ્વામીનારાયણ સંસ્કરણ સમાજ - વેમારીની • પ.ભ. શ્રી હરિભાઈ ખુલ્લાભાઈ પરસોતોમાભાઈ - મોશદ • પ.ભ. શ્રી લક્ષ્માભાઈ રામજાભાઈ - તોટાં • પ.ભ. શ્રી જાણદિશાભાઈ જેસંગાભાઈ - બરચુ • પ.ભ. શ્રી દિંસાને કાળજીભાઈ મિશ્રો - જાથુર • પ.ભ. શ્રી વલભભાઈ વિહલભાઈ - મધુદાંન - પ.ભ. શ્રી ગોવિંદભાઈ નાનજાભાઈ વાડરે - ઉના • પ.ભ. શ્રી બાબુભાઈ વિહલભાઈ વાણા - મહુદાંન • પ.ભ. શ્રી મોહેરભાઈ અરજાભાઈ - રામોદ • પ.ભ. શ્રી કેદ્યાભાઈ દુરાયાદી - રામોદ • પ.ભ. શ્રી સામુનેન ગોવિંદભાઈ - રામોદ • પ.ભ. શ્રી લીલાભાઈ ભગવાનભાઈ - રામોદ • પ.ભ. શ્રી રમશભાઈ રાણોડભાઈ - બરચુ • પ.ભ. શ્રી મેરાજ દિરચુ ગોવરી - વાલી રાજસ્થાન • પ.ભ. શ્રી સાજ્જાખાભાઈ યોવરી - વાલી રાજસ્થાન • પ.ભ. શ્રી ઊકાંઝી કીન્દ્ર યોવરી - વાલી રાજસ્થાન • પ.ભ. શ્રી પોરાંધ ઘારી - વાલી રાજસ્થાન • પ.ભ. શ્રી વિહલભાઈ માધાભાઈ રફતીયા - જીની હળીવાયા • પ.ભ. શ્રી ઘનશયામભાઈ મળજાભાઈ - અમદાવાદ • પ.ભ. શ્રી લાલજાભાઈ મળજાભાઈ - અમદાવાદ • પ.ભ. શ્રી પોપલભાઈ નાનજાભાઈ - રામપાત્ર • પ.ભ. શ્રી ડિમનતભાઈ પરસોતોમાભાઈ રબવાયાણી - નાના મોગ્રા • પ.ભ. શ્રી દિંસાને લુલિભાઈ વાચીવીણ - માલવાર • પ.ભ. શ્રી પીપીલોની રથવાયાઈ દાંકેયા - સરધાર • પ.ભ. શ્રી રથણેડભાઈ રથવાયાઈ દાંકેયા - સરધાર • પ.ભ. શ્રી અધિનનભાઈ રથવાયાઈ પટેલ - આંદાંડ • પ.ભ. શ્રી દિનેશભાઈ ઈથરભાઈ પટેલ - આંદાંડ • પ.ભ. શ્રી વીરજાનેન પ્રવિશ્વભાઈ વડવાયાણ - સુંદરીયાણા • પ.ભ. શ્રી ચંડકાનાભાઈ પટેલ - બાકરોલ • પ.ભ. શ્રી કેલાલબેન કનેયાલાલ સોની - ઘાટલોરીયા • પ.ભ. શ્રી મંજુલાબેન કાળુભાઈ કથીરીયા - અમદાવાદ • પ.ભ. શ્રી અધિનનભાઈ નાનુભાઈ જોગાણી - કંટસર • પ.ભ. શ્રી લીલાભાઈ ભૂરાભાઈ ઓબીલીયા - રાજગઢ • પ.ભ. શ્રી વલભભાઈ માધાભાઈ - અમદાવાદ • પ.ભ. શ્રી ભવલભાઈ પણીયાણ - માધાભાઈ - પણીયાણ • પ.ભ. શ્રી હરેશભાઈ કાળુભાઈ ઘાણી - વિનાની - પુન્નેજ એન્ટરપ્રાઇસ - સુરત • પ.ભ. શ્રી હરેશભાઈ કાળુભાઈ ઘાણી - વિનાની • પ.ભ. શ્રી કનુભાઈ અજાસભાઈ પોરાંધાયા - પાવીત્રાણ • પ.ભ. શ્રી શારાયાને ચુનીભાઈ પટેલ - પંડોણી • પ.ભ. શ્રી મંજુનાભાઈ કંનિભાઈ પટેલ - પંડોણી • પ.ભ. શ્રી લીલાભાઈ વાલુભાઈ દાંકેયા - સરધાર • પ.ભ. શ્રી હંસરાજભાઈ વાલુભાઈ દાંકેયા - સરધાર • અ.નિ. પોપટભાઈ ડાયાભાઈ દાંકેયા - સરધાર • પ.ભ. શ્રી ઉકાભાઈ વાલાભાઈ બારાસીયા - ગુંડાસરા • પ.ભ. શ્રી દિનેશભાઈ મણીયાર - ડેંબીલી • પ.ભ. શ્રી સુપત્તભાઈ મનજાભાઈ કોલીયા - શેલાણ • પ.ભ. શ્રી અમૃતભાઈ રથણેડભાઈ કાનાબાર - કોણે • પ.ભ. શ્રી રાજુભાઈ અરજાભાઈ વિંશિ - લુપગંધ • પ.ભ. શ્રી વલભભાઈ પરસોતોમાભાઈ - સોણાની - ભંડાયીણ • પ.ભ. શ્રી કિરિતભાઈ વિંશિ - લુપગંધ • પ.ભ. શ્રી જયનીભાઈ પોપટભાઈ દાંકેયા - સરધાર • શ્રી સહાનાંદ તેરી ડ. વિહલભાઈ વસાણી - સરધાર • પ.ભ. શ્રી ધૂધિતભાઈ બાધુભાઈ દાંકેયા - સરધાર • પ.ભ. શ્રી દિમનતભાઈ પ્રેમશાહી - મોરાણી • પ.ભ. શ્રી રાજુભાઈ બાવસાર - રાયીપ • પ.ભ. શ્રી પ્રાંતિભાઈ ચંદુભાઈ દાંકેયા - સરધાર • પ.ભ. શ્રી ભોમજાભાઈ ભૂરાભાઈ વાયાણ - કથ્ય • પ.ભ. શ્રી રાજેશભાઈ ધનજાભાઈ ઘોધાયી - સુરત • પ.ભ. શ્રી ભરતભાઈ ગોવિંદભાઈ જગેરા - સાતપાણ • પ.ભ. શ્રી જગ્યાપતભાઈ પરસોતોમાભાઈ - મોશદ • પ.ભ. શ્રી મેરાજ ભાઈ મનજાભાઈ માલાશી - મોટી મોગ્રા • પ.ભ. શ્રી જયનીભાઈ પરસર - કાંદીંગ • પ.ભ. શ્રી રાહિનિભાઈ ગોરથનભાઈ બેંસાયાણ - યશકા • અ.નિ. જાળાને ડ. ઇન્દુલેન દેવલભાઈ - ભાયાર • પ.ભ. શ્રી રમશિકાભાઈ જીવનભાઈ પટેલ - અમદાવાદ • પ.ભ. શ્રી અરવિંદભાઈ પરસોતોમાભાઈ - અમદાવાદ • પ.ભ. શ્રી દિનેશભાઈ બી. પટેલ - સરધાર • પ.ભ. શ્રી વાજુભાઈ નારાયણભાઈ જાદ - કલાશાણ • પ.ભ. શ્રી મગનભાઈ કિરજાભાઈ પરમાર - પોટક (સામીરી) • પ.ભ. શ્રી અજયભાઈ રામજાભાઈ ખૂં પુન - સરધાર • શ્રી ઘનશયામ દ્વીપણ - રાજકોટ છ. પીરીશિશાભાઈ રામજાભાઈ ખૂં • પ.ભ. શ્રી કેદ્યાભાઈ શામજાભાઈ દાંકેયા - સરધાર • અ.નિ. શ્રી મંજુલાભાઈ મળજાભાઈ સરધાર - બોદ્ધાવદર

●.प.भ. श्री परेशबाई लीबाल्ली टांडेया - सरधार ● समाट मोटर्स - सरधार ●.प.भ. श्री हरछुभाई नानज्ञाभाई - बाणीदीया ●.प.भ. श्री बालुभाई सुलालीया - पौठवडी ●.प.भ. श्री गंदुभाई घनशयामभाई पौठवडी - सुरत ●.प.भ. श्री छगनभाई रत्नाभाई टांडेया - सरधार ●.प.भ. श्री हिपकभाई नरशयामभाई अक्षयाया - राजकोट ●.प.भ. श्री रवज्ञाभाई गोविंदभाई पटेल - बोलां ●.प.भ. श्री डिशेशबाई राजगच्छनभाई खंडालीया - गांधीनगर ●.प.भ. श्री साजनकुमार जयंतेशबाई पाणा - सरधार ●.प.भ. श्री खुलुभाई भायाभाई भावुकीया - सरधार ●.प.भ. श्री दिनेशबाई नरुभाई भावुकीया - सरधार ●.प.भ. श्री रंजनभेन राजुभाई - राजकोट ● श्री लालुभेन रावशयामभाई आदव - सरधार ●.प.भ. श्री शंताभेन भगवानभाई शिंगणा - सांगणवाहा ●.प.भ. श्री हिपकभाई ठेळालाल ककड - राजकोट ●.प.भ. श्री रघुभाई करशनभाई वथासिया - राजकोट ●.प.भ. श्री डितेशबाई (माहालीरु कुरियर) राजकोट ●.प.भ. श्री घनशयामभाई वसोया - राजकोट ●.प.भ. श्री रतिलाल उंडेवलाल - अमदावाद ●.प.भ. श्री संदेशभाई वालज्ञाभाई वथासिया - उगलवाला ●.प.भ. श्री जे.जे. राठोड - राजकोट ●.प.भ. श्री धनज्ञाभाई रो. रायोलीया - अकाणा ●.प.भ. श्री महेशभी मधुभाई - मेकड - ●.प.भ. श्री ऊनेशबाई वथासिया - सरधार ●.प.भ. श्री हरिलालाई जेरेशमभाई - ढोनीवली ●.प.भ. श्री बालुभाई परीवर - कुर्ला ●.प.भ. श्री आशिपाई रेशमभाई मानेना - ढोनीवली ●.प.भ. श्री ऊवराजभाई करशनभाई टांडेया - सरधार ●.प.भ. श्री मुखुवलाई दिमतवाई संचाच्ची - सुरत ●.प.भ. श्री विपकभाई नितेशबाई सोनो - कच्छ ●.प.भ. श्री अशोकभाई दिलबाई नायीया - भावनगर ●.प.भ. श्री वालज्ञाभाई वरसाली - सुधामुखरज्जु ●.प.भ. श्री सुधीराई सोमपुरा - वडवाला ●.प.भ. श्री गांडाभाई उंडेवलाल चावदा - भरंगपुरा ●.प.भ. श्री कांतिलाल गोगाडाली - वापी ●.प.भ. श्री घनशयामभाई भंडेनी - राजकोट ●.प.भ. श्री नवलभाई हुंगर - अमदेवी ●.प.भ. श्री परेशबाई पानेलीया - अमदेवी ●.प.भ. श्री अकिंतभाई उरपरा - सुरत ●.प.भ. श्री मानज्ञाभाई एया. भावाला - राजकोट ●.प.भ. सी.सी. सविताभेन वलवलभाई टांडेया - सरधार ●.प.भ. श्री दिव्यांग श्वीरीया (विद्यार्थी) सरधार ●.प.भ. श्री योगेशबाई कुमुरुर - गांधीनगर ●.प.भ. श्री नीरजेलाई नाराजेभाई सतासिया - मीयावडा ●.प.भ. श्री क्लूवाली विरज्ञाभाई - मीयावडा ●.प.भ. श्री रामलाई शंखुभाई - मीयावडा ●.प.भ. श्री भरतलाई कंतिलाली पटेल - घटलोडीया ●.प.भ. दो. श्री निमिषकुमार भरतभाई पटेल - घटलोडीया ●.प.भ. श्री स्नेहभाई पटेल - आमनगर ●.प.भ. श्री विनोदलाई एम. मणियार - ढोनीवली ●.प.भ. श्री डिमतभगत लापाली - ढोनीवली ●.प.भ. श्री मगनभाई अंबालाई - वेणावटदर विनुभाईभाई गोविंदभाई मिस्ती - मधुवा ●.अनि. श्री पोपटभाई करशनभाई गोवेल - भुगवड ●.प.भ. श्री रक्षांडुलाई वंदेवाई वाहेर - भुगवड ●.प.भ. श्री मायाभाई मर - राजकोट ●.प.भ. श्री मंजुलेन मगनभाई शेंदीलीया - भराई वावडी ●.प.भ. श्री गंदुभाई असोदीया - राजकोट ●.प.भ. श्री प्रकाशभाई ए. पटेल - डोडा ●.प.भ. श्री महेन्द्रभाई लालुलाई - डोडा ●.श्री रोहितभाई छगनभाई - डोडा ●.प.भ. श्री हंसराजभाई गंदुभाई रेयाली - अंबा ●.प.भ. श्री निवेदितभाई नी, पटेल - राजकोट ●.प.भ. सी.स्वामिनारायण सरलंग समाज - ग्रांज ●.प.भ. श्री मुखुवलाई यमज्ञाभाई - ओपाणा ●.श्री स्वामिनारायण युवा मंडळ - राजस्थानी ●.श्री स्वामिनारायण मंटिर - पटवल ●.प.भ. श्री महेन्द्रभाई जेंचंदभाई पाटीरा - राजकोट ●.प.भ. श्री रोहितभाई छगनभाई - राजकोट ●.प.भ. श्री ऊवनभाई बालीरीया - रंगपुर ●.प.भ. श्री नीरजेलाई ऊवालाई पाटीरा - राजकोट ●.प.भ. श्री कमेशबाई प्रविष्टवाई गवाना - राजकोट ●.प.भ. श्री निवेदितभाई छगनभाई मिस्ती - मंडवी ●.प.भ. श्री मांजोळभाई मोहनभाई मकवाला - राजकोट ●.प.भ. श्री प्रविष्टवाई भेडा - उपवेता ●.प.भ. श्री जीशाली वनरावलाई - परचम ●.श्री लालीभेन वनरावलाई - परचम ●.प.भ. श्री डिविपापाई चावदा - राजकोट ●.प.भ. श्री संजयभाई रथवाईभाई कोराट - उना ●.अनि. उजगमेन लालभाई मुक्काला - सरधार ●.प.भ. श्री गोविंदभाई पांचालाई खिंद - अधियाया ●.प.भ. श्री मितिलकुमार रमयामाई परवालीया - जूगांग ●.प.भ. श्री प्रविष्टवाई मणिलाल कानापार - सासां ●.प.भ. श्री डिरेनभाई मगनभाई खंट मोवेया

દર મહિનાના પહેલા રવિવારે સરધાર અને મહિનાના છેલ્લા શનિવારે રાજકોટમાં યોજાતી

:: सरधार ::
ता. २-८-१२

:: समय ::

:: રાજકોટ ::
તા. ૨૫-૮-૧૨

१०

ਅਭਿਆਦਨ ਸਤਸਾਂਗ ਸਭਾ

संपर्क :- श्री स्वा. मंदिर - सरधार, को.नं ०२८१ - २७९१२९९. मो. ८८७८९४८५०३
श्री महेन्द्रभाई राजकोट - मो. ८४२६२२८५८८, श्री करशनभाई राजकोट - मो. ८४२६७८१

१०

॥ श्री स्वामिनारायणो विजयतेराम् ॥

प.पू. सनातन ध.धु. १००८ श्री विद्यमान आचार्य श्री अजेन्द्रप्रसादज्ञ महाराजश्रीना रुदा आशीर्वाद सह आशाथी
प.पू. १०८ श्री धर्मकुण मुगटमणि श्री नृगेन्द्रप्रसादज्ञ महाराजश्रीना दिव्य सांनिध्यमां श्री रघुवीरवाडी-वडतालने आंगणे

अधिक मास अर्घं श्रीहरियाग यज्ञानुष्ठान

प्रारंभ :- ता. १८-८-२०१२, अधिक भाद्रवा सुद - १ पूर्णाहुति :- ता. १६-८-२०१२ अधिक भाद्रवा वद - ३०

स्थल :- 'आचार्यश्री निवास' रघुवीर वाडी - वडताल.

संपर्क : पू. घनश्याम स्वामी - ८८२५१३४१०८ प.ब. श्री ननुमामा - ८०८८२८२८२५

॥ श्री स्वामिनारायणो विजयतेराम् ॥

प.पू. सनातन ध.धु. १००८ श्री विद्यमान आचार्य श्री अजेन्द्रप्रसादज्ञ महाराजश्री तथा प.पू. १०८ श्री
धर्मकुण मुगटमणि श्री नृगेन्द्रप्रसादज्ञ महाराजश्रीना रुदा आशीर्वाद सह आशाथी

अधिक मास श्री पुरुषोत्तम प्रकाश कथा पारायण

॥ प्रयोजक ॥

पू. स.गु. स्वामी श्री नित्यस्वरूपदासज्ञ पू. स्वामी श्री पूर्णस्वरूपदासज्ञ - सरधार

॥ वक्ता ॥

॥ गोधरा ॥

अ.भाद्रवा सुद - ७ थी १०
ता. २४ थी ता. २६-८-२०१२
संपर्क :- ८८२५११५१०८

॥ श्रीज्ञमंदिर - सुरत ॥

अ.भाद्रवा सुद - ११ थी वद - ८
ता. २७ थी ता. ११-८-२०१२
संपर्क :- ८१२८६६९५१३

॥ नवसारी ॥

अ.भाद्रवा वद - १० थी ३०
ता. १२ थी ता. १६-८-२०१२
संपर्क :- ८८२४७९००४०

पद्मरा
सरदार...

॥ श्री स्वामिनारायणो विजयतेराम् ॥

सरदार...
यात्रा

दिपावलीना शुभ अवसर उपर धनतेरश थी आठम सुधी...

प.पू. सनातन ध.धु. १००८ श्री विद्यमान आचार्य श्री अजेन्द्रप्रसादज्ञ महाराजश्रीना रुदा आशीर्वाद सह आशाथी दितीय चरण
आंतरराष्ट्रीय 'श्री स्वामिनारायण ७३० करोड महामंत्र महोत्सव - जूनागढ' वर्षमां सरदारधामने आंगणे सतरमी

तारीख :- ११ थी २१-११-२०१२

श्री स्वामिनारायण

सैत्संग छावड़ी

सरदार २०१२

अध्यक्ष :- प.पू. १०८ श्री धर्मकुण मुगटमणि श्री नृगेन्द्रप्रसादज्ञ महाराजश्री

प्रयोजक :- पू. स.गु. स्वामी श्री नित्यस्वरूपदासज्ञ

स्थल :- 'श्री स्वामिनारायण भाग' श्री स्वामिनारायण मंदिर - सरधार, फो.नं. ०२८१ - २७८१२११, मो. ८८७८७५८५०३

વિશ્વવંદ્ય એવી ભારતીય સંસ્કૃતિમાં ધર્મગ્રંથોમાં વર્ણન કરાયેલા અનિ પ્રસિદ્ધ અને મહિમાશાળી ભારત દેશના મુખ્ય ચાર તીર્થધામમાંથીલું એક તીર્થ એટલે જગશાથપુરી. સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ પણ નીલંકંદવજી વેશે નીથોમાં વિચરણ કરતી વર્ણન અહિ સં. ૧૮૪૮માં પદ્ધતિંહતા અને આ સ્થાનમાં પૃથ્વીના ભારતરૂપ બેનેલા કેટલાક દુર્યાચારી અસુરોના નાશ માટે શ્રી જગશાથજીની વિનંતિને માન આપીને દશ માસ સુધી અહિના પ્રસિદ્ધ શ્રી જન્મભૂમન સરોવરને કિનારે જ નિવાસ કરીને રવા હતા અને અહિના તમામકોને પણ વિશેપ નીથિં આપીને પાવન કર્યા હતા. ભગવાન શ્રીહરિના અંતર્ધાન બાદ મુમુક્ષુજ્ઞનોને સંસારસાગર તરવા માટે એકમાત્ર નૌકા સમાન એવા સાક્ષાત્ સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણનું સ્વરૂપ ગણાતા એવા 'શ્રી સત્યાગ્નિજીવન' ત્રણ-શાસ્ત્રીની કથાનો સંવાદ પણ અહી જ સુત્રતમુનિ (શ્રી સ્વરૂપાનંદ સ્વામી) અને ભાડેરના રાજ પ્રતાપસિંહના માધ્યમથી સોપ્રથમઅહીંના જ યક્તિર્થ-ક્રેત્રાં ઉદ્ભ્વેલો છે.

આ મહાન તીર્થધામમાં સર્વાવતારી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની પૂર્ણકૃપાથી વડતાલ પીઠાધિપતિ પ.પૂ. સનાતન ધ.ધુ. ૧૦૦૮ શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્ડ્રપ્રસાદજી મહારાજી તથા પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ધર્મકુળ મુગટમણિ શ્રી નૃગ્રન્નમ્રસાદજી મહારાજીના રૂઢ આશીવાં સહ આશાથી પૂ. સ.ગુ. સ્વામી શ્રી નિત્યસ્વરૂપદાસજી ૩૦૦મી 'શ્રીમદ્ સત્યાગ્નિજીવન કથાપારાયણ' કરવાનો શુભ સંકલપ પ.ભ. શ્રી કુંગારશીલાઈ ગોપાલશીલાઈ નિસર પરિવાર (નવાગમ-ભયાઉ) દ્વારા તા. ૩-૧-૨૦૧૩ માગશર વદ - ૫ થી તા. ૧૧-૧-૨૦૧૩ માગશર વદ - ૩૦ સુધી કરવામાં આવ્યો છે.

તો આ ભગવાન શ્રીહરિના અનિ પ્રસાદિભૂત તીર્થધામમાં સર્વોપરી આશા-ઉપાસનાની વાતોની સાથે ભજન-કથાવાતા-દૈવદર્શન અને પ્રસાદિસ્થયાનોના દર્શનનો એક અમૃત્ય અને અલભ્ય લાભ લેવા માટે તમામભક્તજ્ઞનોને સ્નેહસભર પદારવા માટે અમારે લાભવિનું નિમંત્રણપાદવીએ છીએ... રહેને આ અવસર ચૂકાય ન જાય....!!!

જગશાથપુરી મહોત્સવ દરમ્યાન ઉતારો વિષે માહિતી... : જગશાથપુરીને આંગણે ઉજવાતા કથા મહોત્સવ દરમ્યાન મહોત્સવ તથા દ્રેનયાત્રામાં સામેલ થનાર દરેક યાનિકોનો ઉતારો મહોત્સવ અથ ઉપર ટેન્ટહાઇસમાં કરવાનો રહેશે. પરંતુ યાનિક પોતાની રીતે ધર્મશાળા યાહોટલમાં પોતાના ખર્ચે રહી શકે છે. જેની દરેક યાનિકે નોંધ લેવી.

|| ટીકીટ દર :- યાત્રાપ્રવાસ-ભોજન તથા દર્શનની બસ વ્યવસ્થાના ખર્ચ સાથે ટીકીટનો દર એક ટીકીટના રૂ. ૧૦, ૧૦૦/- રાખવામાં આવેલ છે. બુર્કિંગ સમયે રૂ. પ.૦૦૦/- ભરવાના રહેશે તેમજ બાકીની રકમટીકીટ ટીક રૂ. ૫,૦૦૦/- યાત્રાપ્રવાસ ઉપડતા પહેલા ત૦ ટિવસે ભરી દેવાના રહેશે. નોંધ : પાંચ વર્ષ કે તેવી ઉપરના બાળકોની સ્પેશયલ ટ્રેનમાં રેલે લોર્ડ હારા અડઘી ટીકીટ આપાતી નથી, માટે તેની પણ આખી ટીકીટ જ લેવાની રહેશે.

|| યાત્રા વ્યવસ્થા :- યાત્રાપ્રવાસ રેલેની સંપૂર્ણ સ્પેશયલ ટ્રેન દ્વારા આયોજણ કરેલ છે. જેમાં શ્રીયાયર સ્લિપર કલાસમાં દરેક યાનિકને સ્વતંત્ર સુવાની સગવડતા મળશે. તેમજ આરામથી બેસીને યાત્રાને માણી શકશે. અને યાત્રાપ્રવાસ દરમ્યાન ટ્રેનમાં યા તીર્થસ્થાનોએ તીર્થમાડાયન્ય શ્રવણ તેમજ કથા-વાતાનો લાભ સંતોની અમૃતવાણી દ્વારા સંપૂર્ણ યાત્રાપ્રવાસમાં મળતો રહેશે.

|| લોજન વ્યવસ્થા :- ડિયનકારથી સજજ સ્પેશયલ ટ્રેનમાં ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની આશા પ્રમાણે શુદ્ધ અને ગાળી-યાળીને પવિત્રપણે સંસો-ભક્તોના હાથે બનાવેલ અને ઠાકોરજ્ઞને થાળ ધરીને બંને સમય સ્વાહિષ સાચ્ચિક ભોજન તથા સવારે નાસો પીરસણવામાં આવેલે. ખાસનોંધ : યાત્રાપ્રવાસમાં કોઈને પણ બજારનું ખાદ્ય પદાર્થ યા કુંગળી-લસણ વગેરે ચીજાસ્તુઓ ટ્રેનમાંં લાવવા દેવામાં આવશે નહિ.

|| દર્શન તથા વાહન વ્યવસ્થા :- ♦ રેલે સ્ટેશનની યાત્રાપ્રવાસ સૂચિના દર્શનીય સ્થાનોએ જવા આવવાના ખાસ સ્પેશયલ બસો વગેરે સુકવાણાં આવશે. તે વાહન વ્યવસ્થાનો ટીકીટ ખર્ચમાં સમાવેશ થઈ જાય છે. ♦ ટીકીટમાં હોટી, ડોલી, ઘોડા, ટાંગ તથા જોવાલાયક સ્થળોની પ્રવેશ કી વગેરેનો સમાવેશ થતો નથી. ♦ સ્થાનિક ટ્રોફીકના નિયમો પ્રમાણે બસનો પ્રવેશ માન્ય હશે ત્યાં સુધી જશે અને સંકંડા માર્ગો ઉપર બસ ન જઈ શકે ત્યાં ચાલીને કે પોતપોતાની રીતે જવાનું રહેશે.

દ્રેનયાત્રા તથા મહોત્સવમાં લાભ લેનાર ભક્તોને માટે સૂચના

આ દ્રેનયાત્રા તથા મહોત્સવમાં ફક્ત પદ વર્ષીની જીવના જ પુરુષભક્તો તથા સ્ત્રીભક્તો એમબંને લાભ લઈ શકશે. જેની દરેકે ખાસ નોંધ લેવી. આ દ્રેનયાત્રા તથા મહોત્સવમાં આવનાર ભક્તોએ ફરજીઆત પૂજા કરવાની રહેશે. અને પૂજા ન કરતા હોય તેમણે પૂજા લેવાની રહેશે. તેમજ લાભ લેનાર ભક્તો નિવ્યક્તિની હોવા ફરજીઆત છે. દ્રેનયાત્રા તથા મહોત્સવમાં આવનાર ભક્તોએ સરકારશી દ્વારા માન્ય કોઈપણ ઓળખપત્ર સાથે લાવવાનું રહેશે.

દ્રેનયાત્રા તથા મહોત્સવમાં લાભ લેનાર ભક્તોને માટે સૂચના

આ દ્રેનયાત્રા તથા મહોત્સવમાં ફક્ત પદ વર્ષીની જીવના જ પુરુષભક્તો તથા સ્ત્રીભક્તો એમબંને લાભ લઈ શકશે. જેની દરેકે ખાસ નોંધ લેવી. આ દ્રેનયાત્રા તથા મહોત્સવમાં આવનાર ભક્તોએ ફરજીઆત પૂજા કરવાની રહેશે. અને પૂજા ન કરતા હોય તેમણે પૂજા લેવાની રહેશે. તેમજ લાભ લેનાર ભક્તો નિવ્યક્તિની હોવા ફરજીઆત છે. દ્રેનયાત્રા તથા મહોત્સવમાં આવનાર ભક્તોએ સરકારશી દ્વારા માન્ય કોઈપણ ઓળખપત્ર સાથે લાવવાનું રહેશે.

બુર્કિંગ માટે સંપર્ક :- શ્રી સ્વા. મંદિર - સરધાર. ફો. ૦૨૮૧ - ૨૭૮૧૨૧૧ મો. ૭૬૦૦૦૪૮૦૫૦ (પૂ. પિતાપાણ સ્વામી) ૮૪૦૮૪૮૦૮૮૦ (મહેતાજ). શ્રી સ્વા. મંદિર - શ્રીજુનગર સુરત. મો. ૧૧૨૮૬૯૧૫૧૩. પૂ. ધર્મવિલલ સ્વામી - વડતાલ. મો. ૭૬૦૦૦૨૭૧૩૪. શ્રી સ્વા. મંદિર - ડૉનીવિલી ફો.નં. ૦૨૪૧ - ૨૪૪૦૭૭૫૦૫૦. શ્રી સ્વા. મંદિર - મલાડ. ફો.નં. ૦૨૨ - ૨૮૮૦૪૮૦૫૮. શ્રી સ્વા. મંદિર - બારોગેટ મહુવા. મો. ૧૧૨૮૯૮૧૫૧૫. શ્રી સ્વા. મંદિર - બારોગેટ પ્રવાદ. મો. ૧૧૨૪૪૮૪૩૦૮૭. અશોકભાઈ વિદ્યાનગર. મો. ૧૧૨૪૪૮૪૩૦૮૭. પ્રવિષાલઈ માનકુવા - લુઝ. મો. ૧૧૨૪૦૪૭૫૦૫૮. ગોવિષાલઈ માનકુવા - લુઝ. મો. ૧૧૨૪૦૪૭૫૦૫૮. રાજુભાઈ સુનારું-લુઝ. મો. ૧૧૨૭૦૩૪૪૦૪૫. ઇંદ્રભાઈ વિદ્યાસ મોટરસ - અમદાવાદ. મો. ૧૧૨૪૦૪૮૪૧૧૦. નાયાલઈ અમદાવાદ. મો. ૧૧૨૭૧૧૨૩૧૨. શાંતિલાલ માણાવાડ. મો. ૧૧૨૪૧૧૬૭૦૦૨. હિંતભાઈ દિંકા. મો. ૧૧૨૪૧૪૮૮૫૦૨. અમરશીલાઈ આદી - બારોગેટ. મો. ૧૧૨૪૧૪૮૮૫૦૨. ધીશાલઈ દિંકા. મો. ૧૧૨૪૧૪૮૮૫૦૨. નાગકાડ. મો. ૧૧૨૪૧૪૮૮૫૦૨. લિલાઈ દિંકા. મો. ૧૧૨૪૧૪૮૮૫૦૨. મહેશાલઈ દિંકા. મો. ૧૧૨૪૧૪૮૮૫૦૨. નાગકાડ. મો. ૧૧૨૪૧૪૮૮૫૦૨. જગદીશાલઈ - ભારચ. મો. ૧૧૨૪૧૪૮૮૫૦૨. દુર્લભભાઈ - જેતપુર. મો. ૧૧૨૪૧૪૮૮૫૦૨. નિલેશાલઈ - અમરેલી. મો. ૧૧૨૪૧૪૮૮૫૦૨.

पवित्र धनुर्मासमां 'श्री सत्संगिष्ठुवन' प्रथंराजना दृद्गमस्थान यक्तीर्थ-जगन्नाथपुरीने आंगणे सरधार मंदिर द्वारा आयोजित पू. स.गु. स्वामी श्री नित्यस्वपदासज्जना श्रीभुजे 300भी 'श्रीमद् सत्संगिष्ठुवन कथा पारायण' प्रसंगे

प.पू. सनातन ध.धु. १००८ श्री विघ्नामान आयार्य श्री अषेन्द्रप्रसादाजु महाराजश्री तथा

प.पू. १०८ श्री धर्मकुल मुग्रामणि श्री नृगोप्तप्रसादाजु महाराजश्रीना दुडा आशीर्वांद सह आशाशी

श्री स्वामिनारायण मंदिर - सरधार द्वारा आयोजित दक्षिण भारती दसमी

श्री स्वामिनारायण

तारीख :- १-१-२०१३ मार्गशीर वद - ४

धी २१-१-२०१३ पोष मुद - १०

कुल दिवस :- २१

स्पेश्यल जगन्नाथपुरी महीतस्व ट्रेनयात्रा

प्रयोजक :- पू. स.गु. स्वामी श्री नित्यस्वपदासज्ज

जगन्नाथपुरी महीतस्व तारीख :- ३-१-२०१३ मार्गशीर वद - ६ धी ता. ११-१-२०१३ मार्गशीर वद - ३० सुबी

नोंद्य :- आ ट्रेनयात्रानो टीकीट दर ३। ११,८०० थाय छे, परंतु 'जगन्नाथपुरी महोत्सव' ना यजमानश्री द्वारा एक टीकीट उपर ३। १००००नुं सौजन्य होवाथी टीकीट दर :- १०,८०० राखेल छे.

दर्शनीय पवित्र तीर्थस्थान

जगन्नाथपुरी, तिरुपति भावाजु, भूतपुरी, शिवकांची, विष्णुकांची, सुवर्ण मंदिर - वेलुर, श्रीरंगकोप, रामेश्वर, पंटरपुर, नासिक-च्यंबलकेश्वर

जगन्नाथपुरी :- भारत देशना मुख्य चार तीर्थधामो मांहिलुं एक धाम, भगवान जगन्नाथनुं मंदिर, माधवरायनुं मंदिर, जगन्नाथनुं रसोई धर, ईन्द्रधुम सरोवर, रथयात्रानां २थ दर्शन, गुडीचा मंदिर, जनकपुरी, स्वर्ग द्वार, समुद्र तट. श्री नीलकंठ वर्णीना वनविचरणानुं प्रसादीनुं स्थान. (ओरिस्सा राज्य)

तिरुपति भावाजु :- भगवान श्री तिरुपति (लक्ष्मीपति) भावाजुनुं भव्य मंदिर, सुवर्णना धूममटवाणुं भारतनुं ज नहि परंतु विश्वभरनुं सौथी समृद्ध मंदिर, तिरुमाला पर्वत उपरनां दर्शनीय स्थानो तथा तणेटीमां श्री गोविंदराज मंदिर, महाप्रभु श्री नीलकंठवर्णीना वनविचरणानुं प्रसादीस्थान वेंकटादि. (आंध्रप्रदेश राज्य)

भूतपुरी :- श्री रामानुजायार्यनुं स्थान, विशिष्टाद्वेष तत प्रवर्तनानुं मुख्य स्थान, श्री वेष्णव संप्रदायनुं मुख्य तीर्थधामतथा श्री नीलकंठ वर्णीना वनविचरणानुं प्रसादीनुं स्थान. (तामिलनाडु राज्य)

शिवकांची (विष्णुकांची) :- कांचीपुरम्- दक्षिणानुं पवित्र तीर्थधाम, जुना समयमां नल्क नल्क वसेला बे तीर्थधामशिवकांची तथा विष्णुकांची, बंने जग्याए दक्षिण शैलीमा गोपुरम (भव्य पांच माणना दरवाजावाणुं मंदिर). गोपुरमउपर ईतिहास तथा ज्ञवन दर्शन- २४ दर्शन करावतुं पूर्ति कलानुं नक्शीकाम, दक्षिण भारतनुं नमुनेदार शैलीभर्युगम. (तामिलनाडु राज्य)

सुवर्ण मंदिर - वेलुर :- श्री महालक्ष्मीज्जना आ सुवर्ण मंदिरमां एक टन (१००० क्रीलोग्राम) करता वधारे सोनुं वपरायेलुं छे. आ वेलुर सुवर्ण मंदिरमां पंजाब राज्यना अमृतसर शहेरेना सुवर्ण मंदिर करता वधारे सोनुं वपरायेल छे.

श्रीरंगकोप :- भगवान श्रीरंगनाथज्जनुं भव्य मंदिर तथा दक्षिण भारतनी गंगा समान कावेरी नदीनुं पवित्र तीर्थ सरीतामां स्नान, श्री रामानुजायार्यनी दिव्यदेहथी सदा प्रत्यक्ष संनिधि तेमज श्री नीलकंठ वर्णीना वनविचरणानुं प्रसादीनुं स्थान. (तामिलनाडु राज्य)

रामेश्वर :- भारत देशना मुख्य चार तीर्थधामो मांहिलुं एक धाम, भगवान श्री शिवशंकरनुं भगवान श्री रामयंदज्जभे पधरावेल ज्योतिर्लिंग, अति भव्य मंदिर अने विशाल परिकमा, २२ कुप स्नान, स्फटिक शिवलींग दर्शन, समुद्र स्नान. श्री नीलकंठ वर्णीना वनविचरणानुं प्रसादीनुं स्थान. (तामिलनाडु राज्य)

पंटरपुर :- चंद्रभागा नदीमां स्नान, भगवान श्री विष्णुलनाथज्जनां दर्शन, श्री नीलकंठ वर्णीनुं प्रसादीनुं स्थान. (महाराष्ट्र राज्य)

नासिक :- गोदावरी स्नान, कुंभपर्वतनुं तीर्थधाम, श्री रामचंद्रज्जना वनवासनुं निवास स्थान पंचवटी, सीतागुडा, कालाराममंदिर, गोराराममंदिर, तपोवन आश्रमश्री स्वामिनारायण मंदिर तथा मुक्तिधाम. श्री नीलकंठ वर्णीना

वनविचरणानुं प्रसादीनुं स्थान. (महाराष्ट्र राज्य)

च्यंबलकेश्वर ज्योतिर्लिंग :- भार ज्योतिर्लिंगमां एकतमस्थान धरावता भगवान श्री शिवशंकरना ज्योतिर्लिंग च्यंबलकेश्वरना दर्शन. श्री नीलकंठ वर्णीना वनविचरणानुं प्रसादीनुं स्थान. (महाराष्ट्र राज्य)

Saint Augustine FL

ફ્લોરીડા રાજ્યના સેન્ટ ઓગસ્ટિન શહેરને આંગણે પ.ભ. શ્રી ધનશ્યામભાઈ પટેલના નિવાસસ્થાને પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના સંનિધિમાં યોજાયેલ સત્તંગ સભા (તા. ૬-૬-૨૦૧૨)

Charlotte-Cary NC

નોથ કરોલીના રાજ્યના શાલોટ અને કેરી શહેરને આંગણે પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના સંનિધિમાં યોજાયેલ સત્તંગ સભા તથા પદ્મરામણી (તા. ૭-૬-૨૦૧૨)

Atlantic city NJ

ન્યૂજર્સી રાજ્યના એન્ટલાટીક સીટી ખાતે પ.ભ. શ્રી વાસુદેવભાઈ દવેના નિવાસસ્થાને પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીની દિવ્ય સંનિધિમાં યોજાયેલ સત્તંગ સભા (તા. ૧૪-૬-૨૦૧૨)

Hatfield PA

પેનિસલ્વેનીયા રાજ્યના હેટફિલ્ડ ખાતે પ.ભ. શ્રી વિનુભાઈ પટેલ (ઉત્તરાજ)ના નિવાસસ્થાને પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીની દિવ્ય સંનિધિમાં યોજાયેલ સત્તંગ સભા (તા. ૧૫-૬-૨૦૧૨)

પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ધર્મકુળ મુગટમણિ લાલજી શ્રી નૃગંડપ્રસાદજી મહારાજશ્રીનું USA સત્તંગ પરિબ્રમણ - ૨૦૧૨

Dallas TX

टेक्सास राज्यना डवासने आंगणे सनातन हिन्दु मंदिरमां प.पू. लालजु महाराजश्रीना सांनिध्यमां योजयेल सत्संग सभा (ता. २-६-२०१२)

Tampa FL

फ्लोरीडा राज्यना टेम्पा शहेरने आंगणे प.भ. श्री संजयभाई वोरा (कुक्कावाव)ना निवासस्थाने प.पू. लालजु महाराजश्रीना सांनिध्यमां योजयेल सत्संग सभा (ता. ३-६-२०१२)

Ocala FL

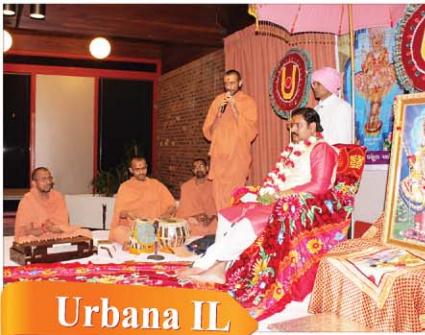
फ्लोरीडा राज्यना ओकला शहेरने आंगणे प.भ. श्री हसमुखभाई पटेल (वडाव)ना निवासस्थाने प.पू. लालजु महाराजश्रीना सांनिध्यमां योजयेल सत्संग सभा (ता. ४-६-२०१२)

Melbourne FL

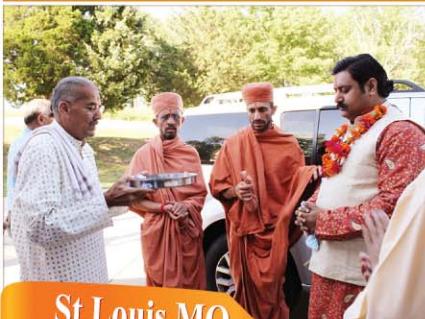
फ्लोरीडा राज्यना मेलबोर्न शहेरने आंगणे प.भ. श्री रकेशभाई चोदीया (चरणजीया)ना निवासस्थाने प.पू. लालजु महाराजश्रीना सांनिध्यमां योजयेल सत्संग सभा (ता. ५-६-१२)

प.पू. १०८ श्री धर्मकुल मुगाटमणि लालजु श्री नृगेन्द्रप्रसादजु महाराजश्रीनुं USA सत्संग परिव्रमण - २०१२

Urbana IL

ઇત્તિનોર્ધેસ રાજ્યના અરબાના ખાતે પ.પુ. લાલજી મહારાજશ્રીની દિવ્ય સંગ્રહિતમાં યોજાયેલ સત્સંગ સભા (તા. ૨૮-૫-૨૦૧૨)

St Louis MO

મિસ્સોરી રાજ્યના સેન્ટલવર્સ ખાતે પ.ભ. શ્રી બળદેવભાઈ પટેલના નિવાસસ્થાને પ.પુ. લાલજી મહારાજશ્રીની દિવ્ય સંગ્રહિતમાં યોજાયેલ સત્સંગ સભા (તા. ૩૦-૫-૨૦૧૩)

Houston TX

ટેક્સાસ રાજ્યના હુસ્ટન ખાતે પ.ભ. શ્રી પ્રવિષ્ણુભાઈ પટેલ (કંડારી)ના નિવાસસ્થાને પ.પુ. લાલજી મહારાજશ્રીની દિવ્ય સંગ્રહિતમાં યોજાયેલ સત્સંગ સભા (તા. ૩૧-૫-૨૦૧૨)

Houston TX

ટેક્સાસ રાજ્યના હુસ્ટન શહેર ખાતે પ.પુ. લાલજી મહારાજશ્રીની દિવ્ય સંગ્રહિતમાં યોજાયેલ સત્સંગ સભા (તા. ૧-૬-૨૦૧૨)

પ.પુ. ૧૦૮ શ્રી ધર્મકુળ મુગટમણિ લાલજી શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીનું USA સત્સંગ પરિબ્રમણ - ૨૦૧૨

Richmond VA

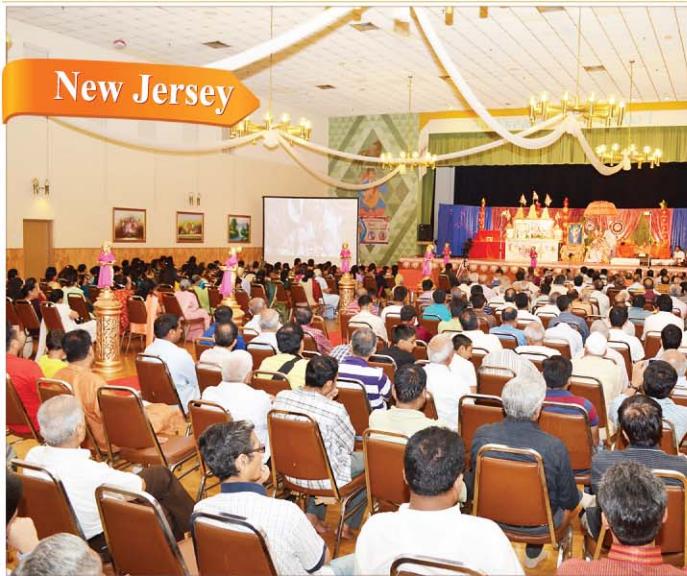
અમેરિકાના વર્જનીયા રાજ્યના સીયમંડ શહેરને આંગણે પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ
સહ આશાથી પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં નૂતન શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર પરિસરમાં યોજાયેલ
'શ્રીમદ્ બાગવત દશમ સ્કંધ કથા પારાયણ' (તા. ૮ થી ૧૦-૬-૨૦૧૨)

Scranton PA

અમેરિકાના પેન્સિલવેનીયા રાજ્યના સ્કેન્ટનને આંગણે પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આશાથી
પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં યોજાયેલ નૂતન શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરનો બૂમિપૂજન મહોત્સવ તથા
'શ્રીમદ્ સત્સંગિષ્ઠવન કથા પારાયણ' (તા. ૨૨ થી ૨૪-૬-૨૦૧૨)

New Jersey

અમેરિકાના વ્યૂજસીને આંગણે પ.પુ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આશાથી પ.પુ. લાતજી
મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં યોજાયેલ શ્રી ગુરુપૂર્ણિમા મહોત્સવ તથા 'દિવ્ય સત્સંગ સભા' (તા. ૧૬-૬-૨૦૧૨)

New Jersey

અમેરિકાના વ્યૂજસીના રાજ્યના જસીસીટીને આંગણે પ.પુ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આશાથી પ.પુ.
લાતજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં સનાતન હિન્દુ મંદિરમાં યોજાયેલ 'દિવ્ય સત્સંગ સભા' (તા. ૧૭-૬-૨૦૧૨)

શ્રી રધુવીરવાડી-વડતાલ

શ્રી રધુવીરવાડી-વડતાલ ખાતે સેંકડો નિષ્ઠાવાન હરિભક્તોની ઉપસ્થિતિમાં યોજાયેલ પ.પૂ. ઘ.ઘ. ૧૦૦૮
શ્રી આચાર્ય શ્રી અજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના ચરણારવિદમાં સમર્પિત પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ધર્મકુળ
મુગટમણિ શ્રી નૃગેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં શ્રી ગુરુપૂર્ણિમા મહોત્સવ - ૨૦૧૨

શિકાગો

અમેરિકાના શિકાગોને આંગણે પ.પુ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના તૃડા આશીર્વાદ સહ આશાથી પ.પુ. ૧૦૮ શ્રી ધર્મકુળ મુગાટમણિ શ્રી નૃગોદ્વારાદજુ મહારાજશ્રીના દિવ્ય સંનિધ્યમાં ઉજવાયો પછમ સોપાન શ્રીહરિકૃષ્ણા મહારાજ સુત આદિઆચાર્ય શ્રી રઘુવીરજુ મહારાજ દ્વિશતાબ્દી કૃતાંજલિ મહોત્સવ (તા. ૧૮ થી ૨૮-૫-૨૦૧૨)

શિકાગો

શ્રી હરિકણા મહારાજ સુત

આદિ આચાર્યજીની શ્રી રઘુવીરજી મહારાજ દ્વિશતાંબી કૃતાંજલિ મહોત્સવ
2012

અમેરિકાના શિકાગોને આંગણે પ.પૂ. ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના રૂડા આશીર્વાદ સહ આશાથી પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ધર્મકુળ
મુગટમણિ શ્રી નૃગોન્દપ્રસાદજી મહારાજશ્રીના દિવ્ય સાંનિધ્યમાં ઉજવાયો પછ્યમ સોપાન શ્રીહરિકણા મહારાજ સુત
આદિઆચાર્ય શ્રી રઘુવીરજી મહારાજ દ્વિશતાંબી કૃતાંજલિ મહોત્સવ (તા. ૧૮ થી ૨૮-૫-૨૦૧૨)